

SKÖVDE KOMMUN

2023

ÅRSREDOVISNING

SKÖVDE

TILLSAMMANS FÖRVERKLIGAR VI DRÖMMAR OCH FÅR SKÖVDE ATT VÄXA

Skövde är och har alltid varit en viktig mötesplats – ett centrum för innovation och laganda. Här satsar vi stort och växer med kraft. Tillsammans förverkligar vi drömmar.

I Skövde finns drivet att utforska och skapa nytt. Vi växer hållbart med hänsyn till kommande generationer. Vi hittar balansen mellan hårda och mjuka värden.

I Skövde har vi modet att lyssna och leda. Vi visar vägen och inspirerar till utveckling både i och utanför vårt område. Tillsammans medandra når vi längre.

I Skövde tror vi på varandra. Vi vill att alla ska kunna mötas och växa på sina villkor. I Skövde är varje människa viktig och välkommen.

Den 30 maj 2022 beslutade kommunfullmäktige om en ny vision för Skövde kommun. Vision Skövde 2040 ska vara en ledstjärna och peka ut färdriktningen för hela Skövdes utveckling.

För att uppfylla visionen behöver vi ta rejäla kliv framåt. Tre fokusområden som vi vill trycka särskilt på är **innovation, kompetens** och **livskvalitet**.

Vi har också tre ledord som beskriver hur vi ska agera för att lyckas. Dessa är **nyfiket, kreativt** och **modigt**.

Tillsammans förverkligar vi drömmar och får Skövde att växa!

Så gick det **under året**

Skövde kommun redovisar ett positivt resultat på 197,8 miljoner kronor för 2023.

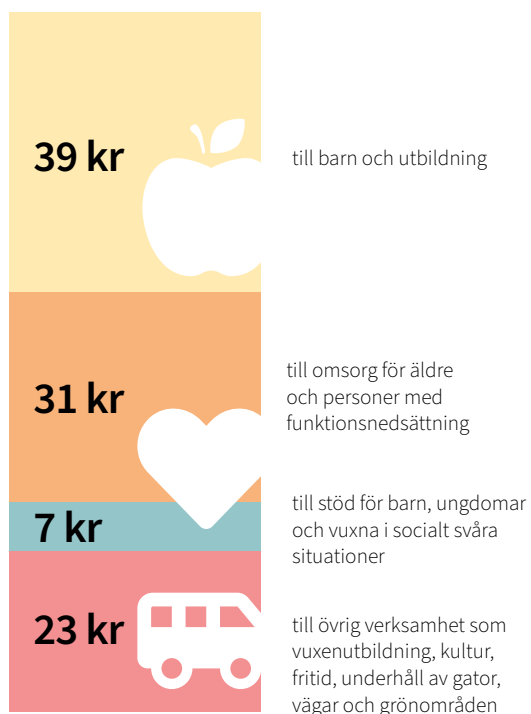
Det motsvarar 5,1 procent av skatter och bidrag. Koncernens resultat var 262,7 miljoner kronor. Nämnderna (exklusive taxefinansierade verksamheter) redovisar ett negativt resultat på totalt 44,3 miljoner kronor jämfört med budget. Även de taxefinansierade verksamheterna redovisar ett underskott, på 14,1 miljoner kronor. För att långsiktigt klara den planerade investeringsnivån krävs ett resultat på minst 3 procent. Under året har Skövde kommun nettoinvesterat för 642,5 miljoner kronor.

Hur fördelas dina **skattepengar?**

Den största delen av en kommuns verksamheter finansieras av skatteintäkter som baseras på invånarnas inkomster. 2023 hade nämnderna en total budget på cirka 3,6 miljarder kronor.

Av varje hundralapp fördelades pengar så här:

Snabbfakta

	2023	2022	2021
Folkmängd	57 763	57 463	57 016
Kommunal skattesats (%)	21,61	21,61	21,61
Årets resultat (mnkr)			
Kommunen	197,8	175,8	336,8
Kommunkoncern	262,7	224,9	438,1
Nettoinvesteringar (mnkr)			
Kommunen	642,5	624,7	462,7
Kommunkoncern	1 274,2	1 105,9	840,9
Verksamhetens intäkter (mnkr)			
Kommunen	1 226,6	1 153,7	1 043,9
Kommunkoncern	2 175,9	2 151,1	1 886,3
Balansomslutning (mnkr)			
Kommunen	11 374,1	10 462,4	10 044,0
Kommunkoncern	13 111,4	12 018,8	11 612,6
Soliditet (%)			
Kommunen	30,0	30,9	30,1
Kommunkoncern	34,7	35,8	34,8

Några händelser från Skövde 2023

SM-veckan vinter

Under vecka 5 genomfördes SM-veckan vinter i Skövde. Vinterveckan i Skövde blev den sydligaste någonsin. Över 100 guldmedaljer delades ut och totalt blev det 145 timmars tävlande i 16 idrotter. Det gjordes 37 500 unika besök under SM-veckan i Skövde. Av dessa var 16 600 Skövdebor och turister från andra kommuner utgjorde 20 900 personer. Av turisterna övernattade 31 procent i samband med besöket på SM-veckan. SM-veckan fylldes såväl med idrott som ett välmatat "After Game-program" med musik och underhållning av olika slag på Hertig Johans torg.

Mätningar från Upplevelseinstitutet visade att besökarna var mycket nöjda med Skövde som värdstad. 91 procent av besökarna gav Skövde ett bra betyg som värdstad och snittbetyget landar på 4,6 av 5,0. Detta är ett av de högst betygen som värdstad under de senaste fem årens vinterveckor.

Cykla mera!

I Skövde kommun har vi 13 mil gång- och cykelvägar. De viktigaste gång- och cykelvägarna ingår i huvudcykelvägnätet. Vår målsättning är att detta huvudcykelvägnät ska hålla en hög standard både när det gäller beläggning och snöröjning/halkbekämpning. Vi vill inspirera våra invånare att använda cykel. Ett sätt är att se till att det finns en uppdaterad karta över alla cykelvägar. Den hittar man bland annat på vår hemsida skovde.se. Man kan också hyra lådcykel gratis i vårt kontaktcenter. För att stimulera våra medarbetare att cykla mer eller ta cykeln till jobbet – har vi under året erbjudit förmåncykel till alla medarbetare i Skövde kommun.

Prova-på-kultur för seniorer

Under året genomfördes en tio träffar för kommuninvånare 65+ som var sugna på att testa olika kulturella aktiviteter. Under tio veckor utforskade deltagarna en rad olika kulturaktiviteter – allt från körsång och svängig dans till spännande släktforskning och intressanta tematräffar. Syftet med Prova-på-Kultur var att förbättra livskvaliteten för seniorer genom att erbjuda kulturella upplevelser, inspirera till ökad fysisk aktivitet och främja social samhörighet. Alla som var 65 år eller äldre och bor i Skövde kommun kunde söka till satsningen.

Fotbollsfest på Hertig Johans torg

Den 18 augusti spelades fotbolls-VM i Australien och Nya Zeeland. Citysamverkan i samarbete i Skövde kommun sände flera av matcherna som Sveriges fotbollsdamer spelade från Hertig Johans torg. På bilden är det folkfest på torget när Sverige mötte Spanien i semifinalen.

Beredskapsveckan – har du koll på din hemberedskap?

Under beredskapsveckan vecka 39, uppmärksammade Skövde kommun vikten av att ha koll på sin hemberedskap. Medarbetare från sektor service visade kommunens kokvagn och lagade mat som de bjöd besökarna på utanför Arena Skövde.

Vid ett långvarigt strömavbrott eller någon annan allvarlig störning i samhället måste du själv ha en hemberedskap. Det betyder att du behöver kunna tillgodose grundläggande behov som vatten, mat och värme när samhällets service och tjänster inte fungerar som vanligt. Du behöver också kunna kommunicera med andra och få information från media och myndigheter vid en kris. Med rätt förberedelser kan du klara en besvärlig

situation bättre, oavsett vad som har inträffat.

Du som kan bör förbereda dig på att kunna klara dig på egen hand i minst tre dygn, även om det inte betyder att krisen är över efter den tiden.

Fundera på vad du och dina nära kan behöva ha hemma vid en kris. Samla gärna ihop det som är mest nödvändigt i en "krislåda". Exempel på saker som kan vara bra att ha: mediciner och första hjälpen-låda, varma kläder och filtar, torrvaror och konserver, vattendunkar, ficklampor och värmeljus, brandsläckare, batteriradio, viktiga telefonnummer och kontanter.

1	Inledning	
	Förord	8
	Ledande politiker och tjänstepersoner.....	9

2	Förvaltningsberättelse	
	Den kommunala koncernen.....	14
	Händelser av väsentlig betydelse.....	17
	Översikt över verksamhetens utveckling	18
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning ..	19
	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
	Uppföljning av kommunfullmäktiges mål.....	22
	Balanskravsresultat.....	31
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	32
	Väsentliga personalförhållanden.....	36
	Förväntad utveckling.....	39

3	Räkenskaper	
	Resultaträkning.....	41
	Balansräkning.....	42
	Kassaflödesanalys.....	43

4	Driftredovisning	
	Driftredovisning.....	45

5	Exploatering och investering	
	Exploateringsredovisning.....	48
	Investeringsredovisning.....	50

6	Nämnder	
	Kommunstyrelsen	56
	Barn- och utbildningsnämnden	58
	Vård- och omsorgsnämnden	61
	Socialnämnden	64
	Kultur- och fritidsnämnden.....	66
	Servicenämnden.....	68
	Bygglövsnämnden.....	70
	Övrig verksamhet.....	71

7	Kommunala bolag och förbund	
	Kommunala bolag och förbund	73

8	Tilläggsupplysningar och särredovisning	
	Noter	80
	Skövde VA – en särredovisning	95
	Revisionsberättelse.....	98

1

Inledning

Förord	8
Ledande politiker och tjänstepersoner	9

1.1 Förord

Skövde kommun visar ett positivt ekonomiskt resultat för 2023, även om det inte är lika stort som tidigare år. Omvärlden påverkar oss och när det är ett osäkert läge runt omkring så får det konsekvenser för Skövde. Hög inflation och prisökningar bidrar till att i viss mån anstänga kommunens ekonomi. Vi arbetar därför målmedvetet framåt för att balansera de ökade kostnaderna med att säkerställa arbetstillfällena och skatteintäkter.

De senaste årens starka ekonomiska resultat har skapat förutsättningar där vi kan undvika att "dra i nödbromsen" och göra omfattande besparingar. En stabil grund ger trygghet i en skakig omvärld.

För att klara ekonomin framåt arbetar vi med omställning och fokus på nya arbetssätt och ny teknik. Vi har under året haft fokus på att leverera välfärdstjänster med god kvalitet inom skola, vård och omsorg. Vi har också arbetat med att stärka förutsättningar för befintligt näringsliv och attrahera nya etableringar samt bredda utbudet av såväl arbetstillfällen som boendemiljöer och fritids- och kulturutbud. Genom ett långsiktigt och medvetet förbättringsarbete har våra verksamheter goda förutsättningar alla osäkerheter till trots. Utvecklingen i Skövde Science City fortsätter och under hösten flyttade bland annat de första hyresgästerna in i Bostället och en ny lekplats, Oasen, invigdes på området.

Med kommunens vision som ledstjärna – *Tillsammans förverkligar vi drömmar och får Skövde att växa* har vi vårt sikte inställt på framtiden. Översiktsplan 2040 har varit ute på samråd under 2023 och här vill vi passa på att rikta ett varmt tack till alla privatpersoner, föreningar, företag och organisationer som engagerat sig och vill vara med och påverka framtiden. Tack – just så vill vi ha det i Skövde!

Vi vill också passa på att rikta ett stort tack till alla fantastiska medarbetare! Tack vare er arbetsinsats står vi väl rustade att ta oss an utmaningarna framåt, fortsätta utveckla Skövde, bidra till Skaraborgs utveckling samt skapa ett hållbart samhälle för kommande generationer.

Theres Sahlström (M)
Kommunstyrelsens
ordförande

Johan Ask (S)
Kommunstyrelsens
vice ordförande

Marianne Gustafsson (KD)
Barn- och utbildningsnämndens
ordförande

1.2 Ledande politiker och tjänstepersoner

Kommunfullmäktige

Mandaten under mandatperioden fördelades vid senaste valet enligt nedan.

Socialdemokraterna (S)	16
Moderata Samlingspartiet (M)	13
Skövdepartiet (SP)	9
Sverigedemokraterna (SD)	9
Centerpartiet (C)	4
Kristdemokraterna (KD)	4
Vänsterpartiet (V)	3
Liberalerna (L)	2
Miljöpartiet (MP)	2

Kommunfullmäktiges presidium

Ordförande:
Monica Green (S)

Förste vice ordförande: Conny Brännberg (KD)

Andre vice ordförande: Jonas Eriksson (SD)

Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige. Styrelsen ska följa och ha uppsikt över nämndernas och bolagens beslut och arbete. Det är kommunstyrelsens ordförande som leder kommunstyrelsen.

Ordförande: Theres Sahlström (M)

Förste vice ordförande: Johan Ask (S)

Andre vice ordförande: Torbjörn Bergman (SP)

Ledamöter:

Maria Hjärtqvist (S)
Kayda Lazar (S)
Lene Lorentzen (S)
Martin Odenö (M)
Bernt Mårtensson (M)
Marianne Gustafson (KD)
Jerzy Kucier (SD)
Gustav Jacobsson (SD)
Marie Ekman (SP)
Ulrica Johansson (C)
Dag Fredriks-son (V)
Christer Winbäck (L)

Ersättare:

Jörgen Frödelius (S)
Anita Löfgren (S)
Malin Wadman (S)
Claës Beckman (M)
Helene Lundqvist (M)
Patrik Carlsson (KD)
Anders Ahlmann (SD)
Mikael Lind (SD)
Stefan Ingemarsson (SP)
Peter Sögaard (MP)
Gabryjel Blom (V)

Källa: skovde.se

Kommunalråd

I Skövde har vi tre kommunalråd.

Theres Sahlström (M)

Kommunstyrelsens ordförande.
Övergripande ansvar för kommunens ekonomi, samhällsbyggnad och näringslivsfrågor.
Även ordförande för Skövde Stadshus AB.

Johan Ask (S)

Kommunstyrelsens förste vice ordförande.
Bland annat ansvarig för kommunens personalpolitik samt ordförande för Räddningstjänst Östra Skaraborg.

Torbjörn Bergman (SP)

Andre vice ordförande för kommunstyrelsen samt förste vice ordförande för Skövde Stadshus AB.

Kommundirektör

Kommundirektören ansvarar för kommunens övergripande arbete med planering och ledning, och samordnar kommunens verksamheter. Kommundirektören är också vd för Skövde Stadshus AB och chef över alla sektorchefer samt över koncernstaben.

Johan Rahmberg

Johan Rahmberg tillträdde rollen som tillförordnad kommundirektör den 1 juni 2023 och den 6 november samma år blev han ordinarie kommundirektör.

Johan tog över rollen efter **Björn Söderlundh** som innehade tjänsten t.o.m. 230531.

Nämnd och ordförande	Sektor och sektorschef
Kommunstyrelsen , Therese Sahlström (M)	Sektor styrning och verksamhetsstöd Sofia Myhrman (tf) t.o.m. 2023-11-30 Sektor medborgare och samhällsutveckling Johan Rahmberg t.o.m 2023-05-31, Ramona Nilsson (tf) fr.o.m 2023-06-01 Sektor samhällsbyggnad Martin Hollerts t.o.m 23-12-23, Inger Carlsson fr.o.m 23-12-24
Kultur- och fritidsnämnden , Helene Lundqvist (M)	Sektor medborgare- och samhällsutveckling Johan Rahmberg t.o.m 2023-05-31, Ramona Nilsson (tf) fr.o.m 2023-06-01
Socialnämnden , Anita Löfgren (S)	Sektor socialtjänst Lena Friberg t.o.m 2023-11-30.,Peter Alf fr.o.m 2023-12-01
Servicenämnden , Martin Odenö (M)	Sektor service Helena Gustavsson (tf) t.o.m 2023-03-12, Caroline Olofsson fr.o.m 2023 -03-13
Barn- och utbildningsnämnden , Marianne Gustafson (KD)	Sektor barn- och utbildning Katarina Lindberg
Vård- och omsorgsnämnden , Lene Lorentzen (S)	Sektor vård- och omsorg Per Granath t.o.m 23-06-21, Jonas Engelbrektsson (tf) fr.o.m 23-06-22, Magnus Schedin fr.o.m 23-08-22
Bygglövsnämnden , Gunilla Knutsson Löfvenborg (M)	Sektor samhällsbyggnad Martin Hollerts t.o.m 23-12-23, Inger Carlsson fr.o.m 23-12-24
Valnämnden , Erkki Salmisaari (S)	
Revisionen , Samuel Andersson (SD)	

2

Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen	14
Händelser av väsentlig betydelse.....	17
Översikt över verksamhetens utveckling	18
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål	22
Balanskravsresultat.....	31
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	32
Väsentliga personalförhållanden	36
Förväntad utveckling.....	39

Förvaltningsberättelsen innehåller information om förvaltningen av kommunkoncernen inklusive kommunen. Syftet är att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet för det gångna året. Innehållet fokuserar på kommunkoncernens perspektiv, vilket omfattar kommunens nämnder, bolag och förbund. Kapitlets struktur och innehåll har utformats i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. *Rådet för kommunal redovisning (RKR)* lämnar i skriften *Rekommendation 15 (R15)* också rekommendationer kring förvaltningsberättelsens utformning; även dessa har beaktats.

2.1 Den kommunala koncernen

I Skövdes kommunkoncern ingår kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt nämnder, bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Skövde kommun är den del av organisationen som innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna. Förutom kommunstyrelsen finns det sex facknämnder samt ytterligare fem nämnder.

Kommunens bolagskoncern består av ett moderbolag, Skövde Stadshus AB, som till 100 procent ägs av kommunen. Moderbolaget äger i sin tur åtta bolag. Sex av dem är helägda, nämligen dessa:

- AB Skövdebostäder
- Balthazar Science Center AB
- Kreativa Hus Skövde AB
- Next Skövde Destinationsutveckling AB
- Skövde Energi AB
- Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB

De återstående bolagen är Science Park Skövde AB Och Eonen Fastigheter i Skövde AB. Science Park Skövde AB ägs till 49% av Skövde Stadshus AB. Eonen Fastigheter i Skövde AB, som är helägt av moderbolaget, är vilande och bedriver därmed ingen verksamhet.

Flera av de helägda bolagen äger bolag i sin tur. Kreativa Hus Skövde AB äger följande tre bolag:

- Mariesjö Kreativa Hus AB
- Västfast i Skaraborg AB
- Skövde Eldaren AB

Skövde Energi AB äger ett bolag, nämligen Skövde Energi Elnät AB. Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB äger hela åtta bolag, nämligen följande:

- Skövde Exploatering Eldaren AB
- Kartåseneldaren6 AB
- Kaplansgatan 23 Fastighets AB
- Skövde Exploatering Mariesjö AB
- Skövde Exploatering AB
- Skövdetegelbruket Exploatering AB
- Skövde Flamman 3 AB
- Mörkebäcken Fastighets AB

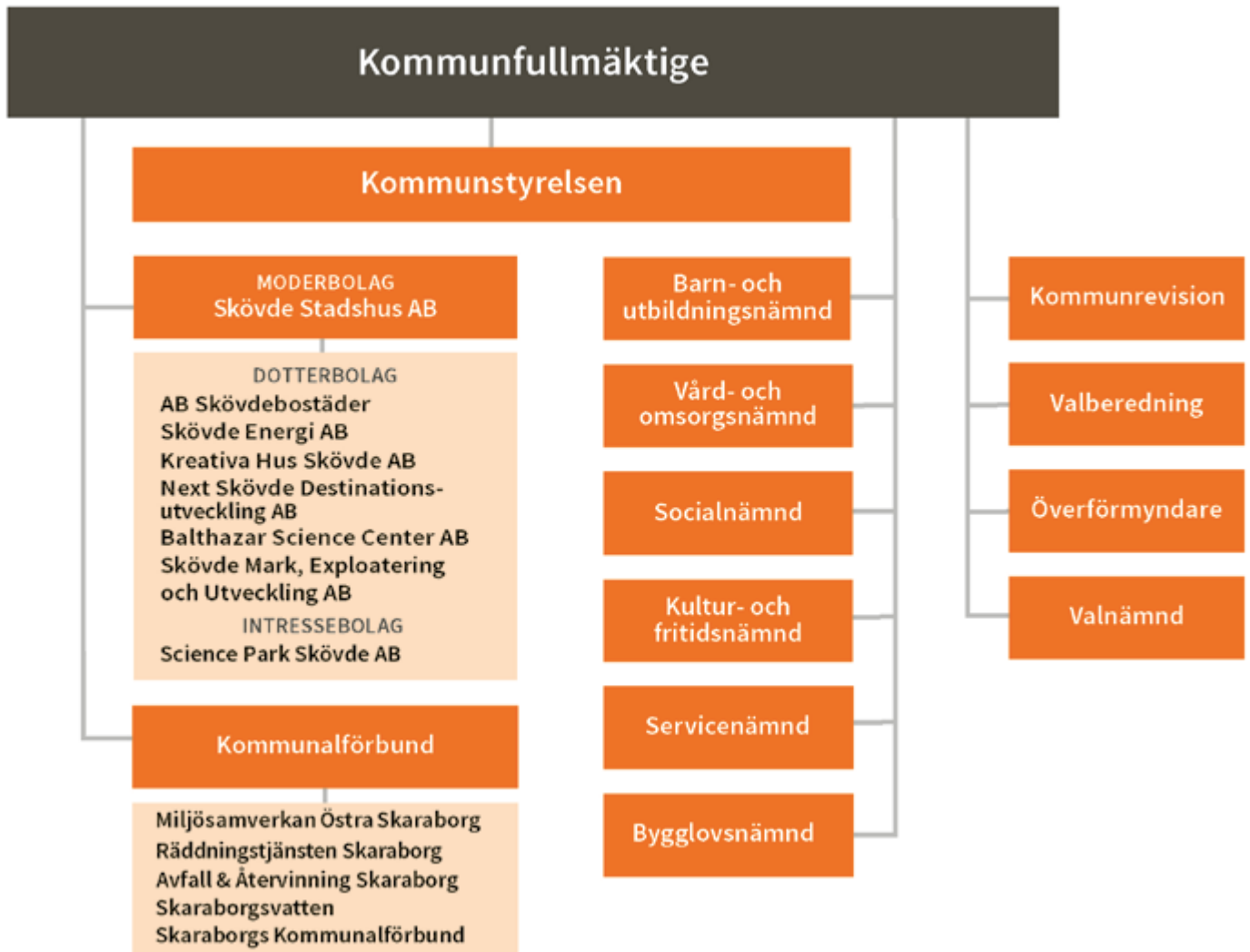
Utöver ovanstående bolag äger Skövde kommun 100 procent av Skövde Billingen AB. Skövde Billingen AB är vilande och bedriver ingen verksamhet.

Skövde kommun är också medlem i sju kommunalförbund, nämligen dessa:

- Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)
- Räddningstjänsten Skaraborg (RS)
- Avfall och Återvinning Skaraborg (AÅS)
- Skaraborgsvatten
- Skaraborgs kommunalförbund
- Tolkförmedling Väst
- Samordningsförbundet Östra Skaraborg

I de fem förstnämnda har Skövde kommun ett betydande inflytande. De ingår därför i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

Skövde kommun utser också styrelsemedlemmar i sex stiftelser. Verksamheten i dessa stiftelser bedöms dock vara begränsad i förhållande till kommunens totala verksamhet. Därför är de inte inkluderade i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

Privata utförare

Kommuner kan besluta att överlämna vården av kommunala angelägenheter till privata utförare. Med en privat utförare menas en juridisk person eller enskild individ som har fått i uppdrag att vårda en kommunal angelägenhet. Flera av kommunens verksamheter köper tjänster av privata utförare. Det gäller exempelvis anläggningsarbete för gatuunderhåll och fastighetsmark, snöröjning, HVB-hem samt vuxenutbildning. Nedan redogörs för några exempel inom verksamheterna för barn och utbildning samt vård och omsorg.

Barn och utbildning

Inom Skövde kommuns geografiska område finns flera privata utförare som bedriver förskola, grundskola och gymnasieskola. Några sådana exempel är *Raoul Wallenberg*, *Montessori*, *I ur och skur*, *IT-gymnasiet Sverige*, *Lichron Teknik*, *Drottning Blankas Gymnasieskola* och *Volvo Industrial Academy AB*. Inom förskolan står privata utförare för 14 procent av den totala verksamheten. I grundskolan är andelen 16 procent medan den i gymnasieskolan är 24 procent.

Vård och omsorg

Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem utför socialtjänstlagens insats särskilt boende enligt avtal med Skövde kommun. Stiftelsens verksamhet bedrivs i egna lokaler med totalt 36 lägenheter, vilket är ungefär 9 procent av det totala antalet lägenheter för särskilt boende som finns i Skövde kommun.

Inom hemtjänsten tillämpas lagen om valfrihet (LOV). Under 2023 har fem privata utförare utfört hemtjänst i kommunen. *Systrarna Odh* blev under året uppköpta av *Allegio omsorg*. Aktören är fortfarande den största privata utföraren med ungefär 10 procent av den totala hemtjänstvolymen. *Ameli omsorg* utför cirka 8 procent av den totala hemtjänstvolymen. *Olas städ- och allservice* samt *Cleverex omsorg* har varit verk samma hela året och utför tillsammans 2 procent av den totala hemtjänstvolymen.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

År 2023 präglades av ekonomisk turbulens på den globala scenen. Kriget i Ukraina kastade en mörk skugga över världsekonomin, vilket ledde till osäkerhet, ekonomiska svängningar och en rad utmaningar. En av de mest kända effekterna av kriget och den ekonomiska situationen var den kraftigt ökade inflationen. I många länder steg inflationen till rekordnivåer, vilket minskade hushållens köpkraft och tvingade centralbanker runtom i världen att höja räntorna. Detta gjorde det dyrare att låna pengar och dämpade därmed den ekonomiska aktiviteten. Den kombinerade effekten av kriget, inflationen och räntehöjningarna försämrade också den globala tillväxten under 2023. Tillväxttakten sjönk i de flesta regioner, vilket väckte farhågor om en kommande recession.

Befolkningstillväxten har dock varit positiv under året, men sett till de senaste åren har tillväxttakten saktat ner betydligt. I slutet av 2023 bodde 57 763 invånare i Skövde kommun – en ökning med 300 personer. Under året har 203 bostäder producerats. Därtill har andra stora investeringar genomförts, framför allt av kommunen men även av de kommunala bolagen.

Viktiga händelser under året:

Kommunfullmäktige antog nya mål för mandatperioden, med fokus på de tre målområdena **Barn och unga, Klimat och miljö** samt **Tillväxt och attraktionskraft**

SM-veckan vinter 2023 arrangerades i Skövde

Räddningstjänstförbunden i östra respektive västra Skaraborg bildade tillsammans ett nytt förbund: **Räddningstjänsten Skaraborg**

Kommunfullmäktige antog ett nytt finansiellt mål som mäts både för kommunkoncernen som helhet och för kommunen enskilt.

Målet innebär att koncernen ska sträva mot ett resultat på minst 6 procent av skatter och bidrag, medan kommunen ska sträva mot ett resultat på minst 3 procent av skatter och bidrag.

Kommunens investeringar uppgick till

660,7
miljoner kronor

2.3 Översikt över verksamhetens utveckling

I det här avsnittet presenteras en femårsöversikt över utvalda siffror och nyckeltal. Syftet är att ge en översiktlig bild av kommunkoncernens och kommunens utveckling jämfört med föregående år samt över hela perioden.

Skövdes befolkningsmängd växer. Tillväxten har varit stabil den senaste femårsperioden, med en genomsnittlig ökning på 407 invånare per år. En växande befolkningsmängd innebär också större efterfrågan på kommunala tjänster. Det ökar i sin tur både intäkterna och kostnaderna för kommunens verksamheter. Det sker också fortsatt stora investeringar i både kommunen och kommunkoncernen, om än på något lägre nivåer än tidigare år. Investeringarna görs bland annat för att tillgodose det växande behovet av bostäder och verksamhetslokaler, samt för att stärka stadens attraktivitet.

Koncernens årsresultat är något bättre i år än under 2022. Det förbättrade resultatet beror framför allt på finansnettot. Verksamheterna har dock haft stora kostnadsökningar, framför allt när det gäller personalkostnader.

Finansnettot innebär skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader. Detta mått går upp och ned mellan åren. Finansnettot påverkas bland annat av förändringar i räntor, värdeökningar i placeringar och eventuella utdelningar. Kommunfullmäktige antog 2020 en ny strategi för förvaltning av medel avsatta för kommunens pensionsförpliktelser. Numera förvaltar kommunen en egen pensionsfond, som återfinns i kommunens balansräkning. Det kraftigt förbättrade finansnettot bottenar i 2023 års uppgång på aktiemarknaden.

Soliditeten är fortsatt stabil. Att den har minskat något jämfört med 2022 beror på en allt större balansomslutning.

Kommunen inkl. bolag och förbund	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter (mnkr)	2 175,9	2 151,1	1 886,3	1 768,3	1 795,1
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-5 287,1	4 925,5	4 526,4	4 187,4	4 176,3
Årets resultat (mnkr)	262,7	224,9	438,1	417,6	216,6
Finansnetto (mnkr)	14,1	-131,2	52,4	-16,9	-40,8
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	34,7	35,8	34,8	34,1	31,3
Nettoinvesteringar (mnkr)	1 274,2	1 105,9	840,9	887,8	979,9
Långfristig skuld (mnkr)	5 610,3	4 916,7	4 694,3	4 226,9	4 215,8

Kommunen	2023	2022	2021	2020	2019
Folkmängd	57 763	57 463	57 016	56 791	56 366
Kommunal skattesats (%)	21,61	21,61	21,61	21,61	20,86
Verksamhetens intäkter (mnkr)	1 226,6	1 153,7	1 043,9	1 023,1	1 032,9
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-4 685,0	-4 316,7	-4 043,0	-3 782,0	-3 716,9
Årets resultat (mnkr)	197,8	175,8	336,8	301,3	149,7
Finansnetto (mnkr)	60,3	-74,0	98,2	13,5	18,8
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (procent)	30,0	30,9	30,1	29,1	26,8
Nettoinvesteringar (mnkr)	642,5	624,7	462,7	547,9	570,7
Långfristig skuld (mnkr)	5 588,2	4 898,7	4 679,1	4 219,2	4 147,3

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunen omfattas enligt kommunallagen av kravet på god ekonomisk hushållning. Det betyder att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning både i sin egen verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i ett både längre och kortare perspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det en överkonsumtion som kommande generationer får betala för. Kommunens övergripande ekonomiska mål utgår därför från följande princip: Varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar, och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Uppföljning av god ekonomisk hushållning

Skövde kommuns resultat på 197,8 miljoner motsvarar 5,1 procent av skatter och bidrag. Ihop med tidigare resultat under mandatperioden innebär detta ett ekonomiskt resultat på i snitt 5,8 procent av skatteintäkter och statsbidrag per år. Därmed uppfylls det finansiella målet.

När det gäller verksamhetens mål visar 2023 års resultat på en i stort sett positiv utveckling. Av nämndernas verksamhetsmål är nio mål uppfyllda. 13 mål är delvis uppfyllda medan ett mål inte är uppfyllt.

I de kommunala bolagens ägardirektiv finns ekonomiska och verksamhetsmässiga mål kring ekonomisk hushållning. Kommunalförbunden har egna mål för god ekonomisk hushållning. Mer information om detta finns i årsredovisningen för respektive organisation. De kommunala bolagens ägardirektiv följs också upp löpande av Skövde Stadshus AB. Bedömningen utifrån resultat från vd-dialoger och andra uppföljningar är att bolagen har följt ägardirektiven.

Den sammantagna bedömningen är alltså att kommunen och kommunkoncernen lever upp till kravet om god ekonomisk hushållning för 2023.

Budgetavvikelse

En viktig förutsättning för att nå god ekonomisk hushållning är att verksamheterna följer sin budget. Den totala budgetavvikelsen för kommunen uppgår för 2023 till 152,0 miljoner kronor i överskott. De poster som framför allt bidrar till överskottet är ökade skatte- och bidragsintäkter samt en värdeökning av kommunens placeringstillgångar. Nämnderna redovisar ett underskott mot budget på 44 miljoner kronor, men här varierar resultaten mycket från nämnd till nämnd.

Investeringsbudgeten uppgick under 2023 till 1 011,4 miljoner kronor. Nettoinvesteringarna för samma år uppgick till 642,5 miljoner kronor. Skillnaden (368,9 miljoner kronor) beror på att både interna och externa faktorer har gjort att projekt har förskjutits i tid.

I kapitlet om driftredovisningen (sida 45) finns mer information om nämndernas resultat för 2023. Investeringsredovisningen finns på sidan 51. Ingen koncernbudget har upprättats för 2023.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Alla verksamheter behöver sätta upp mål och skapa gemensamma bilder av hur verksamheten ska utvecklas. Det gäller även i en kommun. Kommunallagen slår dessutom fast att kommunfullmäktige ska besluta om mål för verksamheten.

I Skövde kommun finns flera typer av styrdokument som beslutas på olika nivåer. Det dokumentet som gemensamt är just att de ska styra. De ger gemensamma målbilder, definierar förhållningssätt eller reglerar hur något ska utföras. De två i särklass viktigaste styrdokumenterna är *Vision Skövde 2040*, som utgör en gemensam ledstjärna för samhällets utveckling, och *Strategisk plan med budget*.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I juni varje år beslutar kommunfullmäktige om *Strategisk plan med budget*. I detta dokument sammanförs vision och mål med kommunens ekonomi. Dokumentet ska innehålla en plan för både verksamhet och ekonomi under budgetåret. Planen är treårig, men revideras varje år och fungerar som underlag för verksamheternas styrning.

Dessutom görs en omvärldsanalys. Här tittar man bland annat på hur befolkningen väntas förändras under kommande år, hur föregående års ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat ser ut och hur andra faktorer i omvärlden kan komma att påverka planeringen. Denna analys kan ligga till grund för förslag på förändringar. Ekonomiska ramar (kommunbidrag) fördelas per nämnd och ger därmed nämnderna de ekonomiska förutsättningarna för kommande år.

För skatte- och taxefinansierade verksamheter fastställs utgiftsramar för investeringar. Det kan exempelvis handla om lokalinvesteringar, infrastrukturinvesteringar, inventarieinköp och fastighetsförvärv.

I *Strategisk plan med budget* kompletteras visionen med ett antal prioriterade utvecklingsmål. Målen fastställs på kommunfullmäktigenivå. Till varje mål hör ett antal resultatmätningar eller indikatorer som används som grund när målen följs upp. I februari 2023 antog kommunfullmäktige nya mål utifrån *Vision Skövde 2040*. Dessa följs upp i avsnitt 2.5.

Uppföljning

För att nå god ekonomisk hushållning krävs att man ändamålsenligt följer upp och analyserar både verksamhet och ekonomi.

Detta görs enligt kommunens övergripande uppföljningsmodell. Den första uppföljningen, som gäller ekonomin, görs per den 30 april och gäller för januari till april. Den andra uppföljningen, som gäller både ekonomi, måluppfyllelse och en personalredovisning, görs per den 31 augusti. Även den tredje uppföljningen gäller alla tre områdena. Den görs per den 31 december.

Bolagsstyrning

Skövde kommun bedriver en ändamålsenlig bolagsstyrning som utgår från Sveriges Kommuner och Regioners principer för styrning av kommunägda bolag. Kommunen styr ytterst bolagen genom bolagsordning, ägardirektiv och policyer. Efter beslut i kommunfullmäktige antas dessa dokument av respektive bolag, antingen på bolagsstämman eller – när det gäller vissa policyer – på ett styrelsesammanträde.

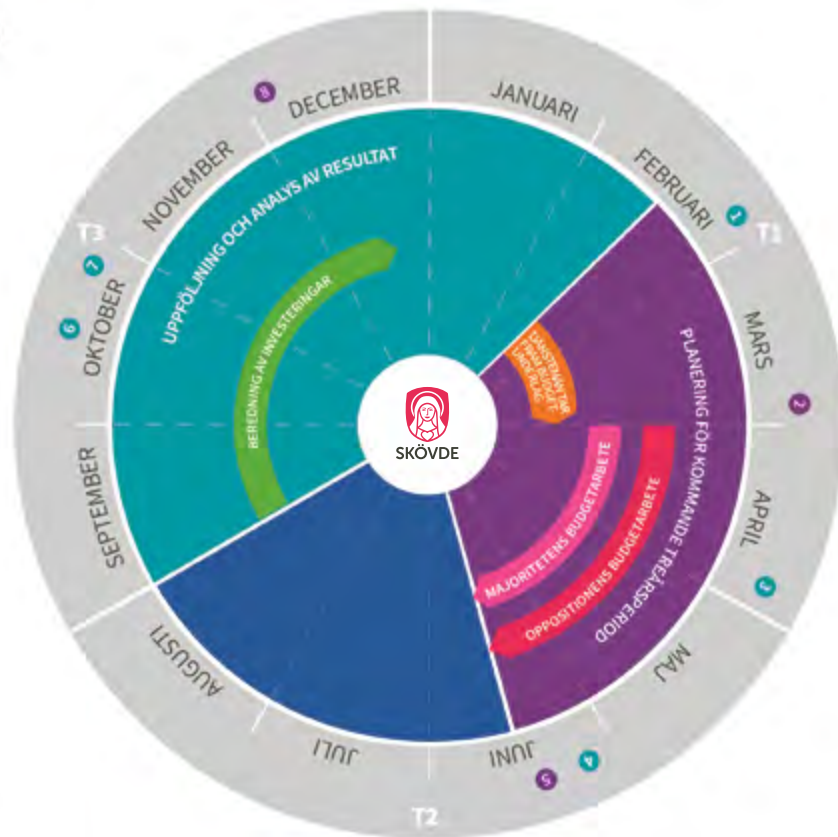
Varje bolag har antagit ett ägardirektiv. Där framgår bland annat målen för bolagens verksamhet. Moderbolaget Skövde Stadshus AB har i uppdrag att utöva styrning och tillsyn i bolagskoncernen. Det gör bolaget bland annat genom årliga ägar- och uppföljningsdialoger med samtliga bolag. Vid ägardialogerna behandlas bolagens verksamheter med fokus på ägardirektivet, och vid uppföljningsdialogerna följs bolagens ekonomiska resultat upp.

Skövde Stadshus AB har också i uppdrag att bereda bolagens ägardirektiv och ta fram koncerngemensamma riktlinjer för att exempelvis rapportera till sammanställd redovisning. Dessutom anordnar bolaget vd-träffar, koncernutvecklingsdagar och bolagsdagar. Skövde Stadshus AB tar också ställning till huruvida beslut i bolagen är av principiell beskaffenhet. När det är befogat skickar moderbolaget besluten vidare till kommunfullmäktige.

Enligt ägardirektiven ska bolagen löpande hålla Skövde Stadshus AB välinformerat om bolagens respektive verksamheter. Därför lämnar bolagen exempelvis styrelseprotokoll, protokoll från bolagsstämma, delårsrapporter, årsredovisning och andra handlingar av intresse till Skövde Stadshus AB. Moderbolaget

Skövde kommuns årshjul

- 1 Nämnderna beslutar om verksamhetsberättelse (T3) för föregående år.
- 2 Tjänstemän presenterar underlag för politikens budgetarbete.
- 3 Skövde kommuns årsredovisning (T3) presenteras för KF.
- 4 Nämndernas dialog med KSAU (T1).
- 5 Kommunfullmäktige beslutar om Strategisk plan med budget.
- 6 Nämndernas dialog med KSAU (T2).
- 7 Skövde kommuns delårsrapport (T2) presenteras för KF.
- 8 Nämnderna beslutar om verksamhetsplan för kommande år.

vidarebefordrar dessa handlingar till kommunstyrelsen. Bolagen upprättar varje år också varsin bolagsstyrningsrapport. Syftet med rapporterna är att beskriva hur bolagen har bedrivit sin verksamhet och uppfyllt sina mål. Rapporterna utgör en del av underlaget inför kommunstyrelsens årliga beslut om bolagens verksamhet samt inför lekmannarevisionens granskning. Beslutet i kommunstyrelsen gäller huruvida bolagens verksamhet har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Varje bolag tar fram sin egen budget. Bolagen lämnar sedan sin budgeterade resultat- och balansräkning till Skövde Stads- hus AB, tillsammans med en investeringsplan med investeringsbehov för de kommande tre åren. Detta ska ske senast i december året före det aktuella budgetåret.

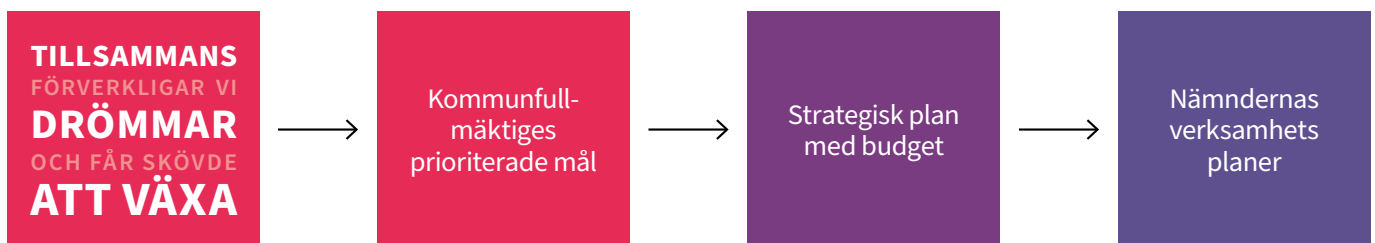
På Skövde kommuns hemsida finns mer information om kommunens organisation och styrning samt aktuella styrdokument:

skovde.se/kommun-politik/organisation-och-styrning

2.6 Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Om Skövde kommuns målstyrning

Kommunfullmäktige ansvarar för den övergripande styrningen genom att fastställa vision och mål för kommunen som helhet. Målen utgår från visionen och de viktigaste samhällsutmaningar som ska prioriteras i kommunens utvecklingsarbete under mandatperioden. Kommunfullmäktiges mål har i första hand ett demokrati- och samhällsutvecklingsfokus. Anledningen är att uppdragen för välfärdstjänsterna har delegerats till nämnderna genom reglementen. Kommunstyrelsen och övriga nämnder ansvarar för att fastställa prioriterade utvecklingsmål samt en internbudget med utgångspunkt från sitt grunduppdrag. I nämndernas grunduppdrag ingår det bland annat att beakta kommunfullmäktiges mål. Detta har gjort avtryck i flera nämnders verksamhetsplaner för 2024–2026.

Nya arbetssätt

I februari 2023 antog kommunfullmäktige nya mål för mandatperioden. Målen tar avstamp från kommunens nya vision, Vision Skövde 2040. Under 2023 har Skövde kommun vidareutvecklat sina arbetssätt kring kommunfullmäktiges mål, för att ta hand om målen på ett delvis nytt sätt. Målen blir operativa genom att kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med kommunfullmäktiges mål. Kommundirektörens ledningsgrupp arbetar strategiskt med målen på kommunstyrelsens uppdrag. Under året har grunden lagts för att arbeta vidare med målen på ett strukturerat sätt. Utifrån en nulägesanalys inom respektive målområde har kommunstyrelsen antagit strategier och

resultatmätningar kopplat till kommunfullmäktiges mål. Dessa antogs i kommunstyrelsens verksamhetsplan i november 2023 och gäller för 2024–2026. Utifrån antagna strategier kan arbetet med målen ledes under resten av mandatperioden.

Det här är den första årsredovisningen som innehåller de nya kommunfullmäktigemålen. Den fungerar därför som en analys av utgångsläget och en utgångspunkt för de kommande årens fortsatta målarbete.

Uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål

Till varje prioriterat mål kopplas resultatmätningar eller indikatorer. Dessa används som grund för att analysera och bedöma utvecklingen i förhållande till målet och dess önskvärda effekter. Det som står i fokus är inte att nå ett enskilt målvärde utan att göra en kvalitativ analys. Av analysen ska det framgå om utvecklingen sker i den takt som krävs för att nå de effekter vars tidshorisont sträcker sig längre än 2026.

Analys av kommunfullmäktiges mål Tillväxt och attraktionskraft

MÅLOMRÅDE	TILLVÄXT OCH ATTRAKTIONSKRAFT
Målformulering	Skövde växer genom att attrahera både invånare och företag
Konkreta effekter som ska uppnås	<ul style="list-style-type: none"> • 75 000 invånare år 2040 med befolkningstillväxt i hela kommunen • Stärkt näringsliv och kompetensförsörjning • Ökad upplevelse av livskvalitet, delaktighet och tillgänglighet
Varför är detta målområde så viktigt?	Med fokus på tillväxt och kompetensförsörjning kan vi erbjuda en välfärd för alla åldrar. Ett rikt näringsliv med många arbetstillfällen attraherar invånare och bidrar till att trygga vår välfärd. För att klara kompetensförsörjningen behöver vi locka hit och behålla arbetskraft och företagsetableringar. Trygghet, delaktighet och möjlighet till en hållbar livsstil är värden som bidrar till Skövdes attraktionskraft.
Resultatmätningar	<ul style="list-style-type: none"> • Befolkningstillväxt i kommunen • Företagsklimat • Antal arbetstillfällen • Medborgarnas nöjdhet med kommunen som en plats att leva och bo på • Medborgarnas syn på trygghet, delaktighet och tillgänglighet • Andel långtidsarbetslösa • Kännedomsmätning platsvarumärke

Befolkningstillväxt

Om Skövde kommun ska nå 75 000 invånare till 2040 behöver kommunen ha en genomsnittlig, årlig befolkningstillväxt på cirka 1,7 procent. Just nu bor 57 700 invånare i Skövde kommun och den årliga befolkningstillväxten är 0,5 procent. Det innebär visserligen att Skövde växer, men inte i den takt som krävs för att nå 75 000 invånare till 2040. Skövde har ungefär samma befolkningstillväxt som rikets genomsnitt, men i jämförelse med våra utvalda jämförelsekommuner (Växjö, Varberg, Östersund, Kalmar och Karlstad) har vi en lägre tillväxttakt.

En av de faktorer som påverkar utvecklingen är hur många som väljer att flytta till Skövde kommun från en annan kommun. Efter ett år med negativt flyttnetto, det vill säga att fler flyttade från Skövde till en annan kommun än vice versa, vände trenden under 2022 svagt uppåt. Preliminärt ser trenden för 2023 ut att bli ännu mer positiv. För att få fler att välja Skövde som boende- och etableringsort är det viktigt att öka kännedo-

men om vad Skövde har att erbjuda. Undersökningar visar att många känner till Skövde, men kännedomen om vad Skövde har att erbjuda är relativt låg. Endast 5 procent känner mycket väl till vad Skövde har att erbjuda. Skövde anses vara en attraktiv boendeort, men viljan att flytta hit samt arbeta och etablera företag här hindras av avstånd, familj, jobb samt av att Skövde anses vara en för liten stad. Arbetet med att stärka Skövdes varumärke har intensifierats under 2023. En ny varumärkesmätning ska genomföras under 2024. Förhoppningsvis ger den nya mätningen signaler om att kännedomen om Skövde har ökat.

Lika viktigt som att locka nya medborgare är det att ta väl hand om de befintliga invånarna. Det är därför viktigt att erbjuda god samhällsservice som får invånarna att trivas, må bra och vara goda ambassadörer för Skövde. Den senaste medborgarundersökningen visar att 95 procent av Skövdeborna

är nöjda med kommunen som plats att bo och leva på. Detta placerar Skövde i den övre halvan av landets kommuner när det gäller nöjdhet. De svarande ger bland annat gott betyg (bättre än riket) till kommunens bibliotek, kulturliv och mötesplatser, lokala arbets- och utbildningsmöjligheter samt trygghet i samhället. Inom flera områden är Skövde kommuns resultat ungefär i nivå med rikets. Det gäller exempelvis samhällsservice, bemötande, information och inflytande samt resor och kommunikationer.

Företagsklimat och arbete

Stärkt näringsliv och kompetensförsörjning är en annan önskvärd effekt inom målet om tillväxt och attraktionskraft. Skövde rankas högt när det gäller företagsklimat. En av de mätningar som visar detta är Svenskt Näringslivs företagsranking, där Skövde hamnar på plats 59 av landets 290 kommuner. Skövde

får högst placering av våra jämförelsekommuner, och det är dessutom ett resultat som har stått sig över en längre tid. Att Skövde kommun över tid uppfattas som en kommun där det erbjuds goda förutsättningar att driva företag är en styrka som vi ska värna om.

Även antalet arbetstillfällen visar positiva siffror. Sedan 2020 har vi fått 2 900 fler arbetstillfällen i Skövde kommun. En god tillgång på arbetstillfällen i kombination med en låg inflyttning gör att vi behöver ta vara på all kompetens som finns tillgänglig på vår lokala arbetsmarknad. Under de senaste två åren har vi också sett en minskning av långtidsarbetslösheten i kommunen. Under perioden januari 2021 till december 2023 har antalet långtidsarbetslösa i Skövde minskat med 45 procent. Det är mycket bättre än i både riket, Västra Götaland och Skaraborg. Förbättringen kan till viss del förklaras av de satsningar som har genomförts på serviceassistenter och jobb för unga.

Trygghet och delaktighet

En av Skövdes styrkor är den trygghet som kommunen kan erbjuda. Jämfört med andra kommuner både upplevs och är Skövde en trygg kommun att vistas i. Trygghetsundersökningar genomförs regelbundet för att om möjligt öka tryggheten ytterligare där det behövs. Undersökningarna visar att 92 procent av Skövdeborna känner sig trygga i området där de bor. De som bor i Skövde tätort är något mindre trygga än de som bor i övriga kommunen. En högre andel kvinnor än män undviker på grund av otrygghet att gå ut under kvällar och nätter. Det är de äldsta och de yngsta som i högst grad känner otrygghet på kvällar och nätter.

Målet om tillväxt och attraktionskraft handlar slutligen också om att öka medborgarnas upplevelse av livskvalitet, delaktighet och tillgänglighet. I den senaste medborgarundersökningen får både politiker och tjänstepersoner i kommunen ett relativt högt betyg när det gäller bemötande. Kommunen får dock relativt låga betyg när det gäller medborgarnas möjlighet att påverka politiska beslut och delta aktivt i utvecklingen av kommunen. Detta är därför en prioriterad fråga att arbeta vidare med inom målområdet under kommande år.

I november 2023 beslutade kommunstyrelsen om ett antal strategier kopplade till målet om tillväxt och attraktionskraft. Strategierna, som ger en riktning för det fortsatta arbetet under mandatperioden, är följande:

- Fokusera på förtätning i Skövde centralort och möjliggöra för byggnation i tätorterna och på landsbygden.
- Genom ett stärkt företagsklimat möjliggöra för det befintliga näringslivet att expandera och för nya företag att etablera sig i Skövde.
- Stödja och bidra till stegförflyttning för dem som står längst från arbetsmarknaden.
- Skapa tillit och trygghet bland medborgarna i hela Skövde.
- Underlätta för studenter och inflyttande spetskompetens att välja Skövde samt att trivas och stanna kvar.
- Med hjälp av platsvarumärket öka kännedomen om Skövde för att attrahera nya företag och spetskompetens.

INDIKATORER SOM GETT STÖD FÖR ANALYSEN:	2019	2020	2021	2022	2023
Antal invånare totalt	56 366	56 791	57 016	57 463	57 763
Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i kommunerna (plats 1–290)	61	60	71	50	59
Antal arbetstillfällen	32 650	32 909	33 668	34 528	35 761
Andel medborgare som är nöjda med Skövde som en plats att leva och bo på			95		95
Andel långtidsarbetslösa mellan 25–65 år	3,5	3,9	3,8	2,9	2,3
Andel medborgare som känner sig trygga i området där de bor					92
Andel medborgare som är nöjda med möjligheten att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen			36,2		31,2
Andel medborgare som är nöjda med bemötandet vid kontakt med tjänsteperson i kommunen			78,4		79,4
Andel medborgare som är nöjda med bemötandet vid kontakt med politiker i kommunen					83,2
Andel som känner till mer än bara namnet Skövde i varumärkes- och drivkraftsanalys	65				

Analys av kommunfullmäktiges mål Barn och unga

MÅLOMRÅDE	BARN OCH UNGA
Målformulering	Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv
Konkreta effekter som ska uppnås	<ul style="list-style-type: none"> • Förbättrad psykisk och fysisk hälsa • Ökad trygghet och jämlikhet samt ökat inflytande • Fler barn och unga ska fullfölja sina studier
Varför är detta målområde så viktigt?	Barn och unga i Skövde ska få de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet. I Skövde ges barn och unga inflytande över sina egna liv och görs delaktiga i samhällsutvecklingen. Genom fokus på barn och ungas utbildning, fritid och uppväxtvillkor lägger vi grunden för hälsa, framtidstro och morgondagens kompetensförsörjning.
Resultatmätningar	<ul style="list-style-type: none"> • Andel som går ut årskurs nio med behörighet till yrkes-förberedande program / Andel gymnasieelever som går på IM (hemkommun) • Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter gymnasiet • Andel förstagångsväljare • Ungdomars hälsa och framtidstro • Ungdomars upplevelse av delaktighet och trygghet

Barn och unga i Skövde ska få de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet. Här följer en redogörelse för utvecklingen när det gäller barns och ungas hälsa, trygghet, jämlikhet och inflytande samt förutsättningar att fullfölja sina studier.

Psykisk och fysisk hälsa

70 procent av ungdomarna i Skövde kommun uppger att de är nöjda med sin hälsa. Det framgår av den så kallade CAN enkäten som genomförs var tredje år bland elever i årskurs nio och årskurs 2 på gymnasiet. Trenden har varit nedåtgående under flera år.

Killar är generellt sett nöjdare än jämnåriga tjejer. Hälften av ungdomarna som har svarat på enkäten uppger också att de är stressade flera gånger i veckan. Samtliga psykosomatiska besvär är vanligare hos tjejer än hos killar, både bland niondeklassare och andraårselever på gymnasiet. Detta stämmer överens med den nationella utvecklingen, där vi ser en ökning över tid av unga 16–29 år som upplever ångslan, oro eller ångest.

Nationellt ser man också en negativ ökning av övervikt och fetma, inte minst bland barn och unga. I Skövde visar statistiken att 13 procent av alla fyraåringar har övervikt eller fetma. I tioårsåldern har andelen stigit till cirka 20 procent. Detta påverkar både den fysiska och den psykiska hälsan.

Fysisk aktivitet är en skyddsfaktor för att må bra fysiskt och psykiskt. 2022 vände trenden uppåt igen efter pandemin när det gäller antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar för barn och unga. I Skövde är en större andel barn och unga idrottsaktiva än i riket, men vi ser en stor skillnad mellan olika målgrupper i kommunen. I vissa bostadsområden är andelen idrottsaktiva mycket hög medan andra har ett lågt deltagande. I Västra Götaland är Ryds centrum ett av de områden som har lägst andel idrottsaktiva barn och unga. Andra grupper som deltar mer sällan i organiserade aktiviteter är flickor samt barn och unga med funktionsnedsättningar.

Fritidsaktiviteter kan bestå av annat än idrott. I Skövde deltar nästan hälften av eleverna i årskurs 9 respektive år 2 på gymnasiet i en aktivitet som leds av en vuxen. Fritidsaktiviteter främjar barns och ungas individuella utveckling och fungerar som skyddsfaktor mot framtida så kallat normbrytande beteende. Därför är det viktigt att barn och ungdomar har tillgång till fritidsaktiviteter som leds av vuxna.

Det senaste årtiondet har både rökning och alkohol- och narkotikakonsumtion minskat bland niondeklassare och gymnasieelever. Under samma period har dock andelen snusare ökat i samma åldersgrupper, framför allt bland flickor. Var femte gymnasieelev snusar idag.

Trygghet, jämlikhet och inflytande

92 procent av Skövdeborna känner sig trygga i området där de bor. Bland ungdomar mellan 13 och 17 år är andelen dock endast 80 procent. Flickor är mindre trygga än pojkar i samma ålder.

Det politiska samhällsengagemanget har minskat i alla åldersgrupper, och gruppen barn och unga är inget undantag. I den så kallade barnrättsenkäten ser vi att andelen som vill

vara med och bestämma i kommunen har halverats mellan 2015 och 2022. De flesta svarar att de inte är tillräckligt intresserade för att engagera sig. Många, framför allt flickor, upplever att de inte har tid på grund av skolan. En trend som ses i hela landet är hur ungdomars samhällsengagemang har ändrats genom åren. De traditionella forumen blir alltmer omoderna och mycket av dagens politiska engagemang utövas i sociala plattformar på internet. Däremot har förtroendet för politiker ökat i den senaste barnrättsenkäten, särskilt bland gymnasietjejer. Samtidigt har ungdomars förtroende för vuxna i allmänhet minskat.

De senaste sju åren har även ungdomarnas framtidstro minskat drastiskt, både hos killar och hos tjejer på gymnasiet och högstadiet. Mycket har skett sedan 2015 som kan ha påverkat deras syn på framtiden, exempelvis klimatförändringar, krig, flyktingkris och pandemi. I visionsarbetet lyfte ungdomar fram vikten av drömmar och framtidstro. *Vision Skövde 2040* påminner oss om vårt gemensamma ansvar för att bidra till att små och stora drömmar kan förverkligas.

Fullföljda studier

Barns och ungas hälsa och livsvillkor påverkar också deras möjligheter att klara av skolan. 2023 minskade andelen elever som gick ut årskurs nio med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Nivån ligger på cirka 85 procent, vilket är något lägre än riket och lägst av våra jämförelsekommuner.

Efter pandemin ser man en tydlig skillnad när det gäller frånvaro i skolan. Både i riket och i Skövde har vi sedan dess fått ett nytt "normalläge" med högre frånvaro. Den främsta orsaken till

frånvaro i grundskolan är psykisk ohälsa, följt av bristande studiemotivation och annat hälsorelaterat. Flickor har högre frånvaro än pojkar.

Elevernas förutsättningar att fullfölja sina studier påverkas av flera faktorer, exempelvis föräldrarnas utbildningsbakgrund och födelseland. Det finns en stark koppling mellan föräldrars utbildningsnivå och elevers resultat i skolan.

Glädjande nog ser vi att fler elever som är folkbokförda i Skövde kommun fullföljer sin gymnasieutbildning inom fyra år. Skövde visar goda resultat jämfört med andra kommuner och riket. Att elever går ut gymnasieskolan med en examen öppnar vägar för fortsatt utbildning och framtida försörjning. Det finns en stark koppling mellan detta mål och målet om tillväxt och attraktionskraft, som handlar om att skapa en välmående och attraktiv kommun som klarar att försörja arbetsmarknaden med tillräcklig kompetens.

I november beslutade kommunstyrelsen om ett antal strategier kopplade till målet om barn och unga. Strategierna ger en riktning för det fortsatta arbetet under mandatperioden. Strategierna lyder så här:

- Erbjud barn och unga en meningsfull fritid för att främja fysisk och psykisk hälsa.
- Öka barns och ungas motivation för skolan.
- Öka barns och ungas förståelse för och deltagande i det demokratiska samhället.
- Skapa trygga, inkluderande och respektfulla miljöer där barn och unga vistas.

INDIKATORER SOM GETT STÖD FÖR ANALYSEN:	2019	2020	2021	2022	2023
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram	87,9	84,3	87,5	84,5	84,1
Andel gymnasieelever som går på IM (hemkommun)	10,9	11,3	10,5	10,2	9,6
Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter slutförd gymnasieutbildning	41,9	37,7	38,6		
Andel förstagsväljare som röstade i senaste riksdagsvalet	87	87	87	86	86
Andel elever i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet som är nöjda med sin hälsa	74			70	
Andel elever i årskurs 7 och 9 som har en positiv/ganska positiv framtidstro				84	
Andel unga som vill vara med och påverka i kommunen				29	
Andel elever i åk 9 och år 2 på gymnasiet som känner sig trygga i området där de bor				80	

Analys av kommunfullmäktiges mål Klimat och miljö

MÅLOMRÅDE	KLIMAT OCH MILJÖ
Målformulering	Skövde bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete
Konkreta effekter som ska uppnås	<ul style="list-style-type: none"> • Skövdes klimatavtryck är noll år 2045 • Förbättrade möjligheter för invånare och företag att verka och leva hållbart • Stärkt förmåga att möta klimatförändringarna
Varför är detta målområde så viktigt?	Skövde kommun ska ligga långt fram i klimatomställningsarbetet. Genom att samverka och hitta innovativa lösningar ställer vi oss till ett hållbart samhälle. Omställningen är nödvändig för att begränsa den globala uppvärmningen. Den är också nödvändig för att attrahera kompetens och företagsetableringar till Skövde.
Resultatmätningar	<ul style="list-style-type: none"> • Utsläpp av växthusgaser från Skövde kommunkoncern • Utsläpp av växthusgaser inom Skövde kommun (exkl. Industrin) • Medborgarnas syn på kommunens miljö- och klimatarbete • Ranking av kommunernas klimatanpassningsarbete • Energianvändningen i Skövde kommun som organisation (egna lokaler/ Skövdebostädernas bostäder)

Utsläppen av växthusgaser inom Skövde kommuns gränser är bland de högsta i Sverige. En stor del av utsläppen kommer från de energiintensiva industrier som finns i kommunen (Heidelberg materials och Volvo Powertrain). Kommunen har små möjligheter att påverka dessa utsläpp. Industrins incitament att minska sina utsläpp kommer bland annat från EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Om man räknar bort industrins utsläpp och tittar på de resterande utsläppen står Skövde kommunkoncern för cirka 20 procent av utsläppen inom den geografiska ytan Skövde kommun. Det innebär att kommunens verksamheter har stor direkt påverkan på utsläppen. Genom att skapa förutsättningar för medborgare och företag att leva hållbart kan kommunen även påverka den resterande delen av utsläppen. Skövde kommuns koldioxidbudget visar i vilken takt som de direkta växthusgasutsläppen behöver minska om Skövde ska leva upp till sin del av Parisavtalet. Om budgeten ska hållas krävs en årlig utsläppsminskning på 12 procent. Om vi däremot väntar till 2027 med att reducera utsläppen krävs i stället en årlig minskning med 25 procent för att klara den totala budgeten. Om inga förändringar görs före 2030 kommer hela koldioxidbudgeten att vara använd och inget utsläppsutrymme kvarstår för perioden 2030–2045. Utsläppen minskar visserligen över tid, men inte alls i den takt som behövs för att klara målet om att begränsa temperaturhöjningen till 1,5 grader. Under kommande år behöver Skövde därför bidra med stora och snabba utsläppsminskningar.

Kommunens verksamheter och bolag arbetar med att minska sin klimat- och miljöpåverkan inom ramen för sina respektive grunduppdrag. I miljöredovisningen kan man läsa om alla insatser som sektorer och bolag gör för att främja miljö- och klimatarbetet. Några exempel på insatser är arbetet med hållbara måltider, utbyggnaden av cykelinfrastruktur och omställningen till ängsmarker för att främja pollinering. Sedan kommunfullmäktige fastslog målet om klimat och miljö har en styrgrupp arbetat med att identifiera områden där det krävs sektors- eller koncernövergripande samarbeten för att åstadkomma en förflyttning.

I november beslutade kommunstyrelsen om fyra strategier kopplade till målet om klimat och miljö. Strategierna ger en riktning för det fortsatta arbetet under mandatperioden. Strategierna lyder så här:

- Energiproduktion och smart energianvändning
- Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet
- Stärkt förmåga att möta klimatförändringarna
- Förbättrade möjligheter för invånare och företag att verka och leva hållbart

I de kommande styckena beskrivs varje strategi för sig:

Energiproduktion och smart energianvändning

Skövde och hela regionen har ett stort behov av att öka sin produktion av förnybar energi om vi ska minska klimatpåverkan och möjliggöra för en grön industriomställning. Detta är en strategisk fråga för hela Skaraborg, där Skövde kommunkoncern behöver spela en aktiv roll. Samtidigt behöver Skövde kommun arbeta offensivt för att främja energiproduktion inom kommunens gränser.

Förutom att producera energi behöver kommunkoncernen också använda befintlig energi smartare. Energianvändningen i kommunens lokaler har minskat med 15 procent sedan 2009. I kommunens bostäder har användningen minskat med 26 procent under samma period. Det finns fortfarande en stor outnyttjad potential kring energieffektiviseringar i kommunkoncernen. Potentialen handlar inte enbart om att minska energianvändningen utan också om att jämna ut den, så att vi kan undvika bristsituationer där användningen av fossilproducerad el ökar.

Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet

För att Skövdes klimatavtryck ska vara noll till år 2045 behöver vi drastiskt minska inte bara de direkta utsläppen utan också de konsumtionsbaserade utsläppen. Svenskar generellt konsumerar som om det fanns fyra jordklot. Det är framför allt konsumtionen av livsmedel, bostäder, möbler och transporter som orsakar störst påverkan på klimatet. Enligt Konsumtionskompassen orsakar boende i Skövde varje år år koldioxidutsläpp på 6 ton per person på grund av sin konsumtion (6,3 ton i riket). Om vi ska klara att begränsa temperaturhöjningen till 1,5 grad måste den nivån nästan halveras till 2030. För att nå en hållbar konsumtion behöver vi ställa om till ökad cirkularitet och mindre resursslöseri. Detta är ett område som även Skövde kommunkoncern har stor potential att arbeta med.

Stärkt förmåga att möta klimatförändringarna

Svenska kommuner kommer framöver att behöva satsa allt mer på att inte bara förebygga utan också hantera klimatförändringar. Bebyggelse och infrastruktur behöver anpassas till risker för översvämningar, torka, värmeböljor med mera, och det kommer att innebära kostsamma investeringar. Skövde påbörjade sitt arbete med klimatanpassning under 2016, och bedömningen är att vi ligger långt framme jämfört med övriga kommuner i Sverige. När Skövde deltog senast i IVL Svenska Miljöinstitutets rankning av kommunernas klimatanpassningsarbete hamnade vi i topp. Tack vare de kartläggningar som kommunen gjort, exempelvis av konsekvenserna av extremväder, har vi en god grund att stå på. Kunskapen är god när det gäller var de stora konsekvenserna kan uppstå i samhället vid ett skyfall. Att skyfallssäkra ett helt samhälle är dock en tidskrävande och kostsam process. Detta kommer att stå högt upp på dagordningen i många år framöver.

Förbättrade möjligheter för invånare och företag att verka och leva hållbart

Kommunen kan också med hjälp av information, dialog och utbildning påverka andra att minska sin miljö- och klimatpåverkan. Detta kallas för rådighet på omvägar. I medborgarundersökningen som genomfördes under 2023 får Skövde kommun ett medelhögt betyg (i nivå med riksgenomsnittet) både när det gäller hur medborgarna ser på kommunens miljö- och klimatarbete och hur nöjd man är med kommunens information om vad enskilda kan göra för att minska sin klimat- och miljöpåverkan. Undersökningen har en låg svarsfrekvens och en låg andel unga svarande, men ger ändå en viss indikation om hur Skövde kommun uppfattas. Det är viktigt att än mer lyfta fram möjligheten till en hållbar livsstil eftersom detta är ett värde som kommer att bidra positivt till Skövdes attraktionskraft.

INDIKATORER SOM GETT STÖD FÖR ANALYSEN:

	2019	2020	2021	2022	2023
Utsläpp av växthusgaser inom Skövde kommun minus utsläpp från industrin (ton CO ₂ -ekvivalenter/invånare)	3,76	3,47	3,39		
Andel medborgare som är nöjda med kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter			69,5		70
Andel medborgare som är nöjda med kommunens information om vad enskilda kan göra för att minska sin klimat- och miljöpåverkan			59		56
Rankning av klimatanpassningsarbetet i landets kommuner (IVL Svenska Miljöinstitutet)			3 (av 178)		mätvärde saknas
Energianvändning i Skövde kommuns egna lokaler (kWh/m ²)	179,2	168	172,5	171,5	169,4
Energianvändning i Skövdebostädernas bostäder (kWh/m ²)	111,6	109,6	111,2	103,7	104,1

Sammanfattning av analys

Samtidigt kvarstår stora utmaningar. Kommunfullmäktige har medvetet valt ut dessa tre målområden för att de utgör komplexa samhällsutmaningar där det krävs samverkan och långsiktiga insatser för att åstadkomma en förflyttning. Utifrån denna nulägesbild och de strategier som kommunstyrelsen har beslutat om fortsätter nu arbetet med att öka måluppfyllelsen

inom alla tre områden. Under 2024 kommer kommundirektören i samverkan med sektorer och bolag att initiera ett antal konkreta aktiviteter utifrån valda strategier. Resultatet av dessa kommer att följas upp vid årets slut.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och klarat balanskravet.

(mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	197,8	175,8	336,8	301,3	149,7
-avgår samtliga realisationsvinster	-3,5	-5,0	0,0	-4,3	-3,3
+/- justering för realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-85,6	97,5	-57,3	-1,6	-4,1
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0	-1,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	108,7	268,3	279,5	295,4	141,3
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0	111,6
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	108,7	268,3	279,5	295,4	29,7

Vid avstämning av balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster, orealiserade vinster och förluster på värdepapper som uppstått under året. Däremot ingår intäkter från

exploateringsverksamheten och olika former av engångsposter. Balanskravsresultatet för 2023 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

Resultatutjämningsreserv

mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	108,7	268,3	279,5	295,4	141,3
Skatteintäkter och statsbidrag	3879,7	3682,6	3493,6	3285,2	3051,7
1 procent av skatteintäkter och statsbidrag	38,8	36,8	34,9	32,9	30,5
Skillnad i årets resultat efter balanskravsjusteringar och 1 procent av skatteintäkter och statsbidrag	66,1	231,4	244,6	262,5	110,8
Reservering till RUR	0	0	0	0	111,6
Akkumulerat RUR	521,0	521,0	521,0	521,0	521,0

För att göra en reservation till resultatutjämningsreserven (RUR) ska resultatet överstiga 1 procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån gäller för de kommuner som, liksom Skövde, har positiv soliditet inklusive hela pensionsskulden. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen.

Akkumulerat till och med 2022 har kommunen reserverat 521 miljoner kronor till RUR. För 2023 finns det möjlighet att reservera ytterligare 66,1 miljoner kronor. Enligt beslut avsåts dock inga nya medel till reserven. Den utgående balansen blir därmed oförändrad på 521 miljoner kronor.

2.8 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsrisk

2023 förutspåddes bli ett utmanande år, med hög inflation och stigande räntekostnader som pressade både hushåll och företag. Detta väntades bidra till en avmattning av den svenska ekonomin.

Under 2023 har den höga inflationen bekämpats av Riksbanken genom höjd styrränta (4 procent i skrivande stund). Den höjda räntan får effekter för Skövde kommunkoncern.

Vid utgången av 2023 var låneskulden för koncernen cirka 5,2 miljarder kronor. Cirka 45 procent av skulden bestod av rörliga räntor. Med tanke på den höjda styrräntan får detta en direkt påverkan på resultatet. Under senare delen av 2023 signalerade Riksbanken dock att de var klara med sina räntehöjningar, och marknaden var snabb med att prisa in räntesänkningar redan under våren 2024. Den tidigare retoriken från Riksbanken hade handlat om att vi kunde förvänta oss höga räntor under en längre tid, men när marknaden under senare delen av 2023 prisade in betydande räntesänkningar tecknade kommunen flera fastränteavtal för att minska risken i ränteportföljen.

Enligt prognosen ser räntekostnaderna i skrivande stund ut att stiga något under 2024, för att sedan plana ut under 2025. Prognosen förutsätter att vi ser en fortsatt tydlig nedgång av inflationen.

Inflationen bidrar till prisökningar generellt, och har även stor påverkan på kommunens pensionskostnader. Pensionskostnaden är kopplad till prisbasbeloppet, som i sin tur justeras utifrån konsumentprisindex. Som ett resultat av den höga inflationen har även kommunens pensionskostnader ökat under 2023.

Aktiemarknaden har svängt under hela året. Under senare delen av året gjorde börsen dock en kraftig återhämtning. Det berodde på att Riksbanken signalerade att de är klara med räntehöjningar, att kronan stärktes och att flera större bolag presenterade starka rapporter. Den starka återhämtningen avspeglas också i kommunens placeringar och har gett en positiv påverkan på kommunens resultat.

Rysslands invasion av Ukraina pågår alltjämt och den geopolitiska oron har ökat under året. Att 2024 är ett så kallat super-

valår och att Sverige har gått med i Nato är andra faktorer som kan komma att påverka den framtida utvecklingen. Precis som föregående år ligger fokus framåt på energiförsörjning och att ha god beredskap vid både större och mindre kriser för att klara det kommunala uppdraget. Skövde kommuns beredskap är god på flera områden, och arbetet fortsätter med att identifiera, planera för och minimera sårbarheten vid eventuella händelser.

Arbetsmarknaden i Sverige var motståndskraftig under 2023. Först under hösten började den ge vika och arbetslösheten ökade något som en följd av varsel. Arbetslösheten har dock inte ökat i lika stor utsträckning som vid tidigare lågkonjunkturen. En anledning till detta är enligt Arbetsförmedlingen att många företag har varit mer benägna att hålla fast vid sin befintliga arbetsstyrka. Skillnaderna är dock stora över landet. I Västra Götaland ser arbetsmarknaden relativt god ut, med flera etableringar i både regionen och Skövdes närhet.

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att öka något under 2024 för att sedan vända nedåt igen under 2025 – dock med stora regionala skillnader även här.

2022 rapporterades det lägsta antalet födda på 17 år i Sverige, och trenden för barnafödande har varit nedåtgående i över tio år. När färre barn än väntat föds behöver man revidera behovet av förskolor och skolor i landet. Per den 31 december 2023 hade Skövde kommun 57 763 invånare; en ökning med 300 personer jämfört med 2022. Tillväxttakten har dock sjunkit jämfört med åren före pandemin. Mellan 2011 och 2022 var tillväxttakten i snitt 0,93 procent; under 2023 låg den på 0,52 procent. Till skillnad från riket hade Skövde dock en positiv tillväxttakt när det gäller födda under 2023.

För att kommunens invånare ska ha någonstans att bo behöver bostäder byggas. Under året har det i Skövde kommun färdigställts 203 nya bostäder, vilket är cirka 90 färre än föregående år. Det råder en viss osäkerhet kring bostadsbyggandet på både kort och lång sikt framöver. Osäkerheten beror dels på den demografiska utvecklingen, dels på de marknadsmässiga förutsättningarna.

Verksamhetsrisk

Enligt en nationell prognos från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) väntas antalet invånare som är över 80 år öka snabbare än de som är i arbetsför ålder de kommande åren. Utvecklingen väntas fortsätta så till 2031. Under samma tidsperiod väntas antalet barn och unga mellan 0 och 19 år minska. Skövde kommuns prognos ser dock något annorlunda ut; här väntas gruppen i arbetsför ålder växa sig starkare än den allra äldsta gruppen. Även tillväxten bland barn och unga skiljer sig åt jämfört med riket – Skövde har en positiv prognos för den gruppen de närmaste tio åren.

En annan påverkansfaktor är de många pensionsavgångar som väntas i närtid. Pensionsavgångarna i kombination med befolkningsutvecklingen gör kompetensförsörjningen till den kanske absolut största utmaningen inom välfärden. SKR har beräknat att om personaltätheten skulle öka på samma sätt som den gjort historiskt skulle välfärden framöver behöva anställa 80 procent av de invånare som tillkommer i arbetsför ålder. Det är en ekvation som inte går ihop.

Att Skövde växer inom de flesta åldersgrupper kommer att kräva omfattande investeringar. Det kan handla om bostäder, lokaler och infrastruktur, men också om andra investeringar som bidrar till exempelvis lockande kultur eller trygghet. Tillväxten i de yngsta och äldsta åldersgrupperna innebär att kommunen behöver ytterligare kompetent personal. Vi behöver

även hitta nya lösningar genom innovation och mer effektiva arbetssätt. Att minska sjukfrånvaron samt nå och hjälpa människor som står långt ifrån arbetsmarknaden är andra exempel på lösningar.

Elförsörjningen kommer fortsatt vara en annan viktig fråga för framtiden. Sannolikheten för effektbrist och bortkoppling är högre än tidigare. Även kostnaden för energi av alla slag har stigit, och kommer troligtvis att ligga kvar på högre nivåer även framöver. För kommunens verksamheter kan effektbrist och bortkoppling ge stora konsekvenser, och det måste finnas en förmåga att hantera välfärden även vid sådana situationer. Risken för bortkoppling har bidragit till att åtgärder har genomförts för att minska energianvändningen.

Till sist finns en fortsatt oro kring hur pandemin påverkar människor på sikt. Det är inte orimligt att barn och unga har påverkats av distans- och fjärrundervisningen, både när det gäller resultat och psykisk hälsa. Eventuella effekter på äldre människors hälsa behöver också hanteras, liksom effekter på den övergripande folkhälsan. Även efterfrågan på andra kommunala tjänster, exempelvis kultur och fritid, kan ha förändrats som en följd av ändrade beteendemönster. Konsekvenserna av pandemin kartläggs fortfarande, och eventuella åtgärder för att bäst möta ändrade behov förutsätter noggrann utredning och analys.

Finansiell risk

Finansiella risker i Skövde kommuns kommunkoncern uppstår på flera områden. Här följer en redogörelse för dessa, samt för de strategier som används för att hantera dem:

Kommunkoncernens låneskulder samordnas i kommunens koncernbank. Skulderna exponeras för *risker för stigande marknadsräntor, refinansieringsrisker* samt *motpartsrisker*. För att hantera dessa risker sprider kommunen ut ränteförfall och refinansieringstillfällen över tid, samt sprider räntederivat över flera motparter. Hur den strategiska hanteringen ska gå till definieras i kommunens finanspolicy, medan det operativa arbetet hanteras i kommunens interna finansorganisation. Strategiska beslut stäms av med kommunkoncernens finansråd, där de kommunala bolag som har lån är representerade. Rådet har träffats fyra gånger under 2023 och finanshanteringen rapporteras tertialsvis till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om skuldportföljens aktuella struktur återfinns i noterna 19 och 23.

Skövde kommun har finansiella placeringar i flera portföljer. Det gäller Skövde kommuns gåvomedel, Skövde kommuns pensionsfond samt en fond för överskottslikviditet. Samtliga portföljer exponeras för *förändringar i placeringarnas marknadsvärde*. Hur dessa risker hanteras regleras i kommunens finanspolicy samt i kommunens finansriktlinjer. Utvecklingen av kommunens finansiella placeringar följs upp löpande av kommunens interna finansorganisation. Finansorganisationen träffar också respektive kapitalförvaltare tre gånger per år för

utvärdering och marknadsavstämning. Utfallet rapporteras tertialsvis till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om kommunens finansiella placeringar återfinns i not 18.

Kommunen har valt en strategi där kommunen själv köper in sin el på elbörsen Nordpool, utan en traditionell elhandlare. *Risker för elprisförändringar* hanteras med derivat som handlas på råvarubörsen Nasdaq Commodities. Kommunens elhandel regleras av en elhandelsriktlinje som är antagen av servicenämnden. För det löpande arbetet anlitas en upphandlad elmäklare. Utfallet av kommunens elhandel rapporteras årsvis till servicenämnden samt löpande inom tjänstemannaorganisationen. Elen handlas i euro och därmed uppstår en valutaexponering. Exponeringen följs upp löpande och vid behov hanteras den med valutaderivat. Mer information om kommunens elhandel återfinns i noterna 18 och 23b.

Kommunen har *gått i borgen för finansiella skulder för andra organisationer*. Om en av organisationerna inte klarar att betala sina räntor eller amorteringar kan kommunen bli ansvarig för dess skuld. Kommunens borgensåtaganden har minskat de senaste åren, så även under 2023. Risken att kommunen blir betalningsskyldig på de kvarstående borgensåtagandena bedöms som små. Mer information om kommunens borgensåtaganden återfinns i not 27.

Pensionsförpliktelser

Skövde kommuns pensionsåtagande är uppdelat i tre delar:

- Avsättning i balansräkningen för de pensionsrättigheter som har byggts upp sedan 1998.
- Ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen för de pensionsrättigheter som har byggts upp före 1998.
- Vissa pensionsåtaganden som kommunen har tryggt i en pensionsförsäkring.

De olika delarna av pensionsåtagandet har alla sin egen dynamik. *Avsättningarna* ökar varje år eftersom nya pensionsrättigheter tjänas in snabbare än pensioner betalas ut. *Gamla pensionsrättigheter* indexeras också upp. *Ansvarsförbindelserna*, däremot, minskar eftersom inga nya rättigheter byggs upp. Härifrån sker endast utbetalningar. Den höga inflationen har

under 2023 påverkat kommunens pensionskostnader. Samtidigt tillhör cirka 90 procent av medarbetarna numera AKAP-KR, vilket initialt kommer att sänka kommunens kostnader. Dessa premiebestämda pensioner kommer inte att bygga upp kommunens pensionssskuld.

Uppgifterna i nedanstående tabeller gäller Skövde kommun. I de kommunala bolagen försäkras för närvarande samtliga pensionsåtaganden. Samma sak gäller för tre av kommunalförbunden. Däremot har Räddningstjänsten Östra Skaraborg (numera Räddningstjänsten Skaraborg) en pensionssskuld i kombination med finansiella placeringar. Skaraborgs Kommunalförbund har sina pensionsåtaganden tryggade i SKR:s pensionsstiftelse.

Pensionsförpliktelse (mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Total pensionsförpliktelse	1 245,5	1 154,6	1 163,1	1 137,3	1 131,3
varav avsättning inkl. särskild löneskatt	392,4	314,1	288,1	249,1	230,8
varav ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	853,1	840,5	875,0	888,2	900,5
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	139,4	134,1	130,3	131,7	140,4
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	1 384,9	1 289,0	1 293,4	1 269,0	1 271,7

Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde, mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Totalt pensionsförsäkringskapital	175,7	168,0	184,2	175,9	182,6
varav överskottsmedel	0,0	0,0	8,4	4,0	1,7
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	736,5	644,7	478,2	100,6	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	912,2	812,7	662,4	276,4	182,6

Finansiering	2023	2022	2021	2020	2019
Återlånade medel (mnkr)	472,7	476,3	631,0	992,6	1 089,0
Konsolideringsgrad (procent)	65,9	63,0	51,2	21,8	14,4

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Under året har ett nytt mål inom arbetsgivarområdet antagits av kommunstyrelsen. Målet är *En säkrad kompetensförsörjning*. Samtidigt har ett större arbete också genomförts för att se över policyer, riktlinjer och planer inom arbetsgivarområdet. Under våren 2024 ska beslut tas kring nya styrdokument. Kommunstyrelsens mål och styrdokument ligger till grund för hur arbetet inom arbetsgivarområdet ska utvecklas under 2024 och framåt.

Förutom detta har även två större mätningar genomförts: En HME-mätning (Hållbart medarbetarengagemang) för samtliga medarbetare i kommunen och en chefsenkät för att få underlag kring chefers förutsättningar och arbetsmiljö. Mätningarna visar på både styrkor och utvecklingsområden. Handlingsplaner för att arbeta vidare med resultaten har tagits fram, och kommunen kommer att arbeta aktivt för att både bibehålla de goda resultaten och förbättra de resultat som behöver förbättras.

Under 2024 kommer fokus att ligga på ett kommungemensamt chef- och ledarskapsprogram, men också på chefsintroduktion, på kompetensutveckling och karriärvägar för medarbetare, på ett projekt för arbetsmiljö och hälsa samt på att minska antalet långtidssjukskrivna. I personalredovisningen finns mer information om detta.

Personalutveckling

Skövde kommuns personalkostnader inklusive arbetsgivaravgifter har ökat med cirka 300 miljoner kronor under 2023. Av dessa består cirka 170 miljoner av ökade kostnader för arbetad tid. Ökningen bottenar dels i löneökningar i samband med löneöversynen (3,2 procent inklusive prioriteringar), dels i att kommunen fått cirka 150 fler tillsvidareanställda. Höjda kostnader för pensioner och sociala avgifter finns också med i den totala ökningen. Dessa kostnader motsvarar cirka 150 miljoner kronor. Kostnaderna för övertid och fyllnadstid har dock minskat. Även användningen av timavlönade minskar, men kostnaderna för timavlönade ökar ändå marginellt. Anledningen är att lönerna har höjts enligt avtal.

Vi ser en trend i att kommunen anställer fler medarbetare på tillsvidareanställning. Detta gäller framför allt inom skola och förskola, vilket tyder på lyckade rekryteringar och att man anställer fler behöriga lärare. Förändringen har lett till en total minskning av antalet anställda inom barn och utbildning – detta trots att sektorn har ökat antalet tillsvidareanställda.

Inom kommunen som helhet är det framför allt följande yrkesgrupper som har ökat i antal: Vårdbiträden, enhetsassistenter, stödassistenter, barnskötare, elevassistenter, personliga assistenter, handläggare, grundskollärare samt medarbetare med uppdrag inom teknik- och hantverksområdet. För några av grupperna beror ökningen på behovet och effekten av att hitta nya arbetssätt, använda kompetens på rätt sätt och arbeta med omställning. Exempelvis stöttar vårdbiträden och enhetsassistenter vården med omsorgsarbete och fungerar som komplement till undersköterskor och sjuksköterskor. På samma sätt underlättar elevassistenter för lärare och stöttar samtidigt det ökade antal elever som har ett större omsorgsbehov. Antalet barnskötare ökar medan antalet förskollärare är kvar på samma nivå som tidigare.

De nya LAS-reglerna, med tidigare konvertering till tillsvidareanställning, gör också att antalet tillsvidareanställda ökar. I övrigt är det demografiutvecklingen och behovet inom vård och omsorg samt skola som gör att antalet anställda fortsätter att öka. Inom handläggargrupperna påverkas antalet anställda av vår ökade tjänsteleverans samt av kommunsamverkan inom framför allt IT, ekonomi och lön. Inom teknikgrupperna ökar behovet av tjänster när andra verksamheter växer.

I personalredovisningen finns mer information om detta.

Antal månadsavlönade	2023	2022	2021
Totalt antal månadsavlönade	5 392	5 326	5 163
varav kvinnor	4 025	3 990	3 898
<34 år	1 037	1 034	997
35–54 år	1 974	1 950	1 914
> 55 år	1 014	1 006	987
varav män	1 367	1 336	1 265
<34 år	449	450	420
35–54 år	604	575	530
>55 år	314	311	315

Uppföljning av kommunens kompetensförsörjningsplan

De långsiktiga målen i kommunens kompetensförsörjningsplan handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare, att våra värderingar ska speglas i det dagliga arbetet och att vi ska ha rätt kompetens på rätt plats. Förutom heltid som norm, ledarutveckling och medarbetarutveckling har det tidigare implementerats en medarbetaridé och ett förmånspaket. Det har även skapats en kommungemensam introduktionsutbildning och en pensionspolicy för ett långt och hållbart arbetsliv. Sedan flera år tillbaka erbjuder kommunen även traineeprogrammet *Framtida ledare*. Programmets syfte är att kompetensförsörja verksamheterna med chefer och ge medarbetare möjlighet att göra intern karriär.

En uppföljning visar att större delen av de tillfrågade som har sökt jobb i kommunen anser att Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare som de vill söka arbete hos. Framför allt har de intrycket att Skövde kommun är en arbetsgivare att utvecklas hos, med trygga anställningar och goda arbetsförhållanden. Dessa faktorer är också viktiga för de sökande i valet av ny tjänst. Studier av framtidens arbetskraft visar att just anställningstrygghet och god arbetsmiljö är viktiga faktorer hos en arbetsgivare.

De som har varit anställda hos oss i 3–5 månader ser fortfarande Skövde kommun som en attraktiv arbetsgivare med goda möjligheter att utvecklas. Faktorer som skattas högre nu än i ansökningsprocessen är bra förmåner samt ett gott chef- och ledarskap. 82 procent av de som har anställts har fått en introduktion. Helhetsintrycket av vår introduktionsprocess varierar dock ganska mycket beroende på vilken sektor man arbetar i. Arbetet med Skövde kommuns arbetsgivarvarumärke och olika former av marknadsföringsaktiviteter har intensifierats under 2023. Syftet är att attrahera nya medarbetare, både nu och i framtiden. Det har också tagits fram ett uppdaterat koncept för deltagande vid arbetsmarknadsmässor och bemanning på mässor. Konceptet inkluderar även syfte och målgrupp. Via Skaraborgs Kommunalförbund har ett samarbete mellan kommunerna i Skaraborg genomförts, under plattformen och hemsidan *Livet i Skaraborg*.

Under 2023 har sektor vård och omsorg arbetat med att profilera sitt arbetsgivarvarumärke. Syftet är att underlätta sektorns framtida kompetensförsörjning av både sommarvikarier och ordinarie medarbetare. Arbetet utgör grunden för den övergripande kommunikationsplattform för Skövde kommuns arbetsgivarvarumärke som kommer att tas fram under 2024.

Projektet *Rekrytera bredare inom sektor vård och omsorg* har avslutats med goda resultat. Målet med projektet var att stegförflytta individer från arbetslöshet till tillsvidareanställning inom kommunen. En modell har tagits fram för att fortsätta arbetet, och

denna kommer att utvecklas ytterligare inom ramen för ett nytt projekt: STEGA. Projektet finansieras av Europeiska socialfonden och drivs via avdelningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning inom sektor medborgare och samhällsutveckling.

Ett mål i kommunens kompetensförsörjningsplan är att alla medarbetare ska ha en kompetensutvecklingsplan. Ett annat mål är att alla medarbetare ska uppleva att det finns möjligheter till kompetensutveckling och intern karriär. En aktivitet för att nå dessa mål är att stärka förutsättningarna för chefer och medarbetare att arbeta med mål i medarbetarsamtal, samt att ta fram en utvecklingsplan för respektive medarbetare.

I mars 2023 började ett systemstöd för kompetenskartläggning införas. Syftet är att det ska användas som stöd i arbetet med kompetensutveckling. Systemstödet behövdes genom hela processen, från medarbetarnas delaktighet i sin utveckling, via chefernas planering av sina respektive verksamheter till kommunens övergripande arbete för att se behovet av interna utbildningar. Det behövdes också ett systemstöd för att dokumentera medarbetarsamtal, där dokumentationen stöttar arbetet med kompetensutveckling och följer med medarbetaren.

I personalredovisningen finns mer information om detta.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet

Varje år görs en uppföljning av det systematiska arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet. I uppföljningen kontrollerar varje arbetsplats i Skövde kommun att den följer de krav som ställs i diskrimineringslagen samt i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Kontrollen görs genom att chef och skyddsombud svarar *ja*, *nej* eller *delvis* på ett antal frågor. 2023 års uppföljning visar att det systematiska arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet överlag fungerar väl. I de kommande styckena följer några exempel på resultat från uppföljningen.

De flesta svarar att arbetsmiljöarbetet är integrerat i verksamheten, att samverkan sker med skyddsombud, att policyn för arbetsmiljö och hälsa är känd samt att Skövde kommuns rutiner inom arbetsmiljö, hälsa och sjukfrånvaro/rehabilitering är kända och tillämpas.

Några chefer har svarat att de inte har någon skriftlig uppgiftsfördelning av arbetsmiljöuppgifter, att de inte har tillräckliga kunskaper, befogenheter och resurser för att säkerställa att de fördelade arbetsmiljöuppgifterna hanteras samt att de inte har haft någon uppföljning kring de fördelade arbetsmiljöuppgifterna i sitt medarbetarsamtal med överordnad chef. Detta område behöver säkerställas.

När det gäller likabehandlingsområdet känner de flesta till och tillämpar de aktiva åtgärderna för likabehandling. De flesta har också undersökt risker på diskrimineringsområdet. Att identifiera åtgärder mot diskriminering som läggs in i en handlingsplan är ett utvecklingsområde.

I personalredovisningen finns mer information om detta.

Arbetsskador och tillbud

	2023	2022	2021
Antal anmälda arbetsskador	1 198	921	888
Antal anmälda tillbud	1 386	827	666

Definition: Tabellen visar antalet anmälda arbetsskador och tillbud under 2021–2023.

Redovisning av sjukfrånvaro inom kommunen

Sjukfrånvaron har under 2023 minskat med nästan 1 procentenhet jämfört med året före, och ligger nu på 7,5 procent. Förändringen innebar att den tillgängliga arbetskraften under 2023 ökade med cirka 40 heltidsarbetande medarbetare. Om vi fortsätter att minska sjukfrånvaron kommer vi med andra ord också att minska vårt kompetensförsörjningsbehov i samma

omfattning. Totalt var 386 heltidsarbetande medarbetare frånvarande från arbetet under 2023. Sjukfrånvaron var som högst under november och december. Minskningen av sjukfrånvaron syns på hela arbetsmarknaden.

I kommunen har både mäns och kvinnors sjukfrånvaro minskat under året. Kvinnors sjukfrånvaro har minskat mer än mäns, vilket är positivt eftersom kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Sjukfrånvaron har minskat i alla åldersgrupper. I Sverige arbetar en stor andel kvinnor heltid men har fortfarande det största ansvaret för barn och familj. Att kvinnor tar större ansvar för barn och familj än vad män gör är en av de främsta orsakerna till att kvinnors sjukfrånvaro fortfarande är högre.

Både den korta och den långa sjukfrånvaron minskar inom alla sektorer. Mest minskar sjukfrånvaron inom sektor socialtjänst och sektor medborgare och samhällsutveckling. Hög sjukfrånvaro, över 9 procent, finns i följande grupper: Undersköterskor, barnskötare, elevassistenter, driftingenjörer, biståndsbedömare, fritidsledare, stödpedagoger och vårdbiträden. Sjukfrånvaron är alltså fortfarande högst i kvinnodominerade grupper inom kontaktyrken.

I personalredovisningen finns mer information om detta.

Sjukfrånvaro i kommunen

(procent)	2023	2022	2021
Total sjukfrånvaro	7,5	8,3	7,6
Varav kvinnor	8,3	9,2	8,5
<29 år	7,6	8,5	8
30–49 år	7,5	8,5	8,1
> 50 år	9,7	10,4	9,1
varav män	5	5,6	5,3
<29 år	5,1	6,5	6,6
30–49 år	5,3	5,5	4,7
> 50 år	4,4	5,2	5,3
Andel långtidssjukfrånvaro (=>60 dgr)	38,1	34,3	35,4
varav kvinnor	40,8	36,6	37,2
varav män	25,6	23,7	27,1

Definitioner personalmått

Definitioner personalmått

Heltidsarbetare	Antal arbetade timmar under året dividerat med 165 timmar/månad dividerat i 12 månader
Månadsavlönade	Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikariat och allmän visstidsanställning) med månadslön
Tillsvidareanställda	Medarbetare med så kallad fast anställning
Sjukfrånvaro	Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda, det vill säga både månads- och timavlönade
Långtidssjukfrånvaro	All sjukfrånvaro efter dag 60 i sjukperioden

2.10 Förväntad utveckling

Skövde kommunkoncern har ett starkt utgångsläge inför 2024, med starka resultat under hela mandatperioden och en god koncernsoliditet. Det ekonomiska utgångsläget har dock förändrats under året, och framtiden är mer osäker nu än i början av 2023.

Trots kommunens och kommunkoncernens starka resultat finns det en osäkerhet kring nämnderna; där finns flera verksamheter som inte har en budget i balans. För 2023 och framåt har kommunfullmäktige antagit ett nytt finansiellt mål, som ändrar utvärderingsperspektivet från mandatperiod till en rullande sexårsperiod. Nytt är även att det finns ett mål för kommunkoncernen. De kommunala bolagen väntas trots tuffa tider kunna fortsätta bidra med goda resultat under 2024.

Trots osäkerheten i ekonomin planerar Skövde kommunkoncern för flera omfattande investeringar de kommande åren. AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB och Kreativa Hus Skövde AB (inkl. dotterbolag) har stora investeringsbudgetar. Dessutom är Skövde Science City ett projekt som kräver omfattande resurser. Samtidigt är befolkningstillväxten en osäkerhetsfaktor som är svår att överblicka. Tillväxten har bromsat in såväl nationellt som i Skövde.

Under den kommande planperioden får nämnderna större utmaningar än tidigare. Detta beror på prisökningar, på kompetensförsörjningen samt på ökade behov. Det är också osäkert hur planeringsförutsättningarna för generella och riktade statsbidrag kommer att se ut framöver. Viktigt för kommande år blir att fortsätta effektiviseringsarbetet och det ständiga förbättringsarbetet för att säkerställa kvaliteten i verksamheterna.

För att nå resultatmålet kommande år krävs ett starkt fokus på effektiviseringar, både i kommunen och i koncernen som helhet. Det är därför fortsatt viktigt att prioritera verksamhetsnära systematiskt förbättringsarbete, digitalisering och ny teknik, ledarskapsutveckling samt god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv.

3

Räkenskaper

Resulträkning	41
Balansräkning	42
Kassaflödesanalys	43

3.1 Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommunen				Kommunkoncernen	
		Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2	1 226,6	1 153,7			2 175,9	2 151,1
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0			0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	3,34	-4 685,0	-4 316,7	-3 389,6	-3 195,0	-5 287,1	-4 925,5
Avskrivningar	5	-283,7	-269,9	-275,0	-260,0	-519,9	-552,1
Verksamhetens nettokostnader		-3 742,1	-3 432,9	-3 664,6	-3 455,0	-3 631,1	-3 326,5
Skatteintäkter	6	3 256,4	3 061,6	3 160,8	2 999,2	3 256,4	3 061,6
Generella statsbidrag samt utjämning	7	623,3	621,0	589,1	551,3	623,3	621,0
Verksamhetens resultat		137,5	249,7	85,3	95,5	248,6	356,1
Finansiella intäkter	8	204,6	61,1	52,9	51,6	159,3	10,3
Finansiella kostnader	9	-144,3	-135,1	-57,2	-22,7	-145,2	-141,5
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster		197,8	175,7	81,0	124,4	262,7	224,9
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		197,8	175,7	81,0	124,4	262,7	224,9

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 35

3.1 Balansräkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2023	2022	2023	2022
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar					
Datorprogram, rättigheter m.m.	10	10,6	5,9	11,0	6,6
Summa immateriella anläggningstillgångar		10,6	5,9	11,0	6,6
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	5 669,3	5 449,4	9 354,1	8 793,2
Maskiner och inventarier	12,28	225,0	191,3	1 062,8	1 026,1
Pågående arbeten	13	513,7	402,8	946,3	827,0
Summa materiella anläggningstillgångar		6 408,0	6 043,5	11 363,2	10 646,3
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	1 290,0	1 159,5	142,7	109,6
Långfristiga fordringar	15	15,7	4,4	16,2	4,8
Uppskjuten skattefordran	15	0,0	0,0	8,4	7,1
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 305,7	1 163,9	167,3	121,5
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		7 724,4	7 213,3	11 541,5	10 774,4
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	8,2	7,5	41,7	37,2
Fordringar	17	2 735,1	2 547,3	600,8	488,4
Kortfristiga placeringar	18	781,1	691,6	788,3	703,9
Kassa och bank	19	125,3	2,7	139,1	14,9
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		3 649,7	3 249,1	1 569,9	1 244,4
SUMMA TILLGÅNGAR		11 374,1	10 462,4	13 111,4	12 018,8
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital	20				
Årets resultat		197,8	175,8	262,7	224,8
Resultatutjämningsreserv		521,0	521,0	521,0	521,0
Övrigt eget kapital		3 550,2	3 374,4	4 625,1	4 402,0
SUMMA EGET KAPITAL		4 269,0	4 071,2	5 408,8	5 147,8
Avsättningar					
Pensionsskuld	21	392,4	314,1	403,2	330,7
Övriga avsättningar	22	217,5	232,4	428,0	428,1
SUMMA AVSÄTTNINGAR		609,9	546,6	831,2	758,8
Skulder					
Långfristiga skulder	23	5 588,2	4 898,7	5 610,3	4 916,7
Kortfristiga skulder	24	907,0	945,9	1 261,1	1 194,7
SUMMA SKULDER		6 495,2	5 844,6	6 871,4	6 111,4
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		11 374,1	10 462,4	13 111,4	12 018,8
Inom linjen					
Ställda panter	25	0,0	0,0	0,3	0,1
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	853,1	840,5	853,1	840,5
Övriga ansvarsförbindelser	27	10,8	10,9	10,8	10,9

3.3 Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		197,8	175,8	262,7	224,9
Justering för av- och nedskrivningar		283,7	269,9	519,9	552,1
Justering för pensionsavsättningar	21	78,3	26,1	72,5	26,1
Justering för övriga avsättningar	22	-14,1	32,3	0,8	28,5
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	29	-148,6	73,0	-145,4	76,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		397,1	577,1	710,5	907,7
Ökning/minskning förråd och varulager	16	-0,7	-2,6	-4,5	-15,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17	-277,3	-435,4	-196,8	-187,6
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	99,5	-12,8	204,9	-87,6
Medel från den löpande verksamheten		218,6	126,3	714,1	617,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-5,9	-2,9	-5,8	-3,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	30	-620,3	-631,2	-1 292,4	-1 141,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	31	5,8	10,0	90,0	7,7
Likvidnetto exploateringsverksamhet		-12,3	20,4	-12,3	20,4
Investering i finansiella anläggningstillgångar	32	-131,4	-61,7	-40,2	-50,4
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	11,3	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten		-764,1	-654,1	-1 260,7	-1 167,1
Medel utbetald till medfinansiering infrastruktur	22	-10,1	-17,6	-10,1	-17,6
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning/minskning långfristiga lån	23	689,5	219,7	693,6	228,5
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	15	-11,3	-3,6	-12,7	-5,3
Medel från finansieringsverksamheten		678,2	216,1	680,9	223,2
ÅRETS KASSAFLÖDE		122,6	-329,3	124,2	-344,4
Likvida medel vid årets början		2,7	332,0	14,9	349,3
Likvida medel vid årets slut		125,3	2,7	139,1	4,9

4

Driftredovisning

Driftredovisning 45

4.1 Driftredovisning

Kommunen redovisar ett resultat på 197,8 miljoner kronor för 2023. Resultatet innebär ett budgetöverskott på 152 miljoner kronor. Överskottet beror främst på ökade skatte- och bidragsintäkter (129 miljoner kronor), men också på att kommunens placeringstillgångar har ökat i värde. Det sistnämnda påverkar resultatet positivt med cirka 96 miljoner kronor.

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetramarna. För 2023 redovisas ett samlat underskott mot budget på 44 miljoner kronor. Variationen mellan nämnderna är dock stor. Barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden redovisar tillsammans ett underskott på närmare 69 miljoner kronor, medan kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden tillsammans redovisar ett överskott på 23 miljoner. De taxefinansierade verksamheterna redovisar ett underskott på 16,1 miljoner. Finansförvaltningens resultat är 28,1 miljoner kronor högre än budgeterat.

I tabellen här intill visas driftredovisningen per nämnd i förhållande till budgeten. Driftredovisningen visar nettoavvikelser, det vill säga intäkter i förhållande till kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaderna för de skattefinansierade verksamheterna ökat med cirka 250 miljoner kronor. Det beror framför allt på ökade personalkostnader och prisökningar till följd av inflationen. Största delen står de ökade personalkostnaderna för. Dessa bottnar i sin tur i löneökningar och fler anställda.

KOMMUNSTYRELSEN redovisar ett överskott på 8,5 miljoner kronor. Överskottet förklaras huvudsakligen av budgetavvikelser inom posten centrala utvecklingsmedel (14,5 miljoner kronor), där bland annat avsatta medel för Billingen inte har använts fullt ut. Vinterväghållningsverksamheten redovisar ett underskott på 19,7 miljoner, medan vuxenutbildning och arbetsmarknad har ett överskott på 8,8 miljoner. Överskottet kommer framför allt från arbetsmarknadsenheten och beror på ett minskat inflöde av serviceassistenter från Arbetsförmedlingen, ökade intäkter från projekt samt lägre personalkostnader. SFI-verksamheten (svenska för invandrare) har förbättrat sitt resultat under året och redovisar ett överskott för 2023.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN redovisar ett underskott på 31 miljoner kronor. De största avvikelserna mot budget finns hos enheterna (22,3 miljoner). Samtliga enheter som har un-

derskott arbetar med åtgärdsplaner för att komma i ram under 2024. I förskolan minskar antalet inskrivna barn jämfört med föregående år, och flera enheter har svårt att minska sina kostnader i den takt som deras intäkter minskar. I grundskolan har fler elever behov av särskilt stöd. I gymnasieskolan har kostnaden per gymnasieelev ökat, detta med anledning av att fler elever läser yrkesprogram och naturbruksprogram. Kostnaden för bidrag till fristående huvudmän för samtliga avdelningar blev 8 miljoner kronor högre än budgeterat, medan intäkterna för interkommunala elever blev 6,2 miljoner kronor lägre än budgeterat. De övergripande kostnaderna blev 5,6 miljoner lägre än budgeterat, vilket framför allt beror på ett lägre utfall kring kostnader för tillfälliga paviljonger.

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN redovisar ett överskott på 14,7 miljoner kronor. Resultatet förstärks även detta år av prestationsbaserade, ej återbetalningspliktiga statsbidrag. Personalkostnaderna har under året varit 32 miljoner kronor högre än budgeterat. Detta beror på extra semesterersättningar under semesterperioden, samt på höga kostnader för sjuklöner och övertid. Att resultatet ändå blir ett överskott beror på att intäkterna har blivit 57 miljoner högre än budgeterat. Det handlar framför allt om olika statsbidrag, bland annat prestationsbaserade statsbidrag samt bidrag för äldreomsorgslyftet, återhämtningsbonus och omställning nära vård. De övriga verksamhetskostnaderna blev ungefär 10 miljoner kronor högre än budget.

Socialnämnden redovisar ett underskott på 25,1 miljoner kronor. Underskottet beror framför allt på fler placeringar av barn och unga samt på placeringar i skyddat boende för personer som har varit utsatta för våld i nära relation. Ekonomin påverkas också av det fortsatt höga inflödet av orosanmälningar för barn och unga, vilket har inneburit att konsulter har anlåtits för att förstärka utredningskapaciteten i verksamheten. Den övergripande verksamheten samt försörjningsstöd visar ett överskott mot budget.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor. Inflationen har påverkat verksamheten, men

genom generell återhållsamhet har inköpsvolymen minskat och budgeten hållits i balans trots prisuppgångar. En del investeringar har också flyttats fram i planen. Det har lett till lägre kapitalkostnader än budgeterat, vilket bidrar till överskottet.

SERVICENÄMNDEN redovisar ett underskott på 12,6 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. I resultatet ingår 15 miljoner för inflationskompensation och elprisstöd. En snörik vinter med mycket snöröjning har medfört högre kostnader än budgeterat för 2023. Rivnings- och saneringskostnader i samband med ombyggnadsprojekt har också kostat mer än budgeterat. Etableringskostnader och hyra för en paviljong på Frösve skola har tillkommit och finns därför inte finansierat i budgeten. De taxefinansierade verksamheterna visar ett underskott på 14,1 miljoner kronor. Här har vatten- och avloppsverksamheten ett underskott på 16,1 miljoner, vilket främst beror på ökade räntekostnader. Fiberverksamheten har ett överskott på 2 miljoner kronor.

För en detaljerad redovisning per nämnd, se avsnittet *Nämnder* eller bilagan *Nämndernas verksamhetsberättelser 2023*.

Finansförvaltningens resultat för 2023 (exklusive skatteintäkter och finansnetto) redovisar ett överskott på 27,2 miljoner kronor. Resultatet beror på förändringar i både intäkter och kostnader. Pensionskostnaderna och intäkterna för kapital- och personalomkostnadspåläggna har blivit högre, vilket totalt har gett ett överskott på cirka 20 miljoner kronor. En annan påverkande faktor är att de budgeterade kapitalkostnaderna för generella investeringar inte har förbrukats. Den dämpade befolkningsprognosen har lett till ett överskott i demografipengen. Samtidigt har kostnaderna för exploateringsverksamheten blivit högre än budgeterat på grund av en nedskrivning i projekten.

Finansnettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, hade ett högre resultat än budgeterat. Det beror främst på att värdet av kommunens placeringstillgångar har ökat med cirka 96 miljoner, samtidigt som intäkterna från skatter och statsbidrag blivit 129,1 miljoner kronor högre än budgeterat.

Nämndernas resultat (mnkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse budget-utfall
Kommunstyrelsen	596,1	587,7	8,5
Barn och utbildningsnämnd	1 401,8	1 433,2	-31,4
Vård och omsorgsnämnd	1 138,3	1 123,6	14,8
Socialnämnd	248,8	273,9	-25,1
Kultur- och fritidsnämnd	196,3	195,1	1,2
Servicekommitté	12,2	24,8	-12,6
Bygglövsnämnd	0,5	0,4	0,1
Kommunfullmäktige	4,7	4,8	0,0
Revision	1,8	1,8	0,0
Överförmyndare	7,0	6,8	0,2
Valnämnd	0,1	0,0	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	3 607,7	3 652,0	-44,3
Teknisk nämnd affärsverksamhet	0,0	14,1	-14,1
Verksamhetens nettokostnader exkl. finansverksamhet	3 607,7	3 666,1	-58,5
Finansverksamhet	-180,4	-207,6	27,2
Verksamhetens nettokostnader	3 427,3	3 458,5	-31,2

Resultaträkning (mnkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse budget-utfall
Verksamhetens nettokostnader	-3 427,3	-3 458,5	-31,2
Avskrivningar	-275,0	-283,7	-8,7
Verksamhetens nettokostnader	-3 702,3	-3 742,2	-39,9
Skatteintäkter	3 187,0	3 256,4	62,4
Generella statsbidrag	563,6	623,3	59,7
Finansiella intäkter	62,9	204,6	141,7
Finansiella kostnader	-65,5	-144,3	-78,8
Årets resultat	45,8	197,8	152,0

Under våren 2023 förstärktes dammfästena i de befintliga dammarna i Rhododendron-dalen för att säkra hållbarheten i generationer framöver.

5

Exploatering och investering

Exploateringsredovisning	48
Investeringsredovisning	50

5.1 Exploateringsredovisning

Mark och exploatering

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatera bostads- och verksamhetsområden genom att köpa, bearbeta och ställa i ordning råmark för bostads- och verksamhetsändmål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas denna som omsättningstillgång. De gator samt den parkmark och belysning som finns inom exploateringsområdet och som ska vara kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggningstillgångar finansieras i huvudsak av inkomster från försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Exploateringsverksamhet*

(mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022
Inbetalningar	12,7	82,6
Utbetalningar	154,6	85,6
Nettoexploatering	-141,9	-3,0
EFFEKTER I BALANSRÄKNING		
Anläggningstillgångar		
Investeringar	10,4	34,7
Pågående arbete	27,1	31,6
Omsättningstillgångar		
Kassaförändring	-12,3	20,4
Exploateringsfastigheter	-21,8	-150,1
EFFEKTER I RESULTATRÄKNING		
Resultat exploatering	-0,6	14,1

*Tabellen gäller exploateringsverksamhet exklusive VA

Aktivering och ibrukttagande av anläggningstillgångar inom exploatering

Inom de pågående exploateringsprojekten har kommunen under året aktiverat anläggningstillgångar till ett värde av 27,1 miljoner kronor. Samtidigt har anläggningstillgångar för 10,4 miljoner kronor tagits i bruk. När tillgångarna tas i bruk flyttas värdet från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen.

Nedskrivning/avsättning

I projektet *Motorn* planerar kommunen för bostäder i kvarteret Motorn. Projektområdet ligger vid Badhusgatans norra del i centrala Skövde. För att bygga bostäder där krävs att ett ställverk flyttas och att marken saneras. På grund av saneringsbehovet samt höjd inflation och höjda räntor visar prognosen för projektet på ett underskott. En avsättning på närmare 8,9 miljoner kronor har därför gjorts för 2023. Inom exploateringsprojektet *Karlsro Rödfyr* har höga kostnader för sanering och flytt av Rödfyr gett ett nedskrivningsbehov på 2,0 miljoner kronor. Projektet *Risatorp södra* belastas av höga kostnader för en flytt av en koncessionspliktig ledning samt för en kulvert för omledning av vatten. Nedskrivningen av detta projekt uppgår till 5,7 miljoner kronor. I projektet *Södra Stallsiken* påverkas kalkylen av kostnader för markförvärv och saneringsbehov, vilket ger ett nedskrivningsbehov på närmare 6,7 miljoner kronor.

Bostäder

Under året har 203 bostäder färdigställts. Av dessa bostäder kategoriseras 163 som flerbostadshus och 40 som småhus. De flesta av flerbostadshusen tillhör projekten *Mossagården* och *Bostället*. Småhusen återfinns främst i Trädgårdsstaden. Byggnation har startat i projekten *Hälsans Park* och *Grönsakslandet*. Dessa projekt kommer att börja leverera flerbostadshus under 2024.

Verksamheter

Detaljplanen för *Locketorp* antogs under hösten 2022. Planen överklagades dock och kommer att avgöras i domstol. I första etappen av *Norra Ryd* pågår försäljningen av verksamhetstomter. Detaljplanerna för de två kommande etapperna av *Norra Ryd* har vunnit laga kraft och det pågår både utbyggnad av infrastruktur och grovplanering av tomter. Arbetet beräknas vara klart hösten 2024. Samtidigt pågår även arbetet med detaljplanen för *Risatorp södra* (Energivägen/Södra Aspelundsvägen).

På *Stallsiken* återstår endast en mindre tomt vid *Norra Metallvägen*. Arbetet med att färdigställa *Stallsiken södra* pågår; det förväntas bli klart under 2024. Försäljning av marken pågår. Det pågår också förberedelser för att bygga ut infrastrukturen vid *Risatorp längs Varolavägen*, där *Västtrafik* ska bygga en ny bussdepå. *Skogsrovägen södra* är ett nytt område; detaljplanearbetet startade under 2022.

Avslutade projekt

Under 2023 har två projekt avslutats: *Bissgården etapp 3* och *Björkebacken etapp 2*. Det har gett ett positivt exploateringsresultat på 38,9 miljoner kronor. Projektresultatet på 12,4 miljoner kronor inkluderar kostnader för kommunens egna anläggningar inom projektet, det vill säga gata, gatubelysning och parkmark. Projekten har tillsammans levererat 101 bostäder.

5.2 Investeringsredovisning

Skövde kommuns investeringsutgifter, inklusive finansiell leasing, uppgick under 2023 till 660,7 miljoner kronor. Efter avdrag för investeringsinkomster, som består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag, blev kommunens nettoinvesteringar 642,5 miljoner kronor. Med en total investeringsbudget på 1 011,4 miljoner blir avvikelsen 368,9 miljoner kronor. Den förhållandevis stora skillnaden mellan budget och nettoinvesteringar beror på att både interna och externa faktorer har förskjutit flera projekt i tid.

Sverige har under året präglats ekonomiskt av hög inflation och kraftiga räntehöjningar. Det har lett till en nedkylning av ekonomin, där privatpersoner har fått mindre över till konsumtion och där företagens investeringsvilja har bromsat in. Konjunkturen ger återhållande effekter på befolkningsexpansionen i många kommuner – så även i Skövde. Det är svårt att bedöma hur omfattande och långvarig lågkonjunkturen blir och vilka demografiska effekter den får.

Vision Skövde 2040 handlar om tillväxt i hela kommunen, inte bara i staden, och har ett större fokus på hållbarhet. För att nå visionens mål behövs attraktiva miljöer i hela kommunen – och det kräver investeringar. Skövde har under året fortsatt att växa,

om än inte i samma takt som tidigare. Under 2023 har 203 nya bostäder byggts och befolkningen har vuxit med 300 personer. Tillväxttakten påverkar kommunens verksamheter, som behöver större lokaler när efterfrågan ökar på exempelvis platser i förskola, grupp- eller servicebostad samt äldreboende. Tillväxten förutsätter också att infrastrukturens kapacitet byggs ut, vilket i sin tur kräver investeringar. Skövde kommuns tillväxt och den förhållandevis höga investeringstakten innebär att en allt större del av driftkostnaderna kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader.

Skövde kommun har de senaste åren haft en relativt hög investeringsnivå jämfört med både riksgenomsnittet och kommunens utvalda jämförelsekommuner. Genomsnittet för våra utvalda jämförelsekommuner har de senaste fem åren varit ungefär 14 procent. Skövde kommun har legat över genomsnittet de senaste fem åren, med undantag för 2021. För 2023 uppnådde Skövde kommun en nivå på 16,5 procent vilket indikerar på att vi även under 2023 haft en relativt hög investeringstakt i förhållande till jämförbara kommuner.

Nettoinvesteringar i kommunen och jämförelsekommuner, andel (%) av skatt och generella statsbidrag

	2018	2019	2020	2021	2022	Genomsnitt de fem senaste åren
Kalmar	19	10	11	14	10	12,8
Karlstad	19	18	23	27	24	22,2
Varberg	26	26	20	16	13	20,2
Växjö	6	6	5	4	4	5
Östersund	10	8	12	15	24	13,8
Riket	16	13	13	11	12	13
Skövde	25	19	17	13	19	18,6

Investeringsredovisning (kommunen)

(mnkr)	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV ÅRETS INVESTERINGAR		
	Total projektbudget	Akkumulerat utfall	Bedömd projektutgift	Budget	Utfall	Avvikelse
INVENTARIER				70,9	46,3	24,6
ÖVRIGT				9,0		9,0
FASTIGHETSFÖRÄRV	Löpande			40,0	9,2	30,8
INFRASTRUKTUR	565,7	171,1	564,9	236,1	126,7	109,3
Tillväxt exploatering	207	60,4	196	63,8	0,9	62,9
Attraktivitet	76,8	10,8	75,2	42,1	8,5	33,5
Hållbara trafikslag	13,0	7,6	13,0	22,8	11,4	11,4
Trafiksäkerhet och framkomlighet	197,7	87,7	162	68,2	32,3	35,8
varav Arenarondellen	10	9,0	10	25,6	35,2	-9,6
Övrigt	71,3	4,6	67,5	39,2	40,6	-1,4
varav Reinvesteringar gata	Löpande			26,4	35,9	-9,5
varav Investeringar inom exploatering					33,0	-33,0
LOKALER	1 652,1	786,9	1 635,0	472,8	277,7	195,2
Fastigheter skola	521,6	106,3	523,5	41,4	16,5	24,9
varav Samlad barn- och elevhälsa Lundenskolan	18,0	17,6	18	7,0	7,8	-0,8
Vård- och omsorgsfastigheter	307,2	215,5	270,7	15,2	2,7	12,6
Kultur- och fritidsfastigheter	555,3	315,0	568,7	116,0	23,9	92,1
varav Utveckling Billingen	288,0	267,7	288,0	32,4	13,7	18,7
Övrigt	268,0	150,1	272,1	300,2	234,5	65,7
varav Ombyggnation läroverket	59,0	57,8	58,6	53,7	51,5	2,2
varav Reinvesteringar inkl. kök	Löpande			165,9	112,5	53,4
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET	255,0	270,0	270,0	182,6	162,4	20,1
varav VA grundinvestering	Löpande			130,8	83,3	47,5
varav Anpassning Stadskvärn	255	270,0	270,0	43,8	53,1	-9,3
varav Fiber				10,0	9,3	0,7
varav Investering inom exploatering					14,8	-14,8
ÖVRIGA INVESTERINGSRELATERADE POSTER				0,0	38,5	-38,5
varav Finansiell leasing					38,5	-38,5
SUMMA INVESTERINGSUTGIFTER	2 472,8	1 228,0	2 469,9	1 011,4	660,7	360,7
Investeringsinkomster					-18,2	
varav Investeringsbidrag					-6,5	
varav Anslutningsavgifter					-11,6	
SUMMA NETTOINVESTERINGAR				1 011,4	642,5	368,9

Fastighetsförvärv

Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är fortsatt hög. Att ha ett brett och omfattande kommunalt markinnehav är en väsentlig förutsättning för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling i en växande stad. I det boendestrategiska programmet har kommunfullmäktige gett riktlinjen att öka markreserven. Budgeten för fastighetsförvärv var 120 miljoner kronor under planperioden 2023–2025, varav 40 miljoner kronor gällde 2023. Av dessa medel nyttjades närmare 9,2 miljoner, vilket gav en positiv avvikelse om drygt 30,8 miljoner kronor.

En del av kommunens fastighetsförvärv sker i bolagsform. Dessa återges i årsredovisningen för respektive bolag.

Infrastruktur

Investeringsbudget för infrastruktur inklusive IT 2023 är 236,1 miljoner kronor. Större investeringar som varit budgeterade under året är bland annat Mörkekorset/Staketgatan, Stationsgatan ombyggnad och Trafiksäkerhet och tillgänglighet Hasslumsvägen. Under 2023 har vi förbrukat 93,7 miljoner kronor. Underutnyttjandet beror både på externa och interna faktorer. Avseende externa faktorer så pågår utredningar, vägplaner och ledningsarbete. Andra projekt som till exempel bulleråtgärder har fått prioriteras ned på grund av resursbrist. Avseende Hasslumsvägen har en trafikutredning påbörjats och man ser över helheten kring området Motorblocket och anslutning till 49:an. Utbyte till LED avseende offentlig belysning har fortsatt enligt plan under 2023. Detta har varit ett projekt inom ramen för Handlingsplan 22 och minskat kommunens energiförbrukning med 234 000 kwh/år.

Projekt som kommer att visa ett underskott även för total projektbudget är Nohlagavägen kapacitetsökning. Avvikelsen summeras till 9,2 miljoner kronor. Därutöver är det Elljusspår som visar ett underskott då förutsättningarna förändrats sedan budgetbeslut.

Inom kategorin Tillväxt, Exploatering så har Asketorpa Damm startat under senhösten 2023, inom projektet kommer en fiskväg anläggas som ska vara färdigställd senast december 2025. Avseende kategorin Attraktivitet så har kommunen fortsatt ett flertal mörka lekplatser med belysning. Ny klätter- och balanslek har köpts in till Solgårdarna Norrmalm. Bolmörtsvägens lekplats har byggts om och utvecklas. Nya gungställningar på flera lekplatser bland annat i Ulveket på Smaragdvägen. I projektet Centrumplaneringen har kommunen förstärkt elen för evenemang och foodtrucks i Kyrkparken och på Sandtorget. Vinterbelysning har rustats och förstärkts. Extra

belysning har installerats i centrum för att bygga bort otrygga platser. Avfallskärl för sortering av plast, kartong, glas och brännbart har monterats på Hertig Johans torg och Kyrkparken. Inför 2024 planeras för att verkställa projekt Stationsgatan där man kommer göra en ombyggnad av gata samt torget framför stationen. Detta för att kunna hantera ökade regnmängder och skydda en samhällsviktig funktion från översvämning.

Avseende kategorin Trafiksäkerhet och Framkomlighet har bland annat Arenarondellen färdigställt och projektet har levererat en ombyggd korsning som gett ökad framkomlighet på Vadsbovägen samt skapat en säkrare situation för korsningen Vadsbovägen/Egnells väg. Inför 2024 kommer bland annat Norrmalmsrondellen byggas om med start i mars och projektet planerar vara färdigt i oktober. Projektet bygger ut till en tvåfältig cirkulationsplats vilket kommer ge bättre framkomlighet på Vadsbovägen. Inom projekt Kollektivtrafikåtgärder har man under 2023 bland annat gjort nya busshållplatser på Klagstorpsvägen intill väg 26, Bäckaskogsvägen på Norra Aspelundsvägen, Norregårdsvägen. Införandet av "SmartPrio" alla trafiksignaler är nu färdigställt och prioriterar buss i kollektivtrafiken. Inför 2024 planerar kommunen nya bussgator på bland annat Titanvägen, Timmervägen-Fredriksbergsvägen. Man kommer även installera trafiksignaler på Gamla Törebodavägen samt tre nya hållplatslägen på Timmervägen.

Kommunen har också gjort en större reinvestering avseende Rhododendrondalen där dammfästena under flera år läckt och visat tecken på svaghet. Under våren 2023 förstärktes dammfästena i de befintliga dammarna för att säkra hållbarheten i generationer framöver. Gestaltningen har inriktats på att skapa uttryck som smälter in med omgärdande natur och vara inbjudande och säker för såväl stadens som naturens besökare.

Lokalinvesteringar

2023 års budget för lokalinvesteringar inklusive reinvesteringar var totalt 472,8 miljoner kronor. Utfallet för året blev 277,7 miljoner kronor inklusive reinvesteringar. Totalt har 201,8 miljoner kronor ombudgerats från 2023 till 2024.

Avvikelsen på 195,2 miljoner kronor mellan budget och utfall beror på både interna och externa faktorer. Interna faktorer som har påverkat genomförandegraden kan förklaras av vakanser på projektledarsidan. En förstärkning har dock skett under 2024. Externa faktorer som har påverkat är exempelvis överklaganden av detaljplaner.

De största positiva avvikelserna visas i projekten *Arena upplevelsebad*, *Billingebacken* och *Ny friidrottsanläggning*. Den positiva avvikelsen i dessa projekt är totalt 56 miljoner kronor. Att reinvesteringsbudgeten har underutnyttjats har gett en positiv avvikelse på 53 miljoner kronor.

Lokalinvesteringar barn och utbildning

Under våren 2023 färdigställdes projektet *Björkebackens förskola*, med plats för 180 barn. Projektet överskred budgeten med 11 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av högre materialpriser samt av en större yta jämfört med vad som budgerats.

Projektet *Samlad barn- och elevhälsa Lundenskolan* har slutförts. Verksamheten kunde flytta in i sina nya lokaler under maj månad. Projektet har haft en god budgetföljsamhet och visar en positiv projektavvikelse om en halv miljon kronor.

Lokalinvesteringar kultur och fritid

Projektet *Utvecklingen av Billingen* har en total budget på 288 miljoner kronor. Av detta fick delprojektet *Arena Billingen* en budget på 61 miljoner kronor.

Detta gör Billingen till ett av Skövde kommuns största investeringsprojekt genom tiderna. Ambitionen är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter. Flera delprojekt är färdigställda och en slutredovisning ska göras när hela projektet är färdigställt. Bedömningen är att projektet kommer att genomföras inom den beslutade budgeten.

Delprojekten *Billingebadet*, *Vasallopps-/Billingecentret*, *Konstnospår och mountainbikespår* samt *Arena Billingen* är klara sedan tidigare. I januari 2023 färdigställdes delprojekten *Stadion Billingen* samt *Informationstorg och välkomsttorg*. De kvarvarande delprojekten är *Infrastruktur Billingen*, *Ny entré Billingebadet* samt *Cykelleder*. Dessa väntas bli klara under 2024.

Sammantaget visar Billingen en positiv årsavvikelse på 20 miljoner kronor. Dessa medel flyttas med till 2024. Projektet bedöms kunna genomföras inom den beslutade projektbudgeten.

Projektet *Actionpark* startade inte under 2023, och projektbudgeten har därmed inte nyttjats. Under första kvartalet 2024 kommer dock en fördjupad projektering kring en mångfunktionell yta vid Badhusgatans norra ände att genomföras. Tanken är att ytan ska kombinera vattenhantering med en actionpark. Budgeten på 8,5 miljoner kronor flyttas därför med till 2024.

Projektet *Arena upplevelsebad (rutschkanor)* är fortsatt försenat. 19 miljoner kronor av årets budget kommer därför att behövas under 2024 samt delvis under 2025. Man har konstaterat att reinvesteringsmedlen på 40 miljoner kronor som planerats för att renovera bassänger även räcker till att hantera det problem med reningsprocessen som har uppkommit.

Projektet *Billingebacken* visar en positiv årsavvikelse på 19 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av att projektet inte har startat, vilket beror på att innehållet och omfattningen av projektet inte har kunnat preciseras.

Reinvesteringar/fastighetsunderhåll

2023 års budget för reinvesteringar inklusive kök uppgick till 166 miljoner kronor. Utfallet blev 112 miljoner kronor, vilket innebär att ett överskott på 53 miljoner kronor flyttas med till 2023. Skövde kommun har fortsatta reinvesteringsbehov på de verksamhetslokaler som byggdes under 1960- och 1970-talet. Större underhållsåtgärder har under året genomförts på Läroverket, där vuxenutbildningen bedriver sin verksamhet.

Övrigt

Ombyggnation av Norrmalmsskolans kök genomfördes under året och färdigställdes i december med en positiv avvikelse om 3,5 miljoner kronor på grund av en gynnsam konjunktur som innebar ett något lägre anbud på projektet mot vad som budgerats. Upprustning av köket i Solgårdens äldreboende har pågått under året där 13,5 miljoner kronor förbrukats av totalt budgeterade 36 miljoner kronor. Total projektbudget på 36 miljoner kronor bedöms hållas.

Projektet *Ombyggnation av läroverket* har under året upparbetat 51,5 miljoner kronor vilket innebär en positiv årsavvikelse om 2,2 miljoner kronor. Projektet slutförs under 2024 och bedöms visa en positiv projektavvikelse om 1 miljon kronor. Vid projekteringen visade det sig att den tekniska statusen på fastigheten vara sämre än vad man kände till vid ingången av projektet. Det konstaterades att fastigheten även hade större

underhållsbehov vilket budgeterades för och bedöms kosta 46 miljoner kronor vilket man pararellt genomfört med ombyggnationen.

Projektet för *samlad särskola (anpassad grundskola)* i Ryd är samprojekterat med projektet *ombyggnad av Rydskolan*. Projektet har en total projektbudget på 52 miljoner kronor och beräknas genomföras med en negativ projektavvikelse på 4–5 miljoner kronor. Rydskolans parkering var en del i projektet och planerades få ny beläggning. Efter närmare studie konstaterades bärlager behöva göras om vilket innebär större kostnader än beräknat. I detta arbete tas tillfället i akt att planera in en smartare logistik och på ett bättre sätt binda samman Rydskolans parkering med den närliggande offentliga parkering som ligger i anslutning till torget i Ryd. Det planeras för att skapa ett gemensamt arbetssätt för dessa två parkeringar för att kunna driftoptimera skötseln.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringar i vatten, avlopp och fiber är taxefinansierade. I budgeten för 2023 var 182,6 miljoner kronor avsatta för sådana investeringar, varav 10 miljoner för fiberinvesteringar.

Fiberverksamheten har under året haft en god investeringstakt. Av investeringsbudgeten på 10 miljoner återstår endast 0,7 miljoner i oförbrukade medel.

Investeringsbudgeten för vatten- och avloppsverksamheten uppgick till 172,6 miljoner kronor. Verksamheten har under året använt 138 miljoner. En stor del av de återstående 34 miljonerna kommer under kommande år att användas i projekt som fortsätter.

Ombyggnaden av *Stadskvarn*, med en total projektbudget på 255 miljoner kronor, är snart avslutad. En del efterarbete kommer att behövas; en kalkyl för detta håller på att tas fram. Projektet visar en negativ avvikelse på 10 miljoner kronor för året. Det beror till största delen på brister i projekteringen. Bristerna har varit kända och åtgärder har vidtagits, men det är först i slutskedet av projektet som de ekonomiska konsekvenserna har uppstått.

Arbetet med *Östra matningen* har pågått under året. Projektet visar en positiv avvikelse på 7 miljoner kronor. Dessa medel beräknas användas under 2024.

Belastningen på Timmersdala reningsverk ökar så mycket att kommunen antingen måste söka nytt miljötillstånd eller hitta och genomföra en annan lösning. Den ökade belastningen bottnar i utbyggnaden av kommunalt VA till Vristulven och Böja, samt i att fastigheter utanför verksamhetsområden och exploateringsplaner har anslutits, bland annat i Melldala. För att säkerställa att kommunen genomför rätt investeringar för nuvarande och kommande behov genomförs en förstudie kring detta. Med anledning av utökningen kommer reningsverket att behöva byggas om och ut. Projektet startade inte under 2023; därför har inte budgeten på 20 miljoner kronor förbrukats.

Exploateringsinvesteringarna inom vatten och avlopp uppgick till 14,8 miljoner kronor. Årsavvikelsen uppgår till motsvarande belopp på grund av att budgeteringen av exploateringsinvesteringarna sker inom exploateringsbudgeten.

Inventarier

Inventariebudgeten för 2023 uppgick till 70,9 miljoner kronor och utfallet blev 46,3 miljoner kronor. Överskottet på 24,7 miljoner förklaras till stor del av att planerade inköp inte hunnits med och att förseningar i investeringsprojekt även skjutit inventarieinköpen på framtiden.

Inventarier (mnr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	24,7	8,6	16,1
Barn- och utbildningsnämnden	17,3	16,9	0,5
Vård- och omsorgsnämnden	3	2,6	0,4
Socialnämnden	1,3	0,6	0,7
Kultur- och fritidsnämnden	13,5	5,9	7,7
Serviceämnden	11	11,7	-0,7
Summa	70,9	46,3	24,7

6

Nämnder

Läsanvisning

I det här avsnittet finns en kortfattad redovisning av varje nämnd. En mer detaljerad uppföljning av nämndernas verksamhetsår 2023 finns i bilagan *Nämndernas verksamhetsberättelser 2023*.

Kommunstyrelsen	56
Barn- och utbildningsnämnden.....	58
Vård- och omsorgsnämnden	61
Socialnämnden	64
Kultur- och fritidsnämnden.....	66
Servicenämnden	68
Bygglovsnämnden.....	70
Kommunfullmäktige.....	71
Överförmyndare	71
Valnämnd	71
Revision	71

6.1 Kommunstyrelsen

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet
- Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov
- ◆ Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion
- ◆ Öka inflyttandet till Skövde kommun
- ◆ Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar
- ◆ Skövde kommun är en anpassningsbar, kundorienterad och effektiv organisation
- ◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare
- Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

● Uppfyllt/
kommer uppfyllas

◆ Delvis uppfyllt/
kommer delvis uppfyllas

■ Ej uppfyllt/
kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- 38 ukrainare har deltagit i projektet "Ukrainare väg mot arbete i Sverige", varav 26 stycken har fått någon form av anställning under projektets gång.
- Du kan få gratis energirådgivning av kommunens energirådgivare.
- Skövde levererar ekonomisystem till 9 kommuner i Skaraborg.
- Vi har minskat sjukfrånvaron i kommunen med en procentenhet vilket innebär tid motsvarande 40 heltidsarbetande medarbetare.

Resultat (mnr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Medborgare och samhällsutveckling	23,6	27,2	3,7	18,2	15,0
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	79,0	87,9	8,8	100,3	83,5
Samhällsbyggnad	224,7	206,1	-18,6	194,2	185,3
Styrning och verksamhetsstöd	96,6	102,7	6,1	107,6	106,3
Koncernstab	56,8	63,7	6,9	30,2	20,1
Politik	17,4	18,4	1,0	14,6	17,3
Bidrag och transfereringar	90,2	90,2	0,6	89,7	84,4
Summa	587,7	596,1	8,5	554,9	511,9

Ekonomi och verksamhet

Resultat och avvikelser

Kommunstyrelsens resultat för 2023 är ett överskott på 8,5 miljoner kronor. Vuxenutbildning och arbetsmarknad har ett överskott på 8,8 miljoner kronor. Överskottet är framför allt hänförligt till arbetsmarknadsenheten, som haft ett minskat inflöde av serviceassistenter från Arbetsförmedlingen, ökade intäkter från projekt samt lägre personalkostnader. SFI har förbättrat sitt resultat under året och redovisar nu ett överskott. Samhällsbyggnad, däremot, redovisar ett underskott på 18,6 miljoner kronor. Underskottet är framför allt kopplat till högre kostnader för vinterväghållning samt för verksamheten vid Locketorp (Skövde flygplats). En lägre användning av centrala utvecklingsmedel hos kommunstyrelsen och koncernstaben, bland annat för avsatta driftmedel för Billingen, ger ett överskott på 14,5 miljoner kronor. Förutom detta är det också avvikelser på både kostnads- och intäktssidan inom verksamheterna som ger årets överskott.

Utfallet för 2023 års investeringar är 110,6 miljoner kronor. Det innebär en avvikelse med 190,2 miljoner kronor mot budgeterade 300,8 miljoner. Avvikelserna bottnar framför allt i att investeringar i infrastruktur har förskjutits framåt i tiden.

Projekt och initiativ

Projektet *Stega vidare* inom Skövdemodellen har startat under året, med utbildning av förskolepersonal som inte har fullständig barnskötarutbildning. I projektet ingår drygt 20 deltagare från Skövde och Tibro.

SFI-utbildning för ukrainare har startat och cirka 50 elever är inskrivna på SFI. Eleverna startade i två mottagningsgrupper men har nu placerats i ordinarie SFI-grupper utifrån den kunskapsnivå som eleverna har i svenska språket. Dessutom beviljades ett ESF-projekt, *Ukrainare – vägen mot arbete i Sverige*, under hösten. Projektet innebär arbetslivspraktik samt yrkes-svenska för målgruppen.

Ett tredje ESF-projekt, *STEGA*, har beviljats under året. Projektet är treårigt, med anställning och utbildning av serviceassistenter inom vård och omsorg samt förskola eller skola. I detta projekt deltar även Tibro och Hjo kommuner.

Genom projektet *EUCF* (European City Facility) har ett investeringskoncept för planering av ett energi- och klimatsmart Skövde tagits fram. Konceptet innehåller fyra fokusområden. Politikerna har under 2023 godkänt konceptet. De har också beslutat om energieffektivisering och styrning av gatubelysning genom att byta till led-belysning under 2024–2025.

I projekt *Nytt ekonomisystem*, som genomförs i samverkan

mellan nio kommuner i östra Skaraborg, har alla kommuner samt bolag och förbund gått in i det nya ekonomisystemet. Skövde kommun ska enligt samverkansavtalet sköta systemförvaltningen och support för alla organisationer.

Synpunkter

Under året har Skövdeborna lämnat 1 222 synpunkter och 3 411 felanmälningar, vilket är 13 procent fler än 2022.

De flesta synpunkter handlar om fysisk miljö, tillgänglighet, öppettider samt innehåll i en tjänst eller leverans.

Felanmälningarna berör främst sektor service, men även sektor samhällsbyggnad samt sektor medborgare och samhällsutveckling. Under året har initiativ tagits, både för att ännu bättre kunna använda synpunkterna i verksamhetsutvecklande syfte och för att undersöka hur synpunktsärenden hanteras

Arbetsgivarfrågor

Under hösten genomfördes en chefsenkät för att skapa underlag för chef- och ledarutveckling samt ge förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare för chefer. Under 2023 har också ett nytt chefsutvecklingsprogram och början till en ny chefsintroduktion tagits fram. Chefstraineeprogrammet *Framtida chefer* har utvecklats och kommer att fortsätta användas under 2024.

För att minska sjukfrånvaron har projektet *Hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv* fortgått under året. Projektet har visat goda resultat. Sjukfrånvaron har gått ner på alla enheter som har genomfört alla projektets moment. Projektet fokuserar på både individens hälsa och arbetsplatsens arbetsmiljö. Under 2023 har projektet pågått på enheter inom vård och omsorg, förskola samt socialtjänst. Projektet avslutas under våren 2024.

Det nya förmånspaketet som implementerades under 2022 är uppskattat bland medarbetare. Paketet innehåller bland annat en friskvårdsportal som ger rabatter och samlar erbjudanden, men också ett friskvårdsbidrag på 2 500 kronor. Under 2023 nyttjade 75 procent av alla medarbetare bidraget. Under våren utökades även förmånspaketet med möjlighet att leasa cykel. Det innebär att medarbetare nu har möjlighet att leasa bil, cykel samt köpa rabatterade kort hos Västrafik. Utöver detta har medarbetare tillgång fri simning på Arena Skövde, rabatterade längdskidkort på Billingen samt yin yoga.

En större, samlad analys kring arbetsgivarfrågor redovisas i Skövde kommuns personalredovisning, som är en bilaga till årsredovisningen.

6.2 Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Hög måluppfyllelse
- ◆ Trygghet och studiero

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- Nästan hälften av eleverna på den kommunala gymnasieskolan kommer från andra kommuner.
- I Skövde kommun finns 33 kommunala förskolor, 17 kommunala grundskolor och Gymnasium Skövde som består av Kavelbrogymnasiet och Västerhöjdsgymnasiet.
- Under 2023 erbjöds modersmålsundervisning på 78 olika språk.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Förskola	417,1	411,1	-6	393,3	374,7
Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och anpassad grundskola	714,2	698,3	-15,9	682	640,4
Gymnasieskola inkl. anpassad gymnasieskola och introduktionsprogrammen	249,1	234,4	-14,7	225,3	210,7
Intern styrning och stöd samt gemensamma verksamheter	52,6	58,2	5,6	46,7	68
Summa	1 433	1 402	-31	1 347,3	1 293,8

Ekonomi och verksamhet

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för barn- och utbildningsnämnden visar ett underskott på 31 miljoner kronor. Resultatet är en försämring sedan föregående prognos på strax över 10 miljoner kronor. Det ligger dock i nivå med den första prognosen för 2023. I resultatet har 6,2 miljoner kronor i kompensation för inflationen räknats med. Av dessa medel har 5 miljoner fördelats till kommunal gymnasieskola och 1,2 miljoner till fristående gymnasieskolor. Underskottet motsvarar cirka 2,2 procent av nämndens ram.

De främsta förklaringarna till det ökade underskottet är utbetalningar till fristående huvudmän samt ett minskat barnantal inom förskolan. Kostnader som har uppstått på grund av renovering och underhåll av lokaler påverkar resultatet negativt med cirka två miljoner kronor i form av ökade personalkostnader. Förskolans underskott har ökat med 4 miljoner kronor sedan föregående prognos.

De största avvikelserna mot budget finns inom enheterna (22,3 miljoner). Samtliga enheter som har underskott arbetar med åtgärdsplaner för att komma i ram under 2024. I enheternas resultat ingår 5 miljoner kronor i kompensation för inflationen. Kostnadsökningen utöver kompensationen var cirka 1,8 miljoner kronor; ökningen avser inköp av datorer. Kostnaden för bidrag till fristående huvudmän var 8 miljoner högre än budgeterat och intäkterna för interkommunala elever var 6,2 miljoner lägre än budgeterat. De övergripande kostnaderna var 5,6 miljoner lägre än budgeterat framför allt på grund av ett lägre utfall kring kostnader för tillfälliga paviljonger.

I budgeten för 2023 fick barn- och utbildningsnämnden en stärkning på 13,4 miljoner kronor för att täcka ökade kostnader för digitaliseringsinsatsen. Dessa medel har fördelats till avdelningarna. Medlen finansierar bland annat ökade kostnader för användartjänster på digitala verktyg, drift av digitala klassrum, digitala läromedel och digitaliseringsutvecklare. Den utökade ramen finansierar även en riktad IT-support till sektorn för att få stöd kring de digitala verktygen.

Nämnden fick i budgeten för 2023 också en förstärkning på 3,6 miljoner för ökat ledningsstöd inom samtliga avdelningar. Medlen har använts till att finansiera biträdande grundskolechef, utökat rektorsstöd inom gymnasieskolan, utökat ledningsstöd inom förskolan samt utökat rektorsstöd inom grundskolan.

Dessutom har nämnden kompenserats för att löneökningar inom särskilda grupper blivit högre än budgeterat. Nämnden har också fått kompensation för riktade löneförstärkningar inom särskilda personalkategorier.

I analysen i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2023–2025 lyftes fem prioriterade utvecklingsbehov. Dessa behov var: trygghet och studiero; delaktighet och inflytande; utbilda barn för ett livslångt lärande; en aktiv förflyttning från generella till riktade insatser; och digitalisering.

Utvecklingsbehoven har angripits på olika sätt. Vissa är en egen aktivitet i nämndens verksamhetsplan, till exempel trygghet och studiero. Digitalisering, däremot, ska inte upplevas som en egen process och ingår därför i arbetet med undervisningens kvalitet. Nedan följer en kort genomgång av de fem utvecklingsbehoven. För en fördjupad analys hänvisas till respektive avdelnings årsrapport för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete (BUN2023.0978).

Trygghet och studiero

I maj presenterades resultaten från årets skolenkät. Enkäten genomförs av Skolinspektionen vartannat år. Inför årets enkät hade frågor och svarsalternativ formulerats om. Det gör det svårt att jämföra årets resultat med de tidigare resultaten. Däremot kan man jämföra med resultatet hos de utpekade jämförelsekommunerna. I det sammanhanget är Skövdes resultat relativt låga inom samtliga av nämndens resultatmått – förutom inom ett mått, där Skövde sticker ut positivt. Andelen elever i årskurs fem som svarat att de känner sig trygga i skolan har nämligen ökat i relation till jämförelsekommunerna.

Under hösten genomfördes också en enkät bland elever i årskurs 2 som går på fritidshem. Enkäten genomfördes för första gången; därför fungerar den som en nulägesmätning. Planen är dock att enkäten ska genomföras varje år, och över tid kommer man att kunna jämföra resultaten. I höstens enkät uppgav 71 procent av eleverna att de "alltid" eller "ofta" känner sig trygga på fritidshemmet. Spridningen mellan skolorna är dock stor; på skolnivå varierar resultaten mellan 48 procent och 100 procent.

Delaktighet och inflytande

Resultaten i Skolinspektionens skolenkät visar att en låg andel av eleverna i årskurs 5, årskurs 8 samt år 2 på gymnasiet upplever att de får vara med och påverka hur de ska arbeta på lektionerna. Samtidigt pekar såväl skollagen och FN:s barnkonvention som forskning och olika studier på betydelsen av barns delaktighet i skola. Det gäller både måluppfyllelse, rätt till inflytande, elevers hälsa samt studiero. Det här är ett område som behöver ytterligare fokus framöver.

Sektorn och barn- och ungdomsstrategen har under året

samarbetat kring elevråden och elevernas delaktighet och inflytande på högstadieskolorna. I höstas genomförde Elevernas riksförbund också en utbildning för högstadieskolornas elevråd i Stadshusets sessionssal. Ett stödmaterial arbetas med som ska underlätta och möjliggöra att elevråden blir involverade i skolornas systematiska kvalitetsarbete. Ett arbetssätt skulle kunna vara att elevrådet väljer ut en eller två frågor från skolenkäten, fördjupar sig i resultatet från frågorna och tillsammans med sina respektive klasser funderar över varför resultatet ser ut som det gör. Ett annat tillvägagångssätt kan vara att tillsammans bestämma ett begrepp som man resonerar kring och problematiserar; till exempel vad menar vi med "studiero" eller "delaktighet och inflytande" på vår skola. Detta stödmaterial kommer att arbetas med under våren och testas under nästa läsår.

Utbilda barn och elever för ett livslångt lärande

Övergångar inom och mellan skolformer är ett kritiskt moment när det gäller att utbilda barn och elever för ett livslångt lärande. I all processutveckling nämner man att risken för att problem uppstår är störst vid överlämning eller övergång mellan två aktiviteter. Därför är det viktigt att övergångar mellan och inom skolformer fungerar. Under våren genomförde revisionsbyrån KPMG en granskning av just detta. Granskningen genomfördes på uppdrag av kommunens revisorer. KPMG fann att barn- och utbildningsnämnden i huvudsak styr verksamheten så att barns och elevers övergångar mellan skolformer och skolenheter blir trygga och inte hindrar utvecklingen mot målen.

För ett par år sedan synliggjordes ett behov av att revidera rutiner och tidsplaner för övergångar. Revideringen har gjorts under året och samtliga rektorer har varit involverade. Syftet är att förenkla och tillgängliggöra informationen så att huvudmannens rutiner är kända i hela organisationen. Avdelningarna har även spridit kunskap över verksamhetsgränserna. Till exempel deltog rektorn för introduktionsprogrammen på ett rektorsmöte för avdelning grundskola för att öka förståelsen för dokumentation av elevers kunskapsnivå vid övergångar mellan skolformerna. Nästa steg blir en processkartläggning inom området – dels för att få en helhetsbild av processen, dels för att rikta utvecklingsinsatser och förbättringsarbeten mer effektivt.

Undervisningens kvalitet är ett begrepp som under året har varit i fokus både inom samtliga avdelningar och inom sektorn i stort. Avdelning gymnasieskola, exempelvis, har valt ett brett perspektiv för att öka undervisningens kvalitet. Av den anledningen har avdelningen tagit sig an nämndens två aktiviteter

för att främja lärandet genom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt främja lärandet i matematik. Undervisning av god kvalitet är en förutsättning för att nå hög målpuppfyllelse. Under läsåret kommer man att fortsätta diskutera och problematisera vad detta innebär konkret för varje enskild pedagog, lärare, kurator eller annan personal inom sektorn.

En aktiv förflyttning från generella till riktade insatser

Vid Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning av huvudmannen under läsåret 2021/2022 pekades *riktade kompensatoriska åtgärder* ut som ett utvecklingsområde för Skövde kommun.

Sedan dess har sektorn börjat ta fram arbetssätt för hur man ska prioritera vilka enheter som behöver riktade insatser. Det är viktigt att prioriteringen görs utifrån faktaunderlag; detta för att säkerställa att insatsen görs där den ger mest nytta och där behovet är som störst. De kvalitetsdialoger som genomförs inom varje avdelning fångar in verksamhetens nuläge på ett effektivare sätt än vad skriftlig rapportering gör. Dialogerna skapar också förutsättningar för att direkt gå in på djupet när det behövs. På så sätt kommer man närmare en orsaksanalys i ett tidigt skede. Kvalitetsdialogerna är därför ett viktigt verktyg för att förflytta sig från generella till riktade insatser. Ett enhetligt arbetssätt över avdelningsgränserna kommer att testas under hösten för att rikta insatser utifrån ett 1–20 års perspektiv.

Verksamhetsutvecklarna inom sektorn är en framgångsfaktor när det gäller riktade insatser. Detta tack vare att de kan stötta och utmana enheterna på flera områden. Det syns ofta i resultaten när förutsättningar har skapats för att arbeta mer riktat snarare än generellt. Här följer några exempel på riktade insatser som har genomförts under året: extra studietid; extra simundervisning; organisatoriska insatser med exempelvis tvåläraresystem; särskilt stöd i mindre gruppkonstellationer med behöriga lärare; förändrat arbetssätt utifrån resultatanalys, exempelvis satsning på skrivprocesser och undervisning i läsförståelse.

6.3 Vård- och omsorgsnämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet
- ◆ Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Äldreboende m.m.	382,7	380,1	-2,6	355,9	339,1
Hemtjänst, hälso- och sjukvård	352,1	355,2	3,1	330,0	302,4
LSS Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	136,2	137,0	0,8	123,8	111,1
LSS Bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.	251,9	248,2	-3,7	230,9	210,6
Intern styrning och stöd	0,8	17,9	17,1	-8,4	11,3
Summa	1 123,6	1 138,3	14,7	1 032,2	974,6

Visste du det här?

- 60 % av nattilsynen i hemtjänsten sker numera digitalt med trygghetskamera.
- De senaste två åren har statsbidraget Äldreomsorgslyftet skapat möjlighet för 107 anställda inom vård- och omsorg att vidareutbilda sig till bland annat undersköterska.
- Samtalsmatta är en metod som stödjer personer med kommunikativa och/eller kognitiva svårigheter att uttrycka åsikter, delta i planering och beslutsfattande.

Ekonomi och verksamhet

Vård- och omsorgsnämndens budgetram för 2023 var 1 138 miljoner kronor. Resultatet visar ett överskott på 15 miljoner kronor. Resultatet påverkas även 2023 av att prestationsbaserade ej återbetalningspliktiga statsbidrag förstärker nämndens ekonomi.

Vård- och omsorgsnämndens analys av måluppfyllelse, utvecklingsbehov och utmaningar kan sammanfattas i sex prioriterade områden.

Tillgänglig äldreomsorg

Skövdes befolkningsprognos visar att kommunen får allt fler äldre invånare. Det ställer krav på tillgängliga boendeformer för äldre med omvårdnadsbehov, samt på en hemtjänst och hemsjukvård som kan möta ökade behov av mer omfattande vård i hemmet.

Under 2023 har det generellt varit god balans mellan tillgång och efterfrågan på lägenheter i särskilt boende. Det visar sig i att handläggningstider och väntetider för att få lägenhet har varit inom målvärdena. Beslut om hemtjänst har också verkställts utan dröjsmål och utskrivningsklara patienter med fortsatta omvårdnadsbehov har tagits emot enligt fastställda överenskommelser mellan vårdgivare.

Antalet brukare i hemtjänsten har ökat mer än förväntat, men ökningen har kunnat hanteras inom budgetramen. Hemtjänsten har organiserats om för att möta ökande behov i framtiden.

Tillgängligt stöd och tillgänglig service vid funktionsnedsättning

Tillgängligheten till nya bostäder med särskild service har varit begränsat och farhågor om vitesförelägganden på grund av ej verkställda beslut finns inför 2024, då planerad utbyggnad årsskiftet 2023/2024 inte kommer att realiseras. Möjligheter till frivilliga omflyttningar/flyttkedjor används för att lösa så mycket som möjligt av behoven. Antalet externa placeringar har ökat och handläggningstiderna har varit längre än målvärden. Beslut om boendestöd har fortsatt öka i omfattning under året.

Personlig assistans och barnverksamheten har haft en minskande trend volymmässigt under året. Gällande personlig assistans har komplexiteten i ärendena ökat, vilket ger budgetmässiga utmaningar att klara verkställigheten inom tilldelade budgetramar.

De ökande behoven har förutom kostnaderna för externa placeringar (såväl vuxna som barn) kunnat hanteras inom budgetramen.

Öka den enskildes delaktighet och inflytande

Alla insatser och allt stöd ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplanen är ett verktyg för detta. Enhetschefer och medarbetare arbetar löpande med genomförandeplaner och brukarnas delaktighet i dessa.

Uppföljningen av internkontrollen har också haft stort fokus på detta område under året. Stora förbättringar syns även om målvärdena på 100 procent inte nås.

Att införa modellen *IBIC* (Individens behov i centrum) är ett stort förändringsarbete som har pågått i flera år. Modellen utgår från ett personcentrerat förhållningssätt med fokus på individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livs-områden. Den enskildes delaktighet och inflytande är centralt i modellen. Under 2023 implementerades modellen färdigt inom hela nämndens verksamhet.

Välfärdsteknik i vård och omsorg

Nämnden fortsätter att skapa förutsättningar för att göra digitalisering till en naturlig del i hela verksamheten. En viktig förutsättning för att kunna införa välfärdsteknik och nya arbetssätt är att kompetensen höjs på området. Tillgången till statsbidrag har ökat möjligheterna till utveckling under året.

Inom hemtjänsten infördes appen *Lifecare Mobil Omsorg* under 2023. Appen ger medarbetarna tillgång till planering och genomförandeplan hemma hos brukarna, samt möjlighet till dokumentation i anslutning till besöken.

Smarta hemmet Ekedal är en visningslägenhet där kommuninvånare kan hitta tekniska eller digitala lösningar till sitt hem för att öka sin livskvalitet och sitt oberoende. *Digital fixare* är en tjänst som ger hjälp med vardagsteknik i hemmet. Tjänsten riktar sig främst till kommuninvånare som är över 65 år eller som har funktionsnedsättningar.

Utveckla och behålla kompetens

Kompetensförsörjning är en av sektor vård och omsorgs allra största utmaningar. Det beror på pensionsavgångar, personalomsättning, sjukfrånvaro och de ökade behov som kommer med en åldrande befolkning. Sektorn behöver attrahera och rekrytera nya medarbetare med rätt kompetens, men också utveckla och behålla befintliga medarbetare genom prioriterade aktiviteter. Sådana aktiviteter kan exempelvis vara Äldreomsorgslyftet, införandet av enhetsassistenter på äldreboenden, insatser för ökade språkkunskaper i svenska samt påbörjade projekt med fokus på arbetsmiljö, arbetstid, hälsa och återhämtning.

Rätten att arbeta heltid är numera en grundförutsättning för bemanningen av verksamheten. Den skapar dock också ekonomiska utmaningar, som har blivit tydligare efter pandemin.

Demografi och ekonomiska utmaningar

Skövdes befolkningsprognos visar att vi får allt fler äldre invånare. Befolkningsökningen i gruppen 80 år och äldre kommer att vara som högst de närmaste tre, fyra åren. En

resurstilldelning som speglar den demografiska utvecklingen är avgörande för att bibehålla en tillgänglig äldreomsorg.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft tillgång till ganska omfattande statsbidrag. Det har gett goda förutsättningar för en ekonomi i balans eller till och med överskott, samtidigt som man har kunnat bedriva ett aktivt utvecklingsarbete. Bakom de ekonomiska förutsättningarna som statsbidragen har gett finns dock grundläggande utmaningar. Det rör sig om personalkostnader som är högre än budget och om ökande verksamhetskostnader på grund av inflationen.

6.4 Socialnämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- Skövde kommun har under året startat upp Resurscentrum heder Skaraborg, Mini-Maria och skolsocialt team.
- Skövde kommun hade besök av socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall som tog del av hur kommunen arbetar förebyggande med barn och unga.
- Skövde kommun har utvecklat Mina sidor för socialtjänsten på webben där medborgaren kan följa sitt ärende gällande försörjningsstöd.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Barn och ungdomsavdelningen	128,9	93,8	-35,1	104,7	88
Vuxenavdelningen	142,5	135,8	-6,8	135,3	125
Intern styrning och stöd	5,3	19,2	14,2	6,7	11
Inflationskompensation			2,8		
Summa	276,7	248,8	25,1	246,7	224

Ekonomi och verksamhet

Socialnämnden visar för 2023 ett underskott på 25,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Vuxenavdelningen har sedan 2022 ställt om till en ny organisation, där den tidigare socialpsykiatriska avdelningen och vuxenavdelningen slagits ihop. Åtgärderna förväntades ge positiv ekonomisk effekt på personalkostnaderna för utförardelarna, vilket det också blivit.

Sektorn har fortsatt höga kostnader för skyddsplaceringar. Dessa tenderar att bli långvariga över tid, och placeringarna är 5,9 miljoner kronor högre jämfört med budget. Medel har skjutits till under året och arbete pågår för på sikt kunna korta dessa placeringar.

Placeringarna som gäller personer med psykisk funktionsnedsättning har minskat under året. Det beror på att verksamheten har hanterat fler personer via placering på egna korttidsplatser. Helårsprognosen visar ett underskott på 1,4 miljoner kronor.

Vuxenavdelningen märker av ett ökat inflöde av missbruksärenden och antalet är avsevärt högre än tidigare. Detta leder i sin tur till ökade placeringskostnader, och även där redovisas ett underskott på 2,5 miljoner kronor. Under året har flera serviceinsatser riktade till vuxna med missbruksproblematik startats. Genom att nå den enskilde tidigt väntas antalet anmälningar och ansökningar minska, och sänka kostnaden för placeringar på sikt. Ett nytt arbetssätt för att följa upp externa placeringar har införts, som ett verktyg för att följa prognoser och kostnader.

Kostnaden för försörjningsstöd har under året legat under budget. Det innebär en förändring jämfört med de senaste åren. Anledningen är främst att arbetslösheten har varit låg. För de grupper som står långt från arbetsmarknaden har samarbetet med arbetsmarknadsavdelningen (AVA) gett positiva resultat. Antalet hushåll som behöver försörjningsstöd har minskat under året. Det har medfört att utbetalningarna har sjunkit till cirka 1,5 miljoner kronor under budget. En utveckling av e-tjänstplattformen *VIVA medborgare* gjordes i verksamhetssystemet under hösten, framför allt för att öka tillgängligheten för den enskilde. Bland annat kan den enskilde läsa sin utredning och se beslut samt datum för kommande utbetalning. Den enskilde och handläggaren kan också skicka meddelanden till varandra.

Barn- och ungdomsavdelningen har de senaste åren sett en stadig ökning av antalet orosanmälningar, utredningar och efterföljande insatser. Utvecklingen medför kostnadsökningar för placeringsärenden både i familjehem och i HVB-vård. Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem avviker med 27,4 miljoner kronor jämfört med budget. En fortsatt hög ärendenivå kring barn och unga har medfört att konsulter har kontrakterats. Det har inneburit en kostnad på 5,2 miljoner kronor som inte funnits med i budgeten. Från och med årsskiftet 2023 har avdelningen ställt om från tre till fem enheter; detta för att öka möjligheterna att möta och hantera det ökade trycket. Omställningen har pågått på olika sätt hela året. Tidigare hanterade samma enhet både utredningar och uppföljningar av insatser. Detta arbete har nu delats upp på två enheter: insatsenheten och utredningsenheten. Att få ärenden att hamna rätt har krävt sin tid för att inte skapa orimlig belastning på insatsenheten. Med en mer hanterlig situation på utredningsenheten har man samtidigt kunnat börja förbättra flödet i utredningsprocessen, förenkla dokumentationen och förbättra arbetsmiljön.

Det familjebehandlande arbetet håller på att förstärkas. Det ska i vissa fall ersätta och i en del fall komplettera HVB-vården, vilket på sikt ska sänka kostnaderna. *Skolsocialt team* är en verksamhet som har startats i samverkan med sektor barn och utbildning. Verksamheten väntas på sikt få positiv effekt när det gäller placeringskostnader. En annan verksamhet som har startats är *Mini-Maria*, som kommer att kunna fungera som alternativ till placering för att arbeta mer intensivt i ett tidigare skede. Under året har barn- och ungdomsavdelningen också utökat kompetensen när det gäller föräldrastödsutbildningar.

Resurscentrum heder Skaraborg är ytterligare en ny verksamhet, som startades under hösten. Verksamheten ger stöd till utsatta, rådgivning till professionella och kompetenshöjande insatser för personal.

När det gäller den övergripande verksamheten har bidrag från Migrationsverket enligt massflyktsdirektivet inneburit en högre intäkt om 6,1 miljoner kronor. Även en ofördelad ram, på 4 miljoner kronor bidrar till överskott inom verksamheten. Dessa medel fördelas från och med 2024 till barn- och ungdomsavdelningen, för arbetet med intensiv familjebehandling.

6.4 Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv
- Skövde är ett kultur- och fritidscentrum
- Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- SM veckan i Skövde genomfördes med totalt 18 olika idrotter där SM-festen After Game ramade in veckan med underhållning och aktiviteter varje dag.
- Stadsbibliotekets nya barnavdelning är äntligen på plats. Bland annat har det byggts en mysig sagoskog för läsning i avskild miljö, svängiga hyllor och flera små krypin i fönstren.
- Musikskolan blev kulturskola och här finns nu ett breddat kursutbud med bland annat spelprogrammering, musikal och funkiskurser.

Resultat (mnr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Fritid Skövde	122,1	120,3	-1,8	115,1	115,6
Kultur Skövde	75,3	75,4	0,1	71,2	71,2
Internt stöd	0,7	0,6	-0,1	0,7	0,6
Summa	198,1	196,3	-1,8	187,0	187,5
Inflationskompensation	-3,0	0,0	3,0	0,0	0,0
Summa	195,1	196,3	1,2	187,0	187,5

Ekonomi och verksamhet

Kultur- och fritidsnämnden visar ett överskott på 1,2 miljoner kronor för 2023. Inflationen påverkar verksamheten, men tack vare generell återhållsamhet har inköpsvolymen kunnat minskas för att eftersträva en budget i balans. Vissa investeringar har också senarelagts. Det har lett till lägre kapitalkostnader än budgeterat och bidrar till överskottet. I slutet av året tilldelades nämnden en central inflationskompensation.

SM-veckan Vinter 2023 och After Game arrangerades vecka 5. Det blev ett uppskattat arrangemang av både deltagare, besökare och medarbetare. Konceptet att erbjuda kulturella inslag med idrott, involvering av yttertätorter samt delaktighet från medborgare i alla åldrar är ett unikt upplägg som fick beröm av Riksidrottsförbundet. Den stora framgångsfaktorn var att förningsliv, näringsliv och kommun samverkade.

Arena Skövde bad har under året haft besöksbegränsningar, vilket har medfört ett intäktsbortfall. För att sänka kommunens elförbrukning stängdes upplevelsebadet på vardagar (måndag till torsdag) under det första kvartalet. Före sommaren visade provtagningar i upplevelsebadet något förhöjda halter av gasen trikloramin; detta i jämförelse med det nya nationella riktvärdet. De förhöjda halterna var bland annat en konsekvens av för låga reningsflöden i bassängerna. Det har därför varit nödvän-

digt att begränsa besökarantalet under hela andra halvåret. En kontinuerlig dialog har förts med servicenämnden för att utreda möjliga åtgärder.

Vädret har påverkat verksamheten i stor utsträckning under året. Den kalla våren innebar att gräset på flera av kommunens fotbollsplaner förstördes. Åtgärderna för att återställa planerna har varit resurskrävande. Även den långa fotbollssäsongen, med matcher på Södermalms IP från början av april till slutet av november, har krävt både mer materiella och mer personella resurser än tidigare år.

På Billingsens friluftsområde gav den kalla våren istället förutsättningar för en lång skidåkningssäsong. På motsvarande vis medförde senhöstens och vinterns kalla väderlek också en rekordtidig säsongstart för skidåkning både på längden och utför. Båda anläggningarna var fullt öppna från och med den 2 december.

Satsningen på att göra musikskolan till kulturskola har slutförts, och en invigning genomfördes i september. Ett bredare utbud gör att fler barn och unga nu kan ta del av kultur på fritiden. Efter några år med färre sålda biljetter till Kulturhusets evenemang är biljettförsäljningen nu tillbaka på samma nivåer som före pandemin.

6.6 Servicenämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- ◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att alternativ vattenförsörjning finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten
- ◆ Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök
- Uppdrag till sektorchef
- Öka andelen bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel.
- Alla förskolor ska ha phtalatfria golv
- Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder

● Uppfyllt/
kommer uppfyllas

◆ Delvis uppfyllt/
kommer delvis uppfyllas

■ Ej uppfyllt/
kommer ej uppfyllas

Visste du det här?

- Om man stäcker ut hela Skövde kommuns VA-ledningsnät är det drygt 100 mil långt. Det betyder att man kommer från Skövde till Arvidsjaur.
- Varje år tas 28 miljoner kubikmeter vatten ur Vättern för produktion av dricksvatten. Det är väldigt mycket vatten men Vättern är en stor och djup sjö, så den uttagna volymen från alla som tar vatten från Vättern motsvarar cirka en halv promille av sjöns totala volym eller en centimeter av sjöns yta.
- SSE har 846 papperskorgar som vi tömmer varje vecka.

Resultat (mnkr)

	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET					
Intern styrning och stöd	-0,6	0	0,6	-0,9	-1,6
Måltid	1,1	1,6	0,5	-0,1	-0,8
Serviceavdelningen	-1,6	1,9	3,6	-0,4	-3,2
Fastighet	25,9	8,7	-17,2	13,3	6
Summa Skattefinansierad	24,8	12,2	-12,6	11,9	0,4
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET					
Fiber	-2,0	0	2,0	-2,8	-2,2
VA	9,0	-7,1	-16,1	-5,3	-0,4
Summa taxefinansierade	7	-7,1	-14,1	-8,1	-2,6

Ekonomi och verksamhet

Service-nämnden redovisar för 2023 ett underskott på 12,6 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. Omvärldsläget med prisökningar drabbade under 2022–2023 service-nämndens verksamheter negativt. I resultatet ingår 15 miljoner kronor i inflationskompensation och elprisstöd. En snörik vinter medförde högre kostnader för snöröjning än budgeterat för 2023. Rivnings- och saneringskostnader i samband med ombyggnadsprojekt har också kostat mer än budgeterat. Etableringskostnader och hyra för en paviljong på Frösve skola har tillkommit; paviljongen var inte finansierad i budgeten.

För de taxefinansierade verksamheterna redovisar service-nämnden ett underskott på drygt 14 miljoner kronor för 2023. VA har med en hög låneskuld påverkats av det höga ränteläget medan fiberverksamheten ger ett överskott.

Under året har sektorn fått en ny sektorchef, som kom på plats i mars. Däremot saknas fortfarande en fastighetschef, vilket har medfört att vissa utvecklingsaktiviteter släpar efter.

Service-nämnden är till stor del en utförarnämnd, där nämndens kostnader för utförda tjänster påverkar övriga nämnders kostnader. Service-nämnden har fortsatt att reducera sina kostnader för att hjälpa sina kunder att effektivisera. Under året har nämnden fortsatt att effektivisera lokalvårdskostnader samt kostnader för parkskötseln. Kostnaden för gräsklippning har dock ökat under året; detta på grund av en ovanligt regnig sommar som fick gräset att växa betydligt mer än normalt.

Inom miljöområdet arbetar nämnden vidare med fossilfria fordon. Andelen bilar med förnyelsebart drivmedel är nu 79 procent. Trenden är negativ på grund av att sektorn har köpt in hybridfordon som går på både bensin och el och som därför inte räknas som fossilfria. En strävan mot 100 procent förnyelsebart till 2030 kvarstår. Projektet att alla förskolor ska ha ftalatfria golv färdigställdes under året.

Serviceavdelningen har under 2023 färdigställt ett antal större entreprenadarbeten. Ett exempel är vid Arena Skövde, där man har byggt om en rondell till en annan, mer trafiksäker, lösning. Flera VA-renoveringar pågår också, bland annat i Stöpen och Skultorp. Det pågår även en utbyggnad av kommunalt VA till Truvet. Avdelningen färdigställer även tomter i Trädgårdsstaden etapp 4.

Fastighetsavdelningen har fortsatt att arbeta intensivt med att minska elförbrukningen och effekttopparna i fastighetsbeståndet. Solceller har installerats för att minska effekttoppar. Avdelningen har konverterat till LED-belysning i alla fastigheter som inte redan hade led-armaturer. Anledningen är att vanliga lysrör kommer att sluta säljas och därmed försvinner från marknaden. Utredningsarbetet för att ersätta pellets pannor fortsätter.

Under 2023 installerades den första GPS-styrda robotklipparen på Björkebackens förskola. Ett nytt verksamhetssystem för fastighetsavdelningen är under upphandling.

Måltidsavdelningen har fortsatt med sitt klimat- och miljöarbete, där tyngdpunkten ligger på att öka andelen svenska livsmedel samt minska matsvinnet. För helåret var det totala svinnet 40,6 gram per serverad portion.

Omorganisationen inom VA-avdelningen som påbörjades 2022 har modifierats under året. Personalen konstaterade i slutet av året att det har gett god effekt. Arbetet med förebyggande underhåll, kvalitet i dricksvatten samt avlopp har förtydligats. Det har lett till bättre resursanvändning av både tid och personal, samt till samordning av resurser i projekt.

6.7 Bygglovsnämnden

Nämndens egna verksamhetsmål

- Kundenservicen ska säkras och bli bättre
- ◆ Kvalitetssäkra nämndens verksamhet

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Ekonomi och verksamhet

Bygglovsnämnden har en budget i balans för verksamhetsår 2023. Bygglovsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Politik	0,4	0,5	0,1	0,5	0,4
Summa	0,4	0,5	0,1	0,5	0,4

6.8 Övrig verksamhet

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling, med 61 ledamöter som valts i allmänna val. Kommunfullmäktiges arbete leds av dess ordförande. Valberedningen till styrelser och nämnder utses av kommunfullmäktige.

Överförmyndare

Överförmyndare ska utses i enlighet med föräldrabalken. Överförmyndaren i Skövde är juridiskt inte en nämnd, utan ett uppdrag för förtroendevald politiker.

Valnämnd

Varje kommun ska ha en valnämnd, alltså en lokal myndighet som ansvarar för frågor kring allmänna val. Nämndens ansvar regleras i vallagen.

Revision

Revisionen är fristående och oberoende. Den består av politiker som har i uppgift att granska verksamheterna och rapportera direkt till kommunfullmäktige.

Revisorerna har ett personligt ansvar men fungerar också som nämnd i vissa frågor. Till stöd för sitt uppdrag har revisorerna sakkunniga biträden. I Skövde kommun är det för närvarande KPMG som har uppdraget.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål och föreskrifter.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Budget avvikelse	Utfall 2022	Utfall 2021
Kommunfullmäktige	4,7	4,7	0	4,7	4,3
Överförmyndare	6,8	7,0	0,2	7,5	7,0

7

Kommunala bolag och förbund

Kommunala bolag och förbund..... 73

7.1 Kommunala bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen. Om ingen procentsats anges är ägandet 100 procent. Redovisningen innehåller också en kort beskrivning av viktiga händelser under året.

En utökad beskrivning av respektive bolags och kommunalförbunds verksamhet, samt en faktaruta med årets resultat, presenteras i bilagan Kommunala bolag och förbund.

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB är moderbolag i en av Skövde kommun helägd koncern. Bolaget ska därmed leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Bolagets syfte är att utöva tillsyn över koncernbolagen samt ta tillvara gemensamma ekonomiska intressen för Skövde kommun. Bolaget samordnar och följer upp dotterbolagens verksamheter genom ägardialoger, rapporter, budget och prognoser, samt genom uppföljning av inkomna protokoll som därefter anmäls till kommunstyrelsen. Bolaget har även i uppdrag att bereda frågor av principiell karaktär inför ställningstagande i kommunfullmäktige. Vd-träffar samt andra informella möten har skett under året. Vd informerar kommunstyrelsen löpande genom muntlig information vid kommunstyrelsens sammanträden.

Kreativa Hus Skövde AB:s investeringsbudget på max 500 miljoner kronor för byggnation av kontors- och parkeringshuset Noden finansieras genom aktieägartillskott samt genom koncernbanken.

Från och med 2025 kommer EU-direktivet Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och dess nya standarder European Sustainability Reporting Standards (ESRS) att omfatta kommunkoncernen. Det innebär att en hållbarhetsredovisning ska redovisas i koncernredovisningens förvaltningsberättelse, som översiktligt granskas av revisor. Samtliga dotterbolag i koncernen berörs och ska rapportera till moderbolaget. Arbetet med ESRS och hållbarhetsredovisningen inleds under våren 2024. Arbetet involverar koncernbolagen och kommer även att beröra kommunen. Det kräver utökade resurser och behov av systemstöd.

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja god bostadsförsörjning. Skövde kommuns avsikt med bolaget är att vara långsiktigt företräd på kommunens bostadsmarknad genom ett allmännyttigt bostadsföretag. Bolaget

ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendelalternativ i regionen.

Skövdebostäder har under året investerat drygt 200 miljoner i nyproduktion. Detta är extra viktigt för att Skövde ska kunna växa i en tid när många andra måste bromsa. Dessutom har bolaget bidragit till att öka blandningen av upplåtelseformer genom att sälja en fastighet. Andra viktiga delar under året har varit fortsatt samverkan med Skövde kommun genom det bostadssociala avtalet, IT-service och drift, samt genom deltagande i styrgrupper för kommunfullmäktiges målområden.

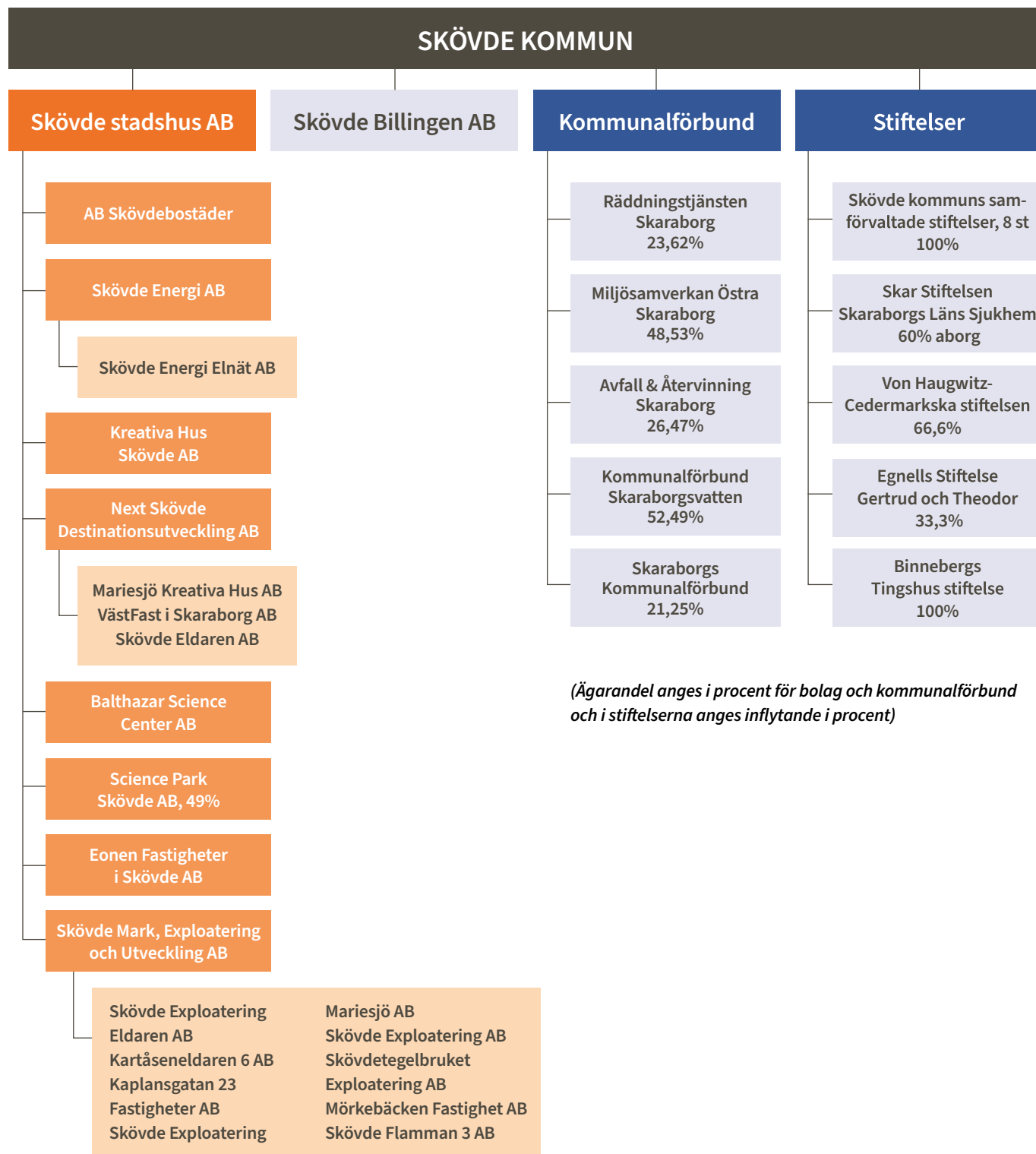
Verksamheten har under året blickat framåt genom att ta fram en ny affärsplan. Affärsplanen lägger fokus på vad som är bäst för kunderna, bäst för medarbetarna och bäst för Skövde. Arbetet för att tillhandahålla trygga, hållbara och prisvärda hem fortsätter.

Skövde Energi AB

Skövde Energi AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och el-distribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Bolaget ska drivas i syfte att skapa affärsmässiga samhällsnytta.

Bolagets affärsområde Kraftvärme har haft flera fokus under året. Ett fokus har varit att bidra till energiomställningen genom ökad elproduktion och att ansluta fler fjärrvärmekunder för att avlasta elnätet. Andra fokus har varit bränsletillgång, produktionsoptimering, miljöfrågor, säker drift och effektiva nät, strategisk utveckling, underhåll och organisation.

Affärsområde Elnät har fokuserat på effektfrågan, reinvesteringar och nyanslutningar samt på att framtidssäkra organisationens kompetens och resurser.

Affärsområde Energitjänster har fokuserat på leverans av batterilager, på Timboholms bussdepå och på regionala elektrifieringspiloter där en laddstation för tunga elfordon i Skövde invigdes under våren. Man har också fokuserat på lansering av en kund-app och en flexplattform, på koldioxidinfångning och en förstudie kring så kallad bio-CCS samt på partnerskap.

Bolagets fjärrvärmepreis fortsätter att vara bland de lägsta i Sverige. Det låga priset gör fjärrvärmens till det mest konkurrenskraftiga och hållbara uppvärmningsalternativet i Skövde.

Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB är kommunens redskap för att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun. Det gör bolaget genom att tillhandahålla ändamålsenliga och attraktiva företagslokaler i en teknik- och forskningspark med koppling till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen.

Kreativa Hus Skövde befinner sig mitt i omvandlingen av stadsdelen Mariesjö till Skövde Science City, vilket är oerhört spännande och utvecklande. Lokaler ska ställas om och samverkan sker med hyresgäster och entreprenörer i olika idéforum. Dessutom ska man ta fram nya detaljplaner och – inte minst – underlag för en kommande kontorsexpansion i Science Park Skövde.

Modet och kraften i att bygga kontorshuset Noden i en ekonomiskt utmanande tid kommer att ge betydande tillväxt över lång tid i både Skövde och Skaraborg. De miljöer som man skapar i Science Park Skövde lockar inte bara talanger till vår region – de driver också fram spetskompetens. Bolaget strävar efter att skapa en attraktiv livsmiljö för alla som vistas i området, både inom arbetsplatsen och runt dess byggnader.

Noden byggs med tanke på kommande generationer och med robusta, genomtänkta strukturer. Projektets strävan är att minimera byggnadens klimatpåverkan, både under byggprocessen och under hela byggnadens livslängd. Alla involverade i projektet uppmanas att tänka nytt – kreativitet och innovation leder till minskad klimatpåverkan för byggnadens drift i framtiden.

Det finns flera framtida risker med tanke på projektet. En handlar om den osäkra omvärlden med högre räntor, högre materialpriser och en svag krona. Konsekvenserna av en överklagad detaljplan är en annan risk, inte bara för Kreativa Hus Skövde. Om detaljplanen överklagas kan projektet komma att tappa ytterligare tid. Risker finns då att man inte har ytor att erbjuda framöver, när Skaraborgs tillväxt förmodligen kommer att öka. Om så blir fallet fullgör bolaget inte sitt uppdrag, och Science Park Skövde kan heller inte växa fysiskt. Det skulle hindra utvecklingen av en framgångsrik teknikpark som attraherar tillväxt till Skövde och Skaraborg. Inkomstskatter och bolagsskatter genererade av verksamheterna i Science Park Skövde är viktiga för både Skövde och Sverige.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska driva och utveckla kommunens besöksnäring så att den ökar mer än i riket, samt verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

I slutet av januari och början av februari genomfördes SM-veckan vinter 2023 i Skövde. Vilken idrottsfest det blev! Över 100 guldmedaljer i 16 idrotter delades ut, och tävlingar pågick i totalt 145 timmar. Massor av människor var delaktiga i att genomföra detta stora evenemang. Förutom idrottstävlingarna genomfördes också After Game, med över 80 programpunkter. SM-veckan i Skövde genererade 100 000 besök och den totala turistekonomin landade på 43,6 miljoner kronor. Evenemanget syntes i cirka 2 300 artiklar och det totala annonsvärdet beräknas till cirka 65 miljoner kronor. Besökarna var mycket nöjda – 91 procent av besökarna gav Skövde ett gott betyg som värdstad och snittbetyget landade på 4,6 av 5,0 möjliga. Detta är ett av de högsta betygen som en värdstad har fått under SM-veckan vinter de senaste fem åren.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB är ett av kommunens redskap för att stimulera intresset för teknik, matematik och naturvetenskap bland barn, elever, pedagoger och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolagets verksamhet ska i ett långsiktigt perspektiv bidra till kompetensförsörjning samt till att Skövde blir ett regionalt nav för utbildning.

Verksamheten har under året haft stort fokus på fortsatt utveckling och tillväxt. Satsningar har gjorts på upplevelsemiljöerna och kaféet. En viktig del i arbetet har varit att närma sig skolor och kommuner. Det arbetet har haft stor effekt och man har lyckats nå viktiga målgrupper. Bolaget har haft som mål att träffa 50 000 individer per år på olika ytor, och den rekordgränsen har nåtts. Insatser har gjorts under året för att nå de målgrupper som enligt bolagets affärsplan är allra viktigast. Både verksamhetsmålen och de mål som sattes i början av 2023 har nåtts med råge.

Det är tydligt att Balthazar behövs i den omställningsresa som Skaraborg står inför. Detta har såväl näringsliv som kommuner och organisationer upptäckt. Nu står verksamheten inför att bygga upp de strukturer som krävs för att klara framtidens utmaningar. Under 2023 gjordes stora förflyttningar och samarbeten inleddes. Under kommande år kommer det arbetet att ge resultat, men verksamheten måste nu också förbereda sig på de framtida behoven, för att stå bättre rustade utifrån Skaraborgs och Skövdes mål.

Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB

Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB är ett nystartat bolag som bildades genom beslut av kommunfullmäktige i februari 2023. Bolaget ska vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom framtida större utvecklingsområden, till exempel Skövde Science City, och på så sätt medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen.

Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB har under året anskaffat fyra dotterbolag. Tre av bolagen är registrerade med syfte att äga fastigheter inom stadsdelen Mariesjö/Skövde Science City. Det fjärde bolaget äger en fastighet i det så kallade Arena-området. Under året har de nystartade dotterbolagen även tagit emot interna överlåtelse av Skövde Exploatering AB, Mörkebäcken Fastighets AB, Kartåseneldaren6 AB och Kaplansgatan 23 Fastigheter AB. Överlåtelseerna har skett i linje med kommunfullmäktiges beslut i februari 2023.

Alla dotterbolagen ska vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter i Skövde Science City, i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen. De ska bedriva sin verksamhet i samverkan med Skövde kommuns enhet för mark och exploatering.

Science Park Skövde AB

Science Park Skövde AB har som syfte att främja nyföretagande och tillväxt. Bolaget ska verka för att skapa synergier, ökad konkurrenskraft, fler arbetstillfällen och därmed ökad attraktivitet.

Science Park Skövde lyfter särskilt fram vikten av aktiva satsningar på två fronter när det gäller regionens utveckling: Dels på Högskolan i Skövde och dess grundutbildning och forskning, dels på en regional förstärkning av verksamheten hos Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Att Science Park Skövde, akademien och näringslivet samverkar aktivt för att främja innovationer och entreprenörskap med teknisk höjd är av största vikt för att möta regionens utmaningar och möjligheter.

Dessutom är djärva och utmanande satsningar som utvecklingen av Skövde Science City en viktig katalysator för innovation och nytänkande. Låt oss bara inte glömma bort ”Science” i Science City och den roll som det akademiska systemet och innovationssystemet spelar för detta.

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

MÖS är ett kommunalförbund med en direktionsenhet och en miljö- nämnd. Förbundet ska bidra till hållbar utveckling som säkrar en hälsosam och god miljö för dagens och morgondagens invånare. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Miljönämnden utförde under 2023 totalt 1 782 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Dessutom utfördes 1 308 händelsestyrda tillsynsärenden och 1 329 behovsprioriterade tillsynsärenden.

Det kan i framtiden bli aktuellt att utöka samverkan till andra kommuner, kommunala bolag eller förbund. Detta för att möta de ekonomiska utmaningarna och säkra kompetensförsörjningen. Förbundet kommer fortsatt att utveckla sina arbetsätt för att anpassa verksamheten till den omställning som har genomförts de senaste åren. Omställningen beror både på en ny debiteringsmodell och på förändringar i lagstiftningen. För verksamheten innebär omställningen främst osäkerheter kring avgiftsfinansieringsgraden och att hålla budget. Man ser dock även svårigheter i att planera resursbehovet; detta med tanke på att det är osäkert i hur stor omfattning tillsynen behöver följas upp.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg (RS)

Räddningstjänsten Skaraborg håller en för förbundsmedlemmarna gemensam räddningstjänst. Enligt lagen om skydd mot olyckor ska annars var och en av förbundsmedlemmarna organisera en sådan tjänst. Syftet med förbundet är att ha en effektiv räddningstjänst där man genom god ekonomisk hushållning av förbundets samlade resurser arbetar kostnadseffektivt. Förbundets främsta mål är att medverka till att olyckor och bränder inte inträffar, samt att konsekvenserna av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt. Invånarna och andra som vistas inom räddningstjänstområdet ska erbjudas en kompetent och effektiv räddningstjänst med hög beredskap för att kunna rädda liv och egendom samt begränsa skador på människor, miljö och egendom. Medlemskommunerna är Essunga, Grästorp, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara.

Den 1 januari 2023 utökades förbundet med fler kommuner. Utökningen genomfördes utifrån en tidsplan där ett större antal organisatoriskt viktiga aktiviteter och processer skulle genomföras under verksamhetsåret 2023. Det har medfört att förbundets resurser har använts både till vår kärnverksamhet och till att implementera utökningen.

Förbundet äger ett större antal övningsobjekt. De flesta ligger på övningsfältet Hasslum i Skövde, men förbundet har också övningsobjekt i Mariestad och Grästorp. Det finns behov av att anlägga en till övningsplats med övningsobjekt. Detta för att upprätthålla grundläggande förmågor för heltidsstyrkan i Lidköping och deltidstyrkorna i västra området. Övningsobjekten för brand och olyckor slits hårt och underhållet har dessvärre varit eftersatt en längre tid. Det har lett till både en

relativt stor underhållsskuld och ett behov av att ny- och återinvestera. En underhållsplan som tydliggör den årliga kostnaden behöver tas fram. En särskild rapport med underhållsplan och årliga kostnader behöver arbetas fram och fastställas.

Förändringar i samhället och olyckslandskapet kräver både fler kompetenser och mer samarbete över geografiska och organisatoriska gränser. Bedömningen är därför att en högre beredskapsgrad för alternativ handlingsförmåga kommer att krävas, både när det gäller personalresurser och ekonomiska resurser. Alla aktörer som verkar inom säkerhets- och trygghetsområdet behöver bli betydligt mer redundanta och anpassningsbara. De behöver också samverka mer för att bättre klara av att möta utmaningar tillsammans.

Kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinning Skaraborg (AÅS)

AÅS ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna.

Den kommunala renhållningsskyldigheten regleras i miljöbalken. Skyldigheten innebär bland annat ansvar för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter samt tömning av små avloppsanläggningar. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Falköping, Gullspång, Essunga, Grästorp, Götene och Vara.

År 2023 präglades av förberedelser inför det utökade uppdrag som trädde i kraft den 1 januari 2024. Då infördes insamlingsansvar för förpackningar samt obligatorisk insamling av matavfall. Den 1 januari 2024 blev Essunga, Grästorp och Götene kommuner först ut i förbundet med matavfallsinsamling för alla småhusfastigheter. Förbundet har beviljats dispens för att successivt och strukturerat kunna införa obligatorisk matavfallsinsamling i alla kommunerna, i en takt som gör det möjligt att återanvända kärl.

Den största utmaningen de kommande åren blir de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling. Kraven innebär en omställning – inte bara för AÅS utan även för alla fastighetsägare. Ytor som inte finns i dag kommer att behöva skapas för att rymma en hantering som lever upp till de nya kraven.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten ansvarar för att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Skaraborgsvatten ska leverera vatten av högsta möjliga kvalitet och med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser. Förbundet ska också upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten.

För att säkerställa råvattenkvaliteten ska Skaraborgsvatten dessutom medverka aktivt i Vätternvårdsförbundet. Förbundets medlemskommuner är Skövde, Skara och Falköping.

En ny vattenreservoar behöver byggas, både för att öka säkerheten och för att kunna anpassa driften till de högre energipri-serna. Förbundet investerar även mycket pengar i bland annat ledningsnätet, men också i övriga delar av anläggningen med tanke på att den har varit i drift sedan 1959.

Under 2023 har förbundet tagit i drift nya vattenledningar på sträckan från Loringa till Skövde. Under 2024 planerar man att fortsätta med den sista biten fram till Borgunda. Det läggs två parallella ledningar som ersätter den gamla ledningen, som löpte genom Skultorp och därför inte gick att underhålla. Projektet har genomförts enligt planen och första delen har kostat 66 miljoner kronor.

Skaraborgs Kommunalförbund

Skaraborgs Kommunalförbund ska ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet med förbundet är att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare, samt att samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet har 15 medlemkommuner.

Under 2023 har förbundet infört en ny modell för mål- och resultatstyrning. En verksamhetsplan som omfattar 7 mål och 22 aktiviteter har beslutats, och verksamheten har under verksamhetsåret 2023 arbetat med att ta fram resultatmått för att nå måluppfyllelse. En första uppföljning genomfördes vid delåret och resultatet rapporterades i delårsrapporten 2023. En andra uppföljning genomfördes vid helåret och resultatet redovisas i denna årsredovisning.

Förbundet har etablerat och fördjupat arbetet inom Omställning Skaraborg, som är Skaraborgskommunernas gemensamma initiativ för att möta och driva effekterna av den industridrivna gröna omställningen. Inom Omställning Skaraborg ingår exempelvis strategiskt arbete kring bostadsförsörjning, energiförsörjning, utveckling av systemet för kompetensförsörjning och mycket mer.

Skaraborgs Kommunalförbund har under året aktivt drivit flera insatser för att skapa goda förutsättningar för utvecklingen av Högskolan i Skövde.

8

Tilläggsupplysningar och särredovisning

Noter	80
Skövde VA – en särredovisning	95
Revisionsberättelse	98

8.1 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Avsteg från rekommendationerna görs avseende RKR R5 Leasing (se not 2 Redovisning av hyresavtal) gällande förhyrda lokaler. Skälen till detta är att anpassning inte kunnat ske av resursskäl. Effekten av detta avsteg beskrivs under rubriken för Redovisning av hyres-/leasingavtal.

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procents ägande eller betydande inflytande. Kommunen har väsentligt inflytande över ett antal stiftelser, dessa har ett mindre värde och lämnas därför utanför den sammanställda räkenskaper enligt undantaget i RKR R16.

För samtliga aktiebolag i kommunkoncernen tillämpas Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) med undantag för enstaka bolag där omräkning har skett från BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2) vid koncernredovisningen. Kommunalförbunden tillämpar Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Tilläggsposter vid sammanställda räkenskaper som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskaps-scheman är skatt på årets resultat som redovisas i resultaträkningen i verksamhetens kostnader samt uppskjutna skatter som redovisas under avsättningar.

Värderings- och omräkningsprinciper

Immateriella anläggningstillgångar

IT-system, utvecklingskostnader och licenser som uppfyller kriterierna enligt RKR R3aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Det vill säga de har en nyttjandeperiod på minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde som är ett halvt prisbasbelopp. Nyttjandeperioden anses uppgå till högst fem år om inte annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas. För de fall där nyttjandeperioden bedömts överstiga fem år har den avtalade tiden ansetts vara tillgångens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Finansiella anläggningstillgångar

Redovisning av finansiella anläggningstillgångar görs enligt RKR R7. Utdelning från koncernbolag redovisas som intäkt.

Omsättningstillgångar

Finansiella omsättningstillgångar

Redovisning av finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, 7 kap. 6§ om inte annat följer av 7§.

Gåvor som har tillfallit kommunen har placerats i fonder som klassificeras som finansiell omsättningstillgång, eftersom gåvorna inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Räntor och utdelningar på tillgångarna redovisas som finansiell intäkt i resultaträkningen och tillförs inte gåvomedlen.

Elcertifikat

Elcertifikaten handlas på en likvid marknad och därför klassificeras elcertifikat som en finansiell omsättningstillgång enligt information från RKR från 2016. Certifikaten innehas inte i avkastningssyfte varför innehavet vid bokslutstillfället redovisas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Eventuell värdeminskning redovisas som finansiell kostnad.

Exploatering

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Om inkomsterna överstiger utgifterna redovisas posten under kortfristiga skulder.

Exploateringsprojekt värderas enligt lägsta värdes princip. Enligt vägledning från RKR förs exploateringar som stadigvarande ska innehas av kommunen om till anläggningstillgång.

En genomgång av exploateringsprocessen pågår. Genomgången ska resultera i att successiv vinstavräkning införs.

Koncernkonto

Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosystemet.

Kommunen redovisar i posten kassa/bank koncerntopp-kontots utgående saldo, och under kortfristiga fordringar redovisas kommunens fordran på koncernbolag.

Skulder

Lån med kortare löptid men som regelmässigt omsätts och ersätts av nya lån klassificeras som långfristig skuld.

Kvotplikt elcertifikat

För 2022 är Skövde kommun kvotpliktig för elcertifikat. Det betyder att kommunen under april 2023 måste överlämna ett visst antal elcertifikat till Energimyndigheten. Dessa elcertifikat finns bokförda som skuld i bokslutet.

Derivatinstrument

Kommunen tillämpar säkringsredovisning. Säkringsredovisningen avbryts om något av följande inträffar:

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in
- säkringsrelationen uppfyller inte längre villkoren för säkringsredovisning.

Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

För derivatens marknadsvärde se not 23.

Energisäkring

Finansiella kontrakt avseende prissäkring på energi avräknas mot gällande spotpriser på el i takt med att de finansiella kontrakten faller ut för leverans. Skillnaden mellan de finansiella kontrakten och gällande spotpriser för el resultatredovisas i takt med att avräkningen sker för elleveranser.

Valutasäkring

Kommunen använder valutaderivatinstrument huvudsakligen i EUR för att hantera valutarisken som kommunen är exponerad för. Valutarisker uppstår mestadels i samband med kommunens elhandel. Effekten av valutasäkringen redovisas i resultaträkningen i takt med dess kontrakt förfaller.

Räntederivat

Kommunen utnyttjar derivatinstrument för att hantera ränterisken som uppstår vid lån till rörlig ränta. Resultatet av räntesäkringar redovisas löpande i resultaträkningen som en räntekostnad.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentlig nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser bedöms löpande för att avgöra om ett utflöde av resurser är troligt. Om det blir sannolikt att en an-

svarsförbindelse kommer att regleras och kraven på förpliktelse uppfyllas, redovisas den i stället som en avsättning.

Redovisning av intäkter

Investeringsbidrag

Offentliga bidrag hänförliga till en investering intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning i enlighet med RKR R2. Dessa investeringsbidrag redovisas som långfristig skuld och återföring sker under anläggningens nyttjandeperiod. I koncernens aktiebolag redovisas investeringsbidragen som minskning av tillgångens anskaffningskostnad.

Försäljning av fastigheter

Intäktsredovisning sker vid dagen för tillträdet, förutsatt att transaktionens ekonomiska fördelar sannolikt kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att både inkomsten och de utgifter som följer av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tomtförsäljning inom exploatering bokförs löpande på ett exploateringsområde och resultatavräknas när området avslutas (vilket inte följer RKR R2 som kräver successiv vinstavräkning) se även avsnitt nedan. Utgifter för gata, park och gatubelysning som tillfaller Skövde kommun aktiveras som pågående anläggning tills dess att ianspråktagande sker. Gatukostnadsersättning tas inte ut.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2. Efter bokslutets upprättande publicerade SKL i februari en ny prognos. Denna prognos pekar på en positiv korrigeringspost om 5,0 miljoner.

Specialdestinerade eller riktade statsbidrag samt villkorade bidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är redovisade.

Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs den period som bidraget avser.

Inkomster som motsvarar bidragsberättigade kostnader beräknas och redovisas som intäkt i tillhörande period. Om villkor inte uppfylls och inkomsten därmed inte bedöms som säker ska den inte intäktsredovisas. Om betalning ännu ej erhållits för bidragsberättigade prestationer redovisas en fordran i form av en upplupen intäkt för denna del av bidragsintäkten.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträk-

ningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemen i posten Generella statsbidrag och utjämningsredovisning sker enligt kontantmetoden.

Utländska valutor

Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Redovisning av kostnader

Pensionsförpliktelser, särskild avtalspension och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för kommunens anställda är beräknade enligt RIPS21 och redovisas inklusive löneskatt enligt RKR R10. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3).

Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10. Visstidsförordnanden (inklusive förtroendevalda som har rätt till pension) som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkning erhålls från KPA och är beräknad enligt SKL:s normalreglemente samt enligt reglementet för OPF-KL. Samtliga förtroendevalda som omfattas av PBF inkluderas i beräkningen från och med 2012.

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser lämnas enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskskiften eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar görs i de fall beslut om rivning av byggnad har fattats och byggnaden inte nyttjas eller hyrs ut.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång görs då det finns indikationer på en bestående minskning av tillgångens värde.

Redovisning av lånekostnader

Huvudregeln i RKR R4 använts, det vill säga lånekostnader belastar resultatet för den period de avser.

I anskaffningsvärdet för investeringar över fem miljoner kronor och som löper över en längre tidsperiod ingår till och med 30/4 2018 lånekostnader enligt alternativmetoden RKR R4. Efter detta datum har övergång till att använda huvudregeln i RKR R4 använts det vill säga att inga räntekostnader har aktiverat i anskaffningsvärdet.

Medfinansiering statlig infrastruktur

Beslutade bidrag redovisas som kostnad i resultaträkningen samt avsättning. Beräknad tidpunkt för utbetalning framgår av not till balansräkningen. Ingen nuvärdesberäkning har skett av medfinansiering som indexuppräknas då bedömd utbetalning ligger i närtid samt att räntesatsen i dagsläget är låg.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Poster som är sällan förekommande, som överstiger 10 miljoner kronor och som inte är extraordinära betraktas som jämförelsestörande.

Redovisning av hyresavtal

Vi har genom en schabloniserad beräkning bedömt den effekt på balans- och resultaträkning avsteget gällande lokalkontrakt medför. Utifrån en genomsnittlig kontraktstid för de kontrakt avseende förhyrda lokaler som vi bedömt skulle kunna klassificeras som finansiella samt månadskostnad för dessa kontrakt har ett nuvärde beräknats. Enbart kontrakt med en avtalstid överstigande 3 år har inkluderats. Som ränta har använts kommunens internränta 1,75%. Ingen jämförelse har gjorts mot verkligt värde. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 221,7 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 15,9 miljoner kronor per år.

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	82,7	71,7	121,9	115,4
Taxor och avgifter	271,5	246,0	348,7	260,1
Hyror och arrenden	129,3	127,2	595,6	565,5
Bidrag	420,9	411,3	475,7	476,9
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	266,6	272,7	266,6	275,5
Exploateringsintäkter	39,7	16,0	39,7	16,0
Realisationsvinster	5,6	8,7	5,7	7,8
Fjärrvärme/Avfallshantering/Elnät	0,0	0,0	263,7	293,9
Övriga intäkter	10,3	0,0	58,3	140,0
Summa verksamhetens intäkter	1 226,6	1 153,7	2 175,9	2 151,1

Not 4 Verksamhetens kostnader

Personal	-2 869,6	-2 697,2	-3 091,5	-2 905,7
Pensioner*	-249,7	-180,5	-284,5	-199,8
Bidrag och transfereringar	-139,7	-119,5	-139,8	-119,9
Material/Varor	-720,3	-651,6	-909,2	-842,1
Köp av verksamhet/tjänster	-636,2	-598,7	-820,9	-767,3
Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing av anl.tillg	-70,4	-65,0	-41,2	-71,7
Realisationsförluster	0,0	-4,3	0,0	0,0
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	-19,0
Summa verksamhetens kostnader	-4 686,0	-4 316,7	-5 287,1	-4 925,5

* Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%. I förändring pensionsavsättning ingår ränta 24,9 mnkr som redovisas bland finansiella kostnader.

Not 5 Av- och nedskrivningar

Avskrivningar immateriella tillgångar <i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 14 år (10 år)</i>	-1,1	-0,6	-1,3	-1,0
Avskrivningar byggnader och anläggningar <i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 35 år (35 år)</i>	-227,1	-218,4	-362,1	-349,1
Avskrivningar maskiner och inventarier <i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 7 år (7 år)</i>	-55,5	-50,9	-139,4	-137,4
Nedskrivningar	0,0	0,0	-17,1	-64,7
Summa	-283,7	-269,9	-519,9	-552,2

Not 6 Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt	3 196,4	2 976,7	3 196,4	2 976,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	45,2	18,1	45,2	18,1
Slutavräkningsdifferens föregående år	14,9	66,8	14,9	66,8
Summa	3 256,4	3 061,6	3 256,5	3 061,6

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022

Not 7 Generella statsbidrag

Inkomstutjämningsbidrag	472,3	460,5	472,3	460,5
Kommunal fastighetsavgift	124,5	119,2	124,5	119,2
Bidrag LSS-utjämning	46,2	42,1	46,2	42,1
Regleringsbidrag	134,1	157,4	134,1	157,4
Införandebidrag	26,2	22,3	26,2	22,3
Kostnadsutjämning	-180,0	-180,5	-180,0	-180,5
Summa	623,3	621,0	623,3	621,0

Not 8 Finansiella intäkter

Ränteintäkter	57,5	15,3	2,9	0,0
Övriga finansiella intäkter	101,2	1,5	144,5	0,0
Utdelningar på aktier och andelar	45,9	44,3	11,9	10,3
Summa	204,6	61,1	159,3	10,3

Not 9 Finansiella kostnader

Räntekostnader	-109,9	-29,0	-110,8	-53,6
Ränta på pensionsavsättningar	-24,8	-5,8	-24,8	-6,2
Övriga finansiella kostnader	-9,6	-100,3	-9,6	-81,7
Summa	-144,3	-135,1	-145,2	-141,5

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärden (Förvärvade)

Ingående anskaffningsvärde	8,6	5,6	11,2	9,0
Årets investeringar	5,9	2,9	5,8	3,0
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-0,8
Utgående anskaffningsvärde	14,5	8,6	17,0	11,2

Avskrivningar

Ingående avskrivningar	-2,7	-2,1	-4,6	-4,3
Årets avskrivningar	-1,1	-0,6	-1,4	-0,9
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,6
Utgående avskrivningar	-3,8	-2,7	-6,0	-4,6

Summa redovisat värde vid årets slut	10,6	5,9	11,0	6,6
---	-------------	------------	-------------	------------

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Not 11 Mark, byggnader och markanläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	8 258,3	7 921,3	13 062,2	12 553,1
Ingående anskaffningsvärden genom förvärv	0,0	0,0		27,8
Årets investeringar	314,6	230,2	508,1	371,2
Försäljningar/utrangeringar	-20,4	-27,7	-85,6	-68,8
Omklassificeringar	143,8	134,5	481,8	178,9
Övriga justeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Utgående anskaffningsvärde	8 696,3	8 258,3	13 966,4	13 062,2
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-2 790,3	-2 594,4	-4 190,0	-3 846,8
Ingående avskrivningar genom förvärv	0,0	0,0		0,0
Årets avskrivningar	-227,0	-218,4	-361,9	-349,0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	8,8	22,5	23,1	37,8
Omklassificeringar	0,0	0,0	9,4	-31,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	-1,0
Utgående avskrivningar	-3 008,5	-2 790,3	-4 519,4	-4 190,0
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-79,0	-27,3
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-15,1	-55,0
Återföring nedskrivningar	0,0	0,0	1,2	3,3
Utgående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-92,9	-79,0
Summa redovisat värde vid årets slut	5 669,3	5 449,5	9 354,1	8 793,2
Avskrivningstider	3-80 år	3-80 år		
Specifikation				
Mark	251,5	255,6		
Verksamhetsfastigheter	3 281,2	3 172,4		
Fastigheter för affärsverksamhet	3,0	3,1		
Publika fastigheter	2 083,4	1 967,8		
Fastigheter för annan verksamhet	50,3	50,5		
Summa	5 669,3	5 449,4		

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Not 12 Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	489,7	486,6	2 119,7	2 026,1
– därav finansiell leasing	41,7	39,6	41,7	39,6
Årets investeringar	89,0	48,6	180,2	142,9
– därav finansiell leasing	38,5	9,3	38,5	9,3
Försäljningar/utrangeringar	-63,6	-50,8	-77,3	-57,1
– därav finansiell leasing	-5,5	-7,2	-5,5	-7,2
Omklassificeringar	0,4	5,3	-17,0	7,8
Utgående anskaffningsvärden	515,5	489,7	2 205,6	2 119,7
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-298,4	-297,1	-1 093,6	-1 011,3
– därav finansiell leasing	-19,3	-17,7	-19,3	-17,7
Årets avskrivningar	-55,5	-50,9	-139,4	-137,4
– därav finansiell leasing	-12,4	-8,8	-12,4	-8,8
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	63,5	49,5	76,9	55,1
– därav finansiell leasing	5,5	7,2	5,5	7,2
Övriga justeringar	0,0	0,0	13,3	0,0
Utgående avskrivningar	-290,4	-298,4	-1 142,8	-1 093,6
Summa redovisat värde vid årets slut	225,0	191,3	1 062,8	1 026,1
Avskrivningstiden	3-80 år	3-80 år		

Not 13 Pågående arbeten

Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	402,8	189,3	827,0	377,6
Årets investeringar	251,2	382,0	604,1	644,9
Försäljning/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	-140,2	-168,6	-484,8	-195,5
Varav pågående exploateringsprojekt		0,0	0,0	0,0
Övriga justeringar		0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	513,7	402,8	946,3	827,0

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022

Not 14 Aktier, andelar och bostadsrätter

Aktier

Bokfört värde = Nominellt värde om inget annat anges

Skövde Stadshus AB	1 156,7	1 056,7	0,0	0,0
Skaraborgs Invest AB	0,0	0,0	0,2	0,2
Gryning Vård AB	0,0	0,0	1,7	0,4
Mediapoolen Västra Götaland AB	0,0	0,0	0,5	0,1
Netwest AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Skövde Billingen AB	38,5	38,5	0,0	0,0
– nedskrivning	-38,4	-38,4	0,0	0,0
Billinge Energj AB	0,0	0,0	4,4	6,3
Summa bokfört värde aktier	1 156,9	1 056,9	6,9	7,1
<i>Nominellt värde aktier</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>2,6</i>	<i>2,6</i>

Andelar

Kommuninvest ekonomisk förening	61,3	55,9	61,3	55,9
Andelar aktie- o andelsinnehav, värdepapper	71,7	46,6	74,5	46,6
Summa andelar	133,0	102,6	135,8	102,5
Summa aktier, andelar och bostadsrätter	1290,0	1159,5	142,7	109,6

Not 15 Långfristiga fordringar, utlämnade lån

Fordran Nasdaq	15,7	4,4	15,7	4,5
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	8,4	7,1
Övriga fordringar	0,0	0,0	0,5	0,3
Summa	15,7	4,4	24,6	11,9

Not 16 Förråd m.m.

Förråd	8,2	7,5	41,7	37,2
Summa	8,2	7,5	41,7	37,2

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Not 17 Fordringar				
Kundfordringar	98,1	94,3	147,8	122,0
Skattefordringar	0,0	0,0	14,6	1,1
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	195,7	208,0	252,1	164,8
Fordringar koncernföretag	2 271,0	2 134,3	0,0	0,0
Övriga fordringar	170,3	110,6	186,3	200,5
Summa	2 735,1	2 547,3	600,8	488,4

Kortfristiga fordringar övriga koncernbolag avser nyttjande av det kommungemensamma bankkontot, fördelning enligt följande:

Skaraborgs Kommunalförbund	-64,0	-73,5		
Skövde Stadshus AB	38,3	79,2		
Miljösamverkan i Östra Skaraborg	-3,1	-5,6		
Räddningstjänsten Östra Skaraborg	-26,4	-20,0		
Skövde Energi Elnät AB	85,0	111,7		
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	88,0	79,3		
Avfall & Återvinning Skaraborg	-12,3	-27,5		
Balthazar Science Center AB	-1,4	-0,4		
Kreativa Hus Skövde AB	404,6	251,9		
Mariesjö Kreativa Hus AB	4,8	4,5		
Västfast i Skaraborg AB	3,2	2,6		
Skövde Eldaren AB	0,9	0,9		
Skövde Energi AB	265,6	278,9		
Skövde Airport AB	0,0	-16,7		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	-8,8	-12,2		
AB Skövdebostäder	1431,5	1397,2		
Skövde Exploatering AB	41,7	77,3		
Mörkebäcken Fastighets AB	8,2	4,5		
Kartåseneldaren6 AB	-0,4	0,6		
Kaplansgatan 23 Fastigheter AB	2,8	2,5		
Skövde Exploatering Eldaren AB	13,0	0,0		
Övriga koncernföretag	-0,2	-0,6		
Summa	2 271,0	2 134,3		

Not 18 Kortfristiga placeringar

Marknadsvärden

Fonddepå Swedbank – pensionsfond	336,6	297,3	336,6	297,3
Fonddepå SEB – pensionsfond	342,7	299,8	342,6	299,8
Fonddepå Swedbank – överskottslikviditet	52,9	49,7	52,8	49,7
Fonddepå Swedbank – gåvomedel	48,4	44,8	48,4	44,8
Övriga aktiefonder och räntebärande papper	0,5	0,0	7,9	12,3
Marknadsvärde vid årets slut	781,1	691,6	788,3	703,9

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022

Not 19 Kassa och bank

	2023	2022	2023	2022
Summa	125,3	2,7	139,1	14,9
Utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Beviljad checkkredit	200,0	200,0	200,0	200,0
Varav koncernföretagens andel av toppkonto	116,6	156,6		

Not 20 Eget kapital

	2023	2022	2023	2022
Övrigt eget kapital	3 550,2	3 374,4	262,7	4 402,0
Resultatutjämningsreserv	521,0	521,0	521,0	521,0
Årets resultat	197,8	175,8	4 625,1	224,8
Summa eget kapital	4 269,0	4 071,2	5 408,8	5 147,8

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse

Specifikation – Avsatt till Pensioner

	2023	2022	2023	2022
Särskild avtals/ålderspension	7,8	4,3	7,8	4,3
Förmånsbestämd/kompl pension	3,3	15,5	3,3	15,5
Ålderspension	304,7	232,9	315,5	249,6
Summa pensioner	315,8	252,8	326,6	269,4
Löneskatt	76,6	61,3	76,6	61,3
Summa avsatt till pensioner	392,4	314,1	403,2	330,7

Antal visstidsförordnanden

	2023	2022
Politiker	0	3
Tjänstemän	0	0

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Avsatt till pensioner

	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättning	314,1	288,1	330,7	301,4
Justering	0,0	0,0	-8,2	0,0
Nya förpliktelse under året	73,9	29,7	76,6	34
Varav				
– Nyintjänad pension	42,0	22,9	43,1	27,0
– Ränte och basbeloppsuppräknig	24,8	5,6	25,5	5,9
– Pension till efterlevande	2,4	1,5	3,6	1,5
– Övrig post	4,7	-0,3	4,4	-0,4
Årets utbetalningar	-11,2	-8,8	-11,7	-9,8
Förändring av löneskatt	15,6	5,1	15,8	5,1
Summa avsatt till pensioner	392,4	314,1	403,2	330,7
Aktualiseringsgrad %	98	98	98	98

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022

Not 22 Övriga avsättningar

Avsatt av för återställande av deponi

Redovisat värde vid årets början	88,0	84,1	87,9	84,1
Nya avsättningar	8,6	8,3	8,7	8,3
lanspråktaga avsättningar	-7,7	-4,5	-7,7	-4,5
Utgående avsättning	88,9	88,0	88,9	87,9

Avsättningen avser återställande av deponin Risängen. Återställandet påbörjas 2002 och beräknas pågå tom år 2030.

Avsatt för medfinansiering infrastruktur

Redovisat värde vid årets början	99,4	112,4	99,4	112,4
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	-24,7	-13,0	-24,7	-13,0
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	74,7	99,4	74,7	99,4

Avsättningen avser medfinansiering till statlig infrastruktur till följande projekt:

- E20 40,2 mnkr. Planerad utbetalningstid 2021–2026
- Trafikplats Stallsiken, 17,0 mnkr
- GC Åbrovallen – Ulvåker, 5,2 mnkr
- GC Lerdala – St Kulhult, 1 mnkr
- GC-väg 49 Skövde – Igelstorp, 11,2 mnkr

Utbetalning till statlig medfinansiering har skett med 10,1 mnkr

Övriga avsättningar

Redovisat värde vid årets början	45,0	25,4	240,8	224,8
Nya avsättningar	8,9	19,6	28,7	28,5
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-5,1	-12,5
Utgående avsättning	53,9	45,0	264,4	240,8

Avsättning avser kostnad för exploatering av mark om 53,9 milj.

Avsättning uppskjuten skatt i kommunkoncernen uppgår till 204,5 mnkr (fg år 190,9 mnkr).

Av dessa avser 76,1 (63,0) mnkr temporära skillnader i skattemässiga avskrivningar.

Summa övriga avsättningar	217,5	232,4	428,0	428,1
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Not 23 Långfristiga skulder

Låneskulder bank och kreditinstitut

Ingående låneskuld	4 575,0	4 384,0	4 575,0	4 384,0
Återföring av beräknad amortering	0	0	650	0
Nyupplåning under året	650,0	191,0	0,0	191,0
Årets amorteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	5 225,0	4 575,0	5 225,0	4 575,0

Långfristiga skulder per kreditgivare

Kommuninvest	5 225,0	4 575,0	5 225,0	4 575,0
--------------	---------	---------	---------	---------

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
forts Not 23 Långfristiga skulder				
Låneskuld finansiell leasing				
Ingående leasingskuld	17,8	17,3	17,8	17,3
Återföring kortfristig del	7,1	6,8	7,1	6,8
Årets anskaffning	38,5	9,3	38,5	9,2
Årets utrangering	-1,0	0,0	0,0	0,0
Årets amortering	-10,1	-8,4	-11,1	-8,4
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	-11,3	-7,1	-11,3	-7,1
Summa	41,0	17,8	41,0	17,8

Föutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	81,5	77,1	81,8	77,1
återstående antal år (vägt snitt)	22,0	28,1	22,0	28,1
Anslutningsavgifter	191,6	179,3	191,6	196,7
återstående antal år (vägt snitt)	35,9	37,0	35,9	37,0
Summa förutbetalda intäkter	273,1	256,5	273,4	273,8

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har. nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Övriga långfristiga skulder	49,0	49,3	70,9	50
Summa långfristiga skulder	5 588,2	4 898,7	5 610,3	4 916,6

Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta (senaste 12 mån)	2,11 %	0,64 %	2,11 %	0,64 %
Genomsnittlig räntebindningstid	1,6 år	1,17 år	1,6 år	1,17
Genomsnittlig kapitalbindningstid	1,39 år	1,68 år	1,39 år	1,68
Lån som förfaller inom				
0-1 år	1 706,0	1 566,0	1 706,0	1 566,0
1-2 år	2 384,0	1 150,0	2 384,0	1 150,0
2-3 år	1 135,0	909,0	1 135,0	909,0
3-4 år	0,0	950,0	0,0	950,0

23 a Marknadsvärden ränteswappar

Säkrad låneskuld	3 400,0	2 350,0	3 400,0	2 350,0
Marknadsvärde ränteswap	49,9	140,4	49,9	140,4

Genomförda säkringar har inneburit en lägre räntekostnad för kommunenkoncernen uppgående till 8 234 tkr för år 2022 (10 150 tkr högre räntekostnad för år 2021).

23 b Marknadsvärden elderivat

Säkrad el i MW	51,8 MW	51,8 MW		
Marknadsvärde elderivat (omräknat från EUR)	-2,7	56,4		

Se förvaltningsberättelse

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Not 24 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	11,3	7,1	11,3	7,1
Leverantörsskulder	265,9	201,6	372,6	304,8
Moms och punktskatter	14,6	10,1	156,4	112,8
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	40,5	39,4	54,8	42,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	574,7	687,8	666,0	727,8
Summa kortfristiga skulder	907,0	945,9	1 261,1	1 194,6

Not 25 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Företagsinteckningar	0,0	0,0	0,3	0,1
Summa	0,0	0,0	0,3	0,1

Not 26 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Ingående ansvarsförbindelse	840,5	875,0	840,5	875,0
Försäkring IPR	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	4,2	4,2	4,2	4,2
Basbeloppsuppräknig	48,3	17,3	48,3	17,3
Övrig post (inkl livslängdsantagande)	3,7	-3,8	3,7	-3,8
Årets utbetalningar	-46,1	-45,4	-46,1	-45,4
Summa pensionsförpliktelser	850,6	847,3	850,6	847,3
Förändring löneskatt	2,5	-6,8	2,5	-6,8
Utgående ansvarsförbindelse	853,1	840,5	853,1	840,5

Överskotts-fonden uppgår per 221231 till 0 kr.

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Uppgifter enligt RKR 10 finns i förvaltningsberättelsen under finansiell analys.

Antal förtroendevalda med ansvarsförbindelse	0	5
---	----------	----------

Not 27 Borgen och ansvarsförbindelser

Borgen Vallen stiftelser	8,5	8,5	8,5	8,5
Borgen för idrottsföreningar	2,2	2,3	2,2	2,3
Summa borgensåtaganden och ansvarsförbindelser	10,8	10,9	10,8	10,9

Solidarisk borgen för Kommuninvest i Sverige AB

"Skövde kommun har i november 2021 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Skövde kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Skövde kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 5 462 209 332 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 5 573 914 600 kronor

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022

Not 28 Leasing

Finansiella leasingavtal över 3 år

Maskiner och inventarier

Totala minimileaseavgifter	57,4	25,4		
Framtida finansiella kostnader	-5,1	-0,5		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	52,3	24,9		

Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt nedan:

Inom 1 år	11,2	7,1		
Senare än 1 år men inom 5 år	41,0	17,8		

Operationell leasing

Hyreskostnad kommande år	5,5	5,4		
Hyreskostnad senare än ett men inom fem år	3,3	3,9		

Not 29 Ej likviditetspåverkande poster

Realisationsvinster/-förluster	-3,5	-5,0	-3,5	-7,2
Försäljningsvinst exploatering	-39,7	-15,5	-39,7	-15,5
Orealiserade vinster i värdepapper	-89,4	97,5	-89,4	97,5
Övrig justeringspost	-16,0	-3,9	-12,8	1,3
Summa	-148,6	73,1	-145,4	76,1

Not 30 Investering i materiella tillgångar

Köp	-581,8	-621,9	-1 253,9	-1 132,5
Leasing	-38,5	-9,3	-38,5	-9,3
Summa	-620,3	-631,1	-1 292,4	-1 141,8

Not 31 Försäljning av materiella tillgångar

Övrigt	5,8	10,0	90,0	17,7
Summa	5,8	10,0	90,0	17,7

Not 32 Investering i finansiella tillgångar

Skövde Stadshus AB	-100,0	-11,3	0,0	0,0
Skövde Mark, Exploatering och utveckling AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Skövde Exploatering Mariesjö AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Skövde Exploatering Eldaren AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Skövde tegelbruket Exploatering AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Skövde Flamman 3 AB	0,0	0,0	-9,7	0,0
Kommuninvest ek för	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Övrigt	-25,1	-45,0	-25,1	-45,0
Summa	-130,5	-61,7	-40,2	-50,4

Not 33 Särredovisning

Särredovisning har upprättats för kommunens VA-verksamhet enligt lag om allmänna vattentjänster 50 §.

Särredovisningen finns tillgänglig under avsnitt *Särredovisning*.

Särredovisning gällande fjärrvärme, elnät och avfallshantering återfinns i respektive bolags eller kommunalförbunds årsredovisning.

Not 34 Ersättning till revisorerna

Sammanlagd kostnad för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 1,7 mnkr (1,7), varav räkenskapsrevisionen 0,3 mnkr (0,3).

Motsvarande siffror för kommunkoncernen är 3,8 (3,3), varav räkenskapsrevisionen 1,9 (1,6).

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen

Not 35 Koncerninterna värdeöverföringar

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott Givna	Aktieägartillskott Mottagna	Koncernbidrag Givna	Koncernbidrag Mottagna	Utdelning Given	Utdelning Mottagen
Kommunen		100,0					34,0
Skövde Stadshus AB	100%		100,0		1,6	34,0	34,0
AB Skövdebostäder	100%					15,0	
Kreativa Hus Skövde AB	100%				3,2		
Mariesjö Kreativa Hus AB	100%						
Västfast i Skaraborg AB	100%						
Skövde Eldaren AB	100%				0,1		
Skövde Energj AB	100%			5,7		19	
Skövde Energj Elnät AB	100%						
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%				0,6		
Eonen Fastigheter AB	100%						
Balthazar Science Center AB	100%						
Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB	100%						
Skövde Exploatering Eldaren AB	100%						
KartåsenEldaren 6 AB	100%						
Kaplansgatan23 Fastigheter AB	100%						
Skövde Exploatering Mariesjö AB	100%				0,1		
Skövde Exploatering AB	100%						
Skövdetegelbruket Exploatering AB	100%				0,1		
Mörkebäcken Fastighets AB	100%						
Skövde Flamman 3 AB	100%				0,1		
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	52%						
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	23,62%						
Kommunalförb. Avfall & Återvinning Skaraborg	26%						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	48,53%					0,1	
Skaraborgs Kommunalförbund	21%						
Science Park Skövde AB	49%						
Skövde Billingen AB	100%						

8.2 Skövde VA – en särredovisning

Resultaträkning

(kr)	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1	124 454 782	110 709 163
Verksamhetens kostnader	2	-100 900 403	-85 380 015
Avskrivningar	3	-24 172 513	-21 775 082
Verksamhetens nettokostnader		-618 134	3 554 066
Finansiella intäkter	4	5 400	14 417
Finansiella kostnader	5	-15 529 908	-3 740 632
Resultat före extraordinära poster		-16 142 642	-172 149
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
Årets resultat	6	-16 142 642	-172 149
Avgår till fonderade vinstmedel		0	0
Reglering av underskott		0	0
Slutligt resultat		-16 142 642	-172 149

Balansräkning

(kr)	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och markanläggningar	7	914 179 503	794 929 857
Maskiner, Inventarier och Fordon	8	36 564 599	30 968 320
Summa materiella anläggningstillgångar		950 744 102	825 898 177
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		16 024 679	15 179 225
Övriga fordringar		-	5 233 479
Förtbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	20 042 701	21 233 475
Summa kortfristiga fordringar		36 067 380	41 646 179
Summa omsättningstillgångar		36 067 380	41 646 179
SUMMA TILLGÅNGAR		986 811 482	867 544 356
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	10	-247 114	-74 965
Årets resultat		-16 142 642	-172 149
Summa eget kapital		-16 389 756	-247 114
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	11	5 369 272	3 567 032
Långfristiga skulder			
Fonderade vinstmedel	12	2 946 891	3 293 571
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		10 886 290	44 182 401
Skuld koncernbank		765 704 400	658 262 420
Övriga skulder		43 630 206	0
Upplupna kostnader och förtbetalda intäkter	13	174 664 179	158 486 046
Summa kortfristiga skulder		994 885 075	860 930 867
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		986 811 482	867 544 356

Kassaflödesanalys

(kr)	2023	2022
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-16 142 642	-172 149
Årets av- och nedskrivningar	24 172 513	21 775 082
Justeringspost (Förändring pensionsavsättning)	1 802 240	605 305
Justeringspost (Upplösning fonderade vinstmedel)	-346 680	-173 340
Justeringspost (Utrangeringar)	378 870	1 251 824
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	9 864 301	23 286 722
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	5 578 799	-8 027 922
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfr skulder	26 512 228	34 133 983
Kassaflöde från den löpande verksamheten	41 955 328	49 392 783
Investeringsverksamheten		
Nettoinvesteringar	-149 397 308	-194 548 367
Försäljning av inventarier	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-149 397 308	-194 548 367
Finansieringsverksamheten		
Amortering av långfristiga skulder	0	0
Ökning av långfristiga skulder	107 441 980	145 155 584
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	107 441 980	145 155 584
Årets kassaflöde	0	0
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	0	0

Noter och tilläggsupplysningar

- Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Anslutningsavgifter har tidigare intäktsförts under en 5 års period. From 160101 intäktsförs anslutningsavgifterna under den genomsnittliga nyttjandeperioden som uppgår till 45 år.

2023 2022

Not 1 Verksamhetens intäkter

Brukningavgifter	115 015 121	104 503 889
Anslutningsavgifter (se noter och tilläggsupplysningar)	3 725 956	3 294 784
Övriga intäkter	5 713 705	2 910 490
Summa	124 454 782	110 709 163

Intäkter fördelade per verksamhetsgren i tkr

Dricksvatten	50 111	48 252
Spillvatten	59 536	52 698
Dagvatten	13 787	9 483

Not 2 Verksamhetens kostnader

Inköp av vatten	19 903 788	19 189 664
Kemikalier	3 860 809	3 542 559
Personalkostnader	26 114 985	20 415 389
Hyror	1 187 678	905 952
Tjänster entreprenader	17 682 745	13 361 749
Inköp av el	6 215 919	5 137 471
Reparation/underhåll/förbrukning av maskiner och inventarier	5 969 753	5 093 181
Diverse administrativa- och konsulttjänster (förstudier/ingenjörer), slamhantering	8 243 781	5 616 382
Övriga kostnader	11 720 945	12 117 668
Summa	100 900 403	85 380 015

Samtliga kostnader fördelade per verksamhetsgren (Inkl. kapitalkostnad i tkr)

Dricksvatten	62 974	56 692
Spillvatten	57 627	49 565
Dagvatten	4 344	4 382

Not 3 Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas historiska anskaffningsvärden samt på dess beräknade ekonomiska livslängder. De årliga värdeminskningsavdragen uppgår till 2-20%.

Materiella anläggningstillgångar	År	%	%
Vatten- och avloppsledning	30-80	1,25-3,33	2-3,33
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	10-50	2-10	2-10
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-30	3,33-10	3,33-10
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	5-10	10-20	10-20

Årets avskrivningar fördelas på:

	kr	kr
Byggnader och markanläggningar	19 210 007	18 026 871
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	4 962 506	3 748 211
Summa	24 172 513	21 775 082

	2023	2022
--	------	------

Not 4 Finansiella intäkter

Ränteutgifter	5 400	14 417
Summa	5 400	14 417

Not 5 Finansiella kostnader

Räntekostnader leverantörsskulder	6 501	407
Räntekostnader koncernbank	15 523 407	3 740 225
Summa	15 529 908	3 740 632

Not 6 Avstämning överuttag och underuttag

	Årets resultat
År 2009	-4 816 709
År 2010	1 208 621
År 2011	-275 130
År 2012	-1 214 990
År 2013	2 637 598
År 2014	4 745 168
År 2015	-5 021 396
År 2016	5 618 809
År 2017	-617 299
År 2018	-40 401
År 2019	732 700
År 2020	-496 894
År 2021	421 929
År 2022	-172 149
År 2023	-16 142 642

Not 7 Byggnader, mark och markanläggningar

	2023	2022
Överfört anskaffningsvärde	1 021 462 767	845 090 744
Årets investeringar	139 261 732	190 293 524
Försäljning och utrangering	-378 846	-8 584 917
Omklassificering	-423 209	-5 336 584
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 159 922 444	1 021 462 767
Överförda ingående avskrivningar	-226 532 910	-215 908 914
Avskrivning på försäljning och utrangering		7 402 875
Årets avskrivning	-19 210 031	-18 026 871
Utgående ackumulerade avskrivningar	-245 742 941	-226 532 910
Utgående planenligt restvärde	914 179 503	794 929 857

	2023	2022
--	------	------

Not 8 Inventarier, verktyg, fordon och installationer

Överfört anskaffningsvärde	42 938 607	33 525 401
Årets investeringar	10 135 576	4 254 843
Försäljning och utrangering	-	-178 221
Omklassificering	423 209	5 336 584
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	53 497 392	42 938 607
Överförda ingående avskrivningar	-11 970 287	-8 330 514
Försäljning och utrangering	-	108 438
Årets avskrivning	-4 962 506	-3 748 211
Utgående ackumulerade avskrivningar	-16 932 793	-11 970 287
Utgående planenligt restvärde	36 564 599	30 968 320

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader	0	1 026 658
Upplupna intäkter	20 042 701	20 206 817
Summa	20 042 701	21 233 475

Not 10 Eget kapital

Ingående eget kapital	-247 114	-74 965
Årets resultat	-16 142 642	-172 149
Utgående eget kapital	-16 389 756	-247 114

Not 11 Avsättningar för pensioner

Pensionsskuld	4 320 998	2 870 620
Löneskatt	1 048 274	696 412
Belopp vid årets utgång	5 369 272	3 567 032

Not 12 Långfristiga skulder

Ingående Fonderade vinstmedel	3 293 571	3 466 911
Årets upplösning av fonderade vinstmedel	-346 680	-173 340
Summa	2 946 891	3 293 571

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna löner	-84 736	-106 175
Semesterlöneskuld	855 606	758 336
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	1 460 889	873 988
Övriga förutbetalda intäkter	300 000	2 949
Övriga upplupna kostnader	3 457 438	3 147 531
Förutbetalda intäkter för anslutningsavgifter	168 674 982	153 809 417
Summa	174 664 179	158 486 046

8.3 Revisionsberättelse

DocuSign Envelope ID: 0A429C10-F04D-40EE-8BA5-C640A451622D

KOMMUNREVISIONEN

2024-04-22

Till:
Kommunfullmäktige
Skövde kommun

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse och nämnder samt genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts tillsammans och med stöd av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vår granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisionsredovisning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt givit det resultat som redovisas i *bilaga 1: Revisorernas redogörelse*.

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet. Även om kommunen för 2023 redovisar ett positivt årsresultat om 198 mnkr kan vi samtidigt konstatera att det goda resultatet till stor del är hänförligt till en positiv utveckling av värdepapper. När vi granskat verksamheternas kostnadsutveckling i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag noterar vi att verksamhetens kostnader ökar mer än skatteintäkter och generella bidrag. Till detta ser vi att kommunens investeringar innebär en hög andel upplåning, vilket leder till ytterligare ökade kostnader för kommunen. Utöver detta ser vi att några av kommunens viktiga verksamhetsnämnder redovisar en negativ avvikelse. Underskotten inom socialnämnden, främst kopplat till att köp av placeringar för barn, unga och vuxna fortsätter och även barn- och utbildningsnämnden redovisar underskott. Vi ser även tendenser till en negativ utvecklingen inom delar av vård- och omsorgsnämnden som vi bedömer som oroande. Vår sammantagna bedömning är att det finns betydande risker i kommunens ekonomiska förutsättningar framåt mot bakgrund av kostnadsutvecklingen inom vissa nämnder. Detta i förhållande till utvecklingen av kommunens intäkter samt kommunens höga ambitioner avseende investeringar som idag hanteras till övervägande del genom upplåning snarare än eget kapital.

I den grundläggande granskningen är vårt fokus på att nämnder och kommunstyrelsen arbetar på ett tillfredsställande sätt med verksamhetsstyrning, ekonomistyrning samt intern kontroll. Utifrån vår granskning och de dialoger vi haft med förtroendevalda är vår övergripande bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har en fungerande verksamhetsstyrning och ekonomistyrning. Vi anser att det finns behov av utveckling av målformuleringar samt indikatorer för att säkerställa att det är möjligt att utvärdera målpuppfyllelsen och även ett behov av ökad tydlighet i erforderliga åtgärder och kravställen

DocuSign Envelope ID: 0A429C10-F04D-40EE-8BA5-C640A451622D

KOMMUNREVISIONEN

2024-04-22

om åtgärder från nämnder i förhållande till redovisade ekonomiska avvikelser. Vad gäller intern kontroll anser vi att det finns ett fortsatt behov av förbättra arbetet med uppföljning av den interna kontrollen. Vår granskning visar att kunskapen om nämndernas roll och ansvar i att säkerställa den interna kontrollen är allt för låg. Detta i sin tur ställer krav på kommunstyrelsens arbete att leda, samordna och följa upp internkontrollarbetet i kommunen.

I den grundläggande granskning som genomförts av lekmannarevisorerna och som även genomförts samordnat med de förtroendevalda revisorerna i kommunen görs motsvarande bedömning. Även i de kommunala bolagen finns förbättringsbehov avseende målformuleringar och indikatorer för att säkerställa möjligheterna att utvärdera måluppfyllelse och ägardirektiv. Avseende säkerställandet av interna kontroll är bedömningen arbetsformer och kunskap om uppföljning av intern kontroll behöver förbättras.

Kommuner och regioner utsatt idag för stora påfrestningar i form av olika typer av IT-attacker. Med denna bakgrund har vi i årets granskning särskilt granskning kommunstyrelsens och nämndernas arbete med informations- och IT-säkerhet. Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnder inte bedriver ett tillräckligt systematiskt och ändamålsenligt informations- och it-säkerhetsarbete. En situation som vi bedömer som oroande och ställer ökade krav på kommunstyrelsen och nämnderna.

Utöver detta har vi i vår granskning särskilt granskat hur socialnämnden respektive och barn- och utbildningsnämnden arbetar med uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa. Även här bedömer vi att det finns förbättringsområden, särskilt avseende informationsinsatser till såväl skolverksamheten som till allmänheten. Vi bedömer även att det finns förbättringspotential avseende uppföljning av arbetet med orosanmälningar, utvärdering av resultat och effekter av de insatser som erbjuds samt kontroll av efterlevnad av rutiner kopplat till orosanmälan och anmälningskyldigheten.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Skövde kommun, med undantag av ovanstående, bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas arbete att följa upp den interna kontrollen bör förbättras. Detta då kunskap och delaktighet hos de förtroendevalda i riskanalysarbetet och framtagandet av internkontrollplan behöver ökas och kommunstyrelsens arbete att leda, samordna och följa upp internkontrollarbetet behöver stärkas.

Vi bedömer att det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Avseende de verksamhetsmässiga målen konstaterar vi att avrapporteringen av mål och/eller uppdrag i årsredovisningen saknar tillräcklig tydlighet, struktur och helhet och som en följd av detta är det inte möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande eftersom de inte är upprättade enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Bedömningen grundas på att kommunen avviker från Rådet för kommunalredovisnings rekommendationer vid redovisningen av leasing samt tomtförsäljning inom exploatering.

DocuSign Envelope ID: 0A429C10-F04D-40EE-8BA5-C640A451622D

KOMMUNREVISIONEN

2024-04-22

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnder samt dess enskilda ledamöter.

Vi tillstyrker, trots ovanstående, att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

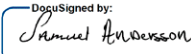
Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Bilagor:

- 1) *Revisoremas redogörelse 2023*
- 2) *Sakkunnigas rapport – Granskning årsredovisning 2023*
  - a. *Yttrande auktoriserad revisor över granskning av årsredovisning 2023*
- 3) *Granskningsrapporter från majoritetsägda kommunala bolag*
- 4) *Revisionsberättelser från majoritetsägda kommunala bolag*
- 5) *Förteckning över genomförda granskningar 2023*

Revisionsberättelsen är upprättad av nedan valda revisorer i Skövde kommun.

Skövde 2024-04-22

DocuSigned by:

 6ABF5A6CC707408...
 Samuel Andersson

DocuSigned by:

 4ABAS7C75FEE490...
 Bjarne Medin

DocuSigned by:

 602B089F15D8459...
 Birgitta Johansson

DocuSigned by:

 06B0901DB73348E...
 Philip Segell

DocuSigned by:

 14756B29608D429...
 Elisabet Eriksson

DocuSigned by:

 DC817D8706D4494...
 Göte Emilsson

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

